

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Antropoloji Ana Bilim Dalı

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ
ÖĞRENCİLERİNİN TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNE GÖRE
ŞİDDET EĞİLİMİ ÜZERİNE OLAN SOSYAL ALGILARININ
ARAŞTIRILMASI

Yüksek Lisans Tezi

Gizem ÇINAR

Sivas
Ocak2018

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Antropoloji Ana Bilim Dalı

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ
ÖĞRENCİLERİNİN TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNE GÖRE
ŞİDDET EĞİLİMİ ÜZERİNE OLAN SOSYAL ALGILARININ
ARAŞTIRILMASI

Yüksek Lisans Tezi

Gizem ÇINAR

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Çağdaş DEMREN

Sivas
Ocak2018

KABUL VE ONAY

Üniversite: : Cumhuriyet Üniversitesi
Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ana Bilim Dalı : Antropoloji Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı : Sosyal/Kültürel Antropoloji Bilim Dalı
Tezin Başlığı : Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine Göre Şiddet
Eğilimi Üzerine Olan Sosyal Algılarının Araştırılması
Savunma Tarihi : 31.01.2018
Danışmanı : Doç. Dr. Çağdaş DEMREN

Unvanı - Adı Soyadı

İmza

Jüri Başkanı : Doç. Dr. Çağdaş DEMREN

Üye : Doç. Dr. Ahmet ÖZTÜRK

Üye : Yrd. Doç. Dr. Akın KONAK

Oy Birliği

Oy Çokluğu

Gizem ÇINAR tarafından hazırlanan Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat
Fakültesi Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerine Göre Şiddet Eğilimi
Üzerine Olan Sosyal Algılarının Araştırılması başlıklı tez, kabul edilmiştir.

.../.../.....

Prof. Dr. Ahmet ŞENGÖNÜL
Enstitü Müdürü

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde hazırladığım bu Yüksek Lisans/Doktora/Sanatta Yeterlik tezinin bizzat tarafımdan ve kendi sözcüklerimle yazılmış orijinal bir çalışma olduğunu ve bu tezde;

- 1- Çeşitli yazarların çalışmalarından faydalandığımda bu çalışmaların ilgili bölümlerini doğru ve net biçimde göstererek yazarlara açık biçimde atıfta bulunduğumu;
- 2- Yazdığım metinlerin tamamı ya da sadece bir kısmı, daha önce herhangi bir yerde yayımlanmışsa bunu da açıkça ifade ederek gösterdiğimi;
- 3- Başkalarına ait alıntılanan tüm verileri (tablo, grafik, şekil vb. de dahil olmak üzere) atıflarla belirttiğimi;
- 4- Başka yazarların kendi kelimeleriyle alıntıladığım metinlerini, tırnak içerisinde veya farklı dizerek verdiğim yine başka yazarlara ait olup fakat kendi sözcüklerimle ifade ettiğim hususları da istisnasız olarak kaynak göstererek belirttiğimi,

beyan ve bu etik ilkeleri ihlal etmiş olmam halinde bütün sonuçlarına katlanacağımı kabul ederim.

İmza

Gizem ÇINAR

TEŐEKKÖR

Bu araştırmanın her aşamasında yanımda olan ve yardımlarını esirgemeyen değerli danıŐmam hocam Doç. Dr. Çağdaş DEMREN'ebana verdiği destek için teŐekkÖr ederim. Üniversite Öğrenimime baŐladıęım andan itibarendesteğini her zaman hissettiğim hocalarım Yrd. Doç. Dr. Akın KONAK ve Prof. Dr. Fadime SUATA ALPASLAN'a, çalıŐmamım her aşamasında bana sonsuz sabırla destek veren sevgili arkadaşım Ünsal KARBUZ'a, tez aşamasında benimle aynı yolda yürüyÖp aynı hisleri paylaŐan sevgili arkadaşım Destenaz EYİOL'A, anketlerin uygulama aşamasında desteğini esirgemeyen Kenan AğRAS'a teŐekkÖr ediyorum.

Bu sÖreçte benimle birlikte olan ve her tÖrlÖ desteği veren biricik anneme minnet duygularımla birlikte teŐekkÖr ediyorum.

Sonsuz desteğini hissettiğim ve hayatım boyunca hissedeceğim biricik babam Őener ÇINAR'abu tezi atfediyorum.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
TEŞEKKÜR.....	I
TABLolar DİZİNİ.....	V
ÖZET	IX
ABSTRACT.....	XI
A. ARAŞTIRMANIN KONUSU	XIII
B. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ	XIII
C. ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ.....	XIV
D. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	XIV
1. DEMOGRAFİK SORULAR	XV
2. ŞİDDET EĞİLİM ÖLÇEĞİ (ŞEÖ)	XV
3. TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ TUTUM ÖLÇEĞİ (TCRTÖ).....	XV
4. İSTATİSTİKSEL YÖNTEM.....	XVI
E. ARAŞTIRMANIN VARSAYIMLARI.....	XVI
F. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	XVII
GİRİŞ	1
I. BÖLÜM.....	4
1. GÜÇ ve SALDIRGANLIK	4
2. SALDIRGANLIK KURAMLARI	5
2. 1. İçgüdüsel Yaklaşım.....	5
2. 2. Katarsiz Kuramı (Duygusal Boşalma).....	5
2.3. Engelleme – Saldırganlık Modeli	5

3. SALDIRGANLIK İLE ENGELLENME İLİŞKİSİ	6
4. ŞİDDETİN TÜRLERİ	10
4.1. Fiziksel Şiddet.....	11
4.2. Duygusal Şiddet.....	11
4.4. Psikolojik Şiddet	11
4.5. Cinsel Şiddet	11
4.6. Ekonomik Şiddet.....	12
4.7. İşyeri Şiddeti	12
5. ŞİDDETİN FARKLI BOYUTLARI	12
5.1. Eğitim ve Şiddet.....	12
5.2. Okuldaki Şiddetin nedenleri	13
6. AİLE	14
7. AİLE İÇİ ŞİDDET	15
8. KADINA YÖNELİK ŞİDDET	16
9. AİLE İÇİNDE ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDET	18
9.1. Fiziksel Şiddet.....	18
9.2. Emosyonel Şiddet	18
9.3. Cinsel Şiddet.....	18
10.CİNSEL ŞİDDET	20
11. AHLAK VE ŞİDDET	21
II. BÖLÜM	23
1. BENLİK.....	23
1.1. Benliğin Gelişmesi.....	24
1.1.1. Çevremizdekilerin bizi değerlendirmesi	24

1.1.2. Toplumsal Yaşamda Sosyal Roller Öğrenme	24
1.1.3. Kendi durumunu başkasıyla kıyaslama	24
2. BENLİĞİN OLUŞMASINDA ETKİLİ OLAN TEMEL GÜDÜLER	24
2.1. Kişisel olarak kendini değerlendirme ve doğrulamayı sağlayan güdü.	25
2.2. Benliğin üç temel yönü	25
2.2.1. Maddi Benlik	25
2.2.2. Sosyal Benlik	25
2.2.3. Ruhsal Benlik.....	25
3. TOPLUMSAL CİNSİYETİN TANIMI.....	26
4. CİNSİYET VE TOPLUMSAL CİNSİYET FARKLILIKLARI	27
4.1. Cinsiyet Kimliği.....	27
4.2. Toplumsal Cinsiyet Rollerini	28
III. BÖLÜM	33
ARAŞTIRMANIN BULGULAR	33
IV. BÖLÜM.....	88
TARTIŞMA	88
V. DEĞERLENDİRME ve SONUÇ	98
EKLER	106
ÖZ GEÇMİŞ	111

TABLolar DİZİNİ

Tablo1: Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyete Göre Dağılımları.....	33
Tablo2: Çalışmaya Alınan Bireylerin Eğitim Gördükleri Bölümlere Göre.....	33
Tablo3: Çalışmaya Alınan Bireylerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımları	34
Tablo 4: Öğrencilerin Yaşadıkları Yerleşim Yerine Göre Dağılımları	34
Tablo 5: Öğrencilerin Ailelerine İlişkin Gelir Düzeylerinin Dağılımı	34
Tablo 6: Öğrencilerin Baba Eğitim Düzeylerinin Dağılımı.....	35
Tablo 7: Öğrencilerin Anne Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı	35
Tablo 8: Öğrencilerin Baba Mesleklerine Göre Dağılımı	35
Tablo 9: Öğrencilerin Anne Mesleklerine Göre Dağılımları.....	36
Tablo 10: Öğrencilerin Ailelerinden Aldıkları Sosyal Destek Düzeylerinin Dağılımı	36
Tablo 11: Öğrencilerin Ailelerinden Aldıkları Maddi Destek Düzeylerinin	36
Tablo 12: Öğrencilerin Öğrenim Bursu Alma Durumuna Göre Dağılımları.....	37
Tablo 13: Cinsiyetin Toplumsal Yaşam Üzerine Etkisi Var mıdır,Sorusuna	37
Tablo 14: Öğrencilerin Kadın Erkek Eşitliği Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	37
Tablo 15: Öğrencilerin Aile Reisi Kim Olmalıdır Sorusuna Verdikleri.....	38
Tablo 16: Şiddet Eğiliminin Cinsiyet İle İlişkisi Var mıdır Sorusuna Bireylerin	38
Tablo17: Kültürel Farklılıklar Sizce Şiddet Eğilimini Artırır Mı Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı.....	38
Tablo 18: Şiddete Maruz Kalma Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	39
Tablo 19: Maruz Kalınan Şiddet Türüne Verilen Cevapların Dağılımı	39
Tablo 20: Maruz Kalınan Şiddet Şekli Sorusuna Verilen Cevapların	39
Tablo 21: Şiddete Şahit Olma Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı	40
Tablo 22: Öğrencilerin Arkadaş İlişkisi Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı ..	40

Tablo 23: Öğrencilerin Güncel Olaylar Şiddeti Etkiler Mi Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	40
Tablo 24: Ailesinden Şiddet Gören Kişinin Şiddet Eğiliminde Artış Olur Mu Sorusuna Hastaların Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	41
Tablo 25: Aile Reisi Size Ne Anlam İfade Eder Sorusuna Bireylerin Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	41
Tablo 26: Kadın ve Erkeğin Yetiştirilmesinde Kültürün Önemi Nedir Sorusuna Bireylerin Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	41
Tablo 27: Şiddet Eğilim Ölçeği Sorularının Dağılımı	42
Tablo 28: Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği İfadelerinin Dağılımı	43
Tablo 29: Cinsiyete Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	45
Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	45
Tablo 31: Bölümlere Göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	46
Tablo 32: Üniversiteye Başlamadan Önce Oturulan Bölgeye Göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	47
Tablo 33: Aylık Gelir Düzeyine Göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	48
Tablo 34 Baba Eğitim Düzeyine Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması	49
Tablo 35: Anne Eğitim Düzeyine Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması	50
Tablo 36 Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması	51
Tablo 37: Anne Mesleğine Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması	52
Tablo 38: Bireylerin Ailelerinden Aldıkları Sosyal Destek Durumuna Göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması	53

Tablo 39: Bireylerin Ailelerinden Aldıkları Maddi Destek Durumuna Göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması	54
Tablo 40: Burs veya Kredi Alma Durumuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	55
Tablo 41: Cinsiyetin Toplumsal Yaşam Üzerine Olan Etkisine Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması	55
Tablo 42: Cinsiyet Olarak Kadın ve Erkek Eşit midir sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması	56
Tablo 43: Aile Reisi Kim Olmalıdır sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	56
Tablo 44: Şiddet Eğiliminin Cinsiyetle İlişkisi Var mıdır sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması	57
Tablo 45: Kültürel Farklılıklar Sizce Şiddet Eğilimini Artırır mı sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	58
Tablo 46: Aile İçinde Şiddete Maruz kalma Durumuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	59
Tablo 47: Aile İçinde Maruz Kalınan Şiddetin Türüne Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	60
Tablo 48: Aile İçinde Maruz Kalınan Şiddetin Şekline Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	61
Tablo 49: Aile İçinde Şiddete Şahit Olma Durumuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	62

Tablo 50: Arkadaşlarla İlişki Durumuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	63
Tablo 51: Güncel olayların Şiddeti Etkileme Durumuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	63
Tablo 52: Ailesinden Şiddet Gören Kişinin Şiddet Eğiliminde Artış Olur Mu Sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	64
Tablo 53: Aile Reisi Sizce ne Anlam İfade Eder Sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması	65
Tablo 54: Kadın ve erkeğin Yetiştirilmesinde Kültürün Önemi Nedir Sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması.....	66

ÖZET

Bu yüksek lisans tezi üniversite öğrencilerinin şiddet eğilimlerini ve toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemek için yapılmıştır.

Günlük yaşantımıza sıklıkla kullandığımız cinsiyet ve toplumsal cinsiyet kavramları birbiri yerine kullanılsa da farklı anlamı olan iki kavramdır. "Cinsiyet"kişinin kadın ya da erkek olarak gösterdiği genetik, fizyolojik ve biyolojik özellikleri olarak tanımlanmaktadır.

"Toplumsal cinsiyet" kavramı ise, kadın ve erkeğin sosyal olarak belirlenmiş kişilik özelliklerini, rol ve sorumluluklarını ifade etmektedir. Bu nedenle toplumsal cinsiyet kavramının tanımında biyolojik farklılıklar değil kadın ve erkek olarak toplumun bizi nasıl gördüğü, nasıl algıladığı, nasıl düşündüğü, nasıl davranmamızı beklediği ile ilgili değerler beklentiler yargılar ve roller bulunmaktadır.

Gerek bireylerin gerekse de grupların içinde bulunduğu toplumda kimliklerini koruyabilmeleri için topluma uyum sağlamaları ve aynı zamanda toplumdan kabul görmeleri önemlidir. Burada toplumun bireylere ve gruplara yüklemiş olduğu birtakım roller ve sorumluluklar söz konusudur. Bu açıdan bakıldığında birçok toplumda kişilere yüklenen roller ve sorumluluklar toplumsal cinsiyet rolleri gereği kadın ve erkek olarak ayrılmaktadır. Kadın ve erkeğe göre farklılaşan toplumsal cinsiyet rollerinin cinsiyet kalıp yargıları ya da geleneksel olarak kabul edilen rolleri içerdiği söylenebilir. Bununla beraber kadınlara pasif edilgen rolü uygun görülürken; erkeklere aktif etken rolü uygun görülmektedir.

Toplumsal cinsiyet rollerinin yansımaları başta çalışma hayatında ve aile hayatında olmak üzere her alanda görmek olasıdır. Toplumsal cinsiyet rollerinin aile yansımalarına bakıldığında kadına her alanda karşısına çıkan sorunlar karşısında kabullenme, sessiz kalma, özellikle evlilikle ilgili olarak karşıdan gelen her şeyi kabullenme uygun görülürken, erkeğe sert tartışma yapma gerektiğinde fiziksel ya da psikolojik şiddet uygulama gibi davranışlar uygun görülmektedir. Bu durum erkek egemen toplumdan kaynaklanabilir.

Bu anlamda karşımıza en çok kadın ve çocukları etkileyen şiddet kavramı çıkmaktadır. Şiddet birçok formu dikkate alınarak çeşitli tanımlamaları yapılabilecek

bir kavramdır. Dünyanın birçok yerinde olduğu gibi Türkiye'de de giderek önem kazanan konulardan biri olmuştur. Her geçen gün artan şiddet olayları mutsuz çiftlerin sayısının artmasına, bununla birlikte boşanmaların ve psikolojik, ekonomik ve toplumsal sorunlarında artmasına yol açmaktadır.

Bu bağlamda şiddet bir halk sağlığı sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır ve buna ilişkin çalışmaların artırılması oldukça önemlidir. En çok kadınları ve çocukları hedef alan ve toplumun en önemli problemlerinden biri olan şiddeti sadece bir nedene bağlı olarak değil, aynı zamanda bireysel ilişkiler, sosyal ve toplumsal etkenler gibi birçok faktörü içine katarak ele almak gerekmektedir.

Araştırmanın örneklemini Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesinin çeşitli bölümlerinde okuyan 350 öğrenci oluşturmuştur. Edebiyat Fakültesi'nde yer alan bölümlerden kaç bireyin örnekleme alınacağı bulunurken, Tabakalı Örnekleme yöntemi kullanılmış ve bireyler her fakültelerde ki öğrenci sayısına göre, orantılı seçim yöntemi kullanılarak yapılmıştır.

Cinsiyet, yaş, ailenin aylık geliri, anne baba eğitimi, aileden alınan sosyal destek, aile içi şiddete maruz kalma ve aile içi şiddete şahit olma gibi değişkenler ele alınarak öğrencilerin şiddet eğilimleri ve toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları değerlendirilmiş ve iki ölçek puanı arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmada bireylerin sosyo demografik ve sosyal özelliklerini belirlemek için literatür taranarak anket formu hazırlanmış ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği (TCRTÖ) ve Şiddet Eğilim Ölçeği (ŞEÖ) kullanılarak araştırma verileri yüz yüze görüşme yöntemi ile elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Şiddet, Öğrenci, Aile, Eğitim.

ABSTRACT

This master's thesis was conducted to investigate university students' violent tendencies and their attitudes towards gender roles in terms of various variables. The concepts of sex and gender that we frequently use in our everyday life are two concepts with different meanings, even if they are used interchangeably. "Sex" is defined as the genetic, physiological and biological characteristics of a woman or a man.

The concept of "gender" refers to personality traits, roles and responsibilities of women and men determined socially. Therefore, the definition of the gender concept refers not to biological differences, but to values, behaviors, judgments and roles through which how the society sees, imagines and perceives us as men and women, and to its expectations of how we should behave.

In order for individuals and groups to maintain their identity in a society they are in, not only should they conform to the society but also they should be accepted by the society.

What is mentioned here is the roles and responsibilities laid by the society on individuals and groups. From this perspective, roles attributed to and responsibilities laid on people in many societies are classified as the ones specific to men and the ones specific to women due to gender roles. It can be said that gender roles attributed to women and men include gender stereotypes or traditionally accepted roles.

However, while the passive roles are considered appropriate for women, the role of active agent is considered appropriate for males. It is possible to see the reflection of gender roles in every area, particularly in working life and family life.

As to the reflection of gender roles on the family, women are expected to accept, remain silent, and especially comply with anything asked by the partner related to marriage, while men are expected to display behaviors like physical and psychological violence in case of struggles, which might stem from the fact that the society is male-dominated.

In this sense, the concept of violence which mostly affects women and children comes to the forefront. Violence is a concept which can be defined in various ways, depending on its form.

As in many parts of the world, violence has been one of the issues increasingly gaining importance in Turkey. The ever increasing number of violent incidents leads to an increase in the number of unhappy couples, which in turn leads to increases in divorces, and in psychological, economic and social problems.

In this context, violence emerges as a public health problem and it is very important to conduct more and more research on this issue.

When violence which is mostly targeted at women and children and one of the most important problems of society is addressed, not only a single cause but also many other factors (e.g. individual relations, social factors) should be taken into account.

The sample of the study comprised 350 students studying in different departments of the Faculty of Literature, Cumhuriyet University. The number of the students to be included in the sample from each department in the Faculty of Literature was calculated using the Stratified Sampling method depending on the number of students in each department using the proportional selection method.

The students' attitudes towards violence tendencies and gender roles were evaluated in terms of such variables as gender, age, monthly income, parents' education, family support, exposure to domestic violence, and witnessing domestic violence, and the relationship between the scores obtained from the two scales was examined. The literature was screened to prepare a questionnaire on the sociodemographic and social characteristics of the study participants. The study data were collected using the face to face interview method. In the data collection, the Gender Roles Attitude Scale (GRAS) and the Violence Tendency Scale (VTS) were used.

Key words: Gender, Violence, Student, Family, Education.

A. ARAŞTIRMANIN KONUSU

Tez konusu belirleme aşamasında ‘sosyal-kültürel antropoloji’ alanına giren ve antropologlarında ilgisini çeken ‘toplumsal cinsiyet ve şiddet ‘ konusunda karar kılınmıştır.

Günümüzde toplumsal cinsiyet ve şiddetin ele alınması önem arz ettiğinden çalışma konusu güncel bir konudur ve bu konu sosyal- kültürel antropoloji açısından da önemlidir. Günümüzün kanayan yarası olan şiddet kavramının antropolojik açıdan çözümlenmesi ve şiddet davranışlarının belirlenmesinde yol göstermesi bakımından önem taşır. Bireylerde toplumsal cinsiyet olgusunun kendilerine göre ne anlam ifade ettiğini bulmak ve toplumsal cinsiyetin şiddete ne derece etki ettiğini saptamak antropologlar tarafından güncelliğini koruyan bir konudur. Danışman hocamın da katkılarıyla tez konusu ‘CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNE GÖRE ŞİDDET EĞİLİMİ ÜZERİNE OLAN SOSYAL ALGILARININ ARAŞTIRILMASI’ olarak belirlenmiştir.

B. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Geleceğin anne ve babaları olacak üniversite öğrencilerinin şiddet ve toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin bilgi düzey ve düşüncelerinin belirlenmesi ve toplumsal cinsiyet ile şiddet kavramları arasındaki ilişkinin açığa çıkartılması çalışmamızın amacını oluşturmaktadır.

Öğrencilerin tez kapsamındaki sorulara verdikleri cevaplardan yola çıkarak belirli konular hakkındaki düşünce ve fikirlerinin açığa çıkması ve toplumun onlara biçtiği değerler ile toplumsal cinsiyet rollerinin şiddetin açığa çıkmasında ne derece etkili olduğu araştırmanın amacıdır.

Bireylerin toplumsal cinsiyet rollerinin günümüzde hangi noktada olduğunun ve ne derecede benimsendiğinin bilinmesi, bu rollerin kişiler arası ilişkilere nasıl yansıdığıın anlaşılması ve şiddetin altında yatan faktörlerin belirlenmesi ve şiddetin önlenmesi bakımından önemlidir.

Bu çalışma ailenin sağlam temellere dayanması, sağlıklı bir toplum oluşturulması maksadıyla toplumsal cinsiyet olgusunun ve şiddet farkındalığının

bilincine varılmasını sağlayacak nitelikte olabilir. Bireylerin toplumsal cinsiyetlerinin ne derece şekillendiği ve bireyleri şiddete iten ekonomik, kültürel, gelenekçi ve ailesel faktörlerin açığa çıkarılıp şiddetin önlenmesi konusunda bize yol gösterecek niteliktedir.

C. ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın evrenini Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ndeki öğrenciler oluşturmaktadır.Örnekleme alınacak birey sayısı belirlenirken yeni kayıt dönemi olduğu için evrendeki birey sayısı tam olarak oluşmadığından eski kayıtlara göre yaklaşık öğrenci sayısı 4185 kişidir.

Edebiyat Fakültesi öğrencilerden seçilecek örneklem büyüklüğü saptanırken $\alpha=0,05$ (yanılma düzeyi), $d=\pm 0,03$ (olayın görülüş olasılığına göre yapılmak istenen sapma miktarı), $P=0,18$ (olayın görülüş olasılığı), $q=0,88$ (olayın görülmeyiş olasılığı), $t=1,96$ (standart t tablo değeri) olarak alınıp aşağıdaki formül yardımı ile 350 bireyin örnekleme alınmasına karar verilmiştir.

$$n=t^2pq/d^2$$

Bu aşamadan sonra öğrenciler bölümlere göre tabakalara ayrılmış ve her bölümden kaç öğrencinin örnekleme alınacağı orantılı seçim yöntemi ile belirlenmiştir. Bölümlerden hangi bireylerin örnekleme gireceği belirlenirken de, heterojenliği sağlamak için sınıflar göz önüne alınmıştır.

D. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Nicel ağırlıklı bir araştırma olup kesitsel (durum saptama) özellik taşımaktadır

Çalışmamızda bireylere Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi dekanlığından izin alınarak üç anket formu uygulanmıştır.

1. DEMOGRAFİK SORULAR

Bu bölümde araştırmacı tarafından hazırlanan ve bireylerin sosyo demografik ve sosyal yaşantısı ile ilgili, toplumsal cinsiyet algıları ve şiddete olan eğilimlerine yönelik sorular yer almaktadır.

2. ŞİDDET EĞİLİM ÖLÇEĞİ (ŞEÖ)

Gökağ, Bayat ve Türkçapar (1995) tarafından geliştirilen “Şiddet Eğilim Ölçeği”nin amacı öğrencilerin saldırganlık ve şiddet eğilimlerini belirlemektir. Ölçek T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu’nun “Aile İçinde ve Toplumsal Alanda Şiddet” (1998) konulu araştırmasında temel yapısı bozulmadan yeniden uyarlanmış ve kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Ölçeğe ilişkin güvenilirlik kat sayısı 0,78-0,87(Bir ölçek de hazırlanan soruların güvenilirliğini göstermek için Cronbach alfa katsayısı hesaplanır.Bu katsayının %60’dan büyük olması gerekir) olarak bulunmuştur. Tek boyutlu olan ölçek, 20 sorudan oluşmuş olup, öğrencilerin her bir maddeyi “Hiç uygun değil” ve ”Çok uygun” ifadelerinden kendisi için uygun olanı işaretlemesi esasına dayanır. Ölçekten alınan puanların yüksekliği öğrencinin şiddete eğiliminin yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçekten alınan puanlara göre, 1-20 arası puan “çok az”, 21-40 arası puan “az”, 41-60 arası puan “fazla” ve 61-80 arası puan “çok fazla” şiddet eğilimi olarak değerlendirilmektedir. Çalışmamız da SEO ilişkin Cronbach alfa kat sayısı 0.84 olarak bulunmuştur.

3. TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ TUTUM ÖLÇEĞİ (TCRTÖ)

Zeyneloğlu ve Terzioğlu (2011) tarafından geliştirilen, 38 madde ve “eşitlikçi cinsiyet rolü”, “kadın cinsiyet rolü”, “evlilikte cinsiyet rolü” ve “geleneksel cinsiyet rolü” alt boyutları sekiz, “erkek cinsiyet rolü” alt boyutu ise altı maddeden oluşan beş alt boyut içeren toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği kullanılmıştır. Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği Zeyneloğlu ve Terzioğlu (2011) tarafından bireylerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek “evlilikte çocuk sahibi olma kararını eşler birlikte vermelidir”, “ailede kararı eşler birlikte almalıdır” ve “erkeğin maddi gücü yeterliyse kadın çalışmamalıdır” gibi ifadelerin yer aldığı 38 maddelik, 5’li likert tipibir ölçektir. Ölçekteki seçenekler “1=kesinlikle katılmıyorum” ile “5= kesinlikle katılıyorum” arasında yer almaktadır.

Ölçek puanlanmasında ters maddeler dikkate alınmalıdır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 38, en yüksek puan ise 190'dır.

Ölçekten alınan en yüksek puan öğrencinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin eşitlikçi tutuma sahip olduğunu, en düşük puan ise toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin geleneksel tutuma sahip olduğunu göstermektedir (Zeyneloğlu ve Terzioğlu, 2011).

Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeğinin Cronbach alfa değeri 92 yüksek bulunmuştur. Hazırlanan anket formu, Şiddet Eğilim Ölçeği ve Toplumsal Cinsiyet Roller Tutum Ölçeği bireylere uygulanmadan önce araştırma hakkında öğrencilere bilgi verilmiş ve daha sonra soruları cevaplamaları istenmiştir. Çalışmamız da TCRT ölçeğine ilişkin Cronbach alfa kat sayısı 0.72 olarak bulunmuştur.

4. İSTATİSTİKSEL YÖNTEM

Çalışmamızdan elde edilen veriler SPSS (ver:22,0) programına yüklenerek verilerin değerlendirilmesinde parametrik test varsayımlar yerine getirildiğinden (Kolmogorof-Simirnov) Ölçümle elde edilmiş bir değişken yönünden bağımsız iki gruptan elde edilen ortalamalar karşılaştırılırken bağımsız gruplarda iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi,ölçümle elde edilmiş bir değişken yönünden bağımsız 2'den fazla gruptan elde edilen ortalamalar karşılaştırılırken Varyans Analizi, analiz sonucunda önemlilik kararı verilmişse farklılık yapan grup ya da grupları belirlemek için Tukey testi, korelasyon analizi uygulanmış ve verilerimiz tablolarda aritmetik ortalama $\pm$ standart sapma, birey sayısı ve yüzdesi şeklinde belirtilip yanılma düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

E. ARAŞTIRMANIN VARSAYIMLARI

Araştırmanın 2 temel hipotezi vardır.

1. Toplumsal Cinsiyet Roller Tutum Ölçeği İle İlgili Hipotez: Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeğine etki eden bağımsız değişkenlerin etkisinin araştırılması

2. Şiddet Eğilim Ölçeği İle İlgili Hipotez: Şiddet eğilim ölçeği üzerine etki eden bağımsız değişkenlerin araştırılması

Alt hipotezler ele alındığında,

1. Toplumsal cinsiyetin cinsiyet üzerindeki etkisinin ortaya çıkartılması
2. Cinsiyetin şiddet üzerindeki etkisinin ortaya çıkartılması
3. Öğrencinin anne baba eğitim düzeyi, gelir düzeyi değişkenlerinin toplumsal cinsiyet rolleri üzerine olan etkilerini belirlemek
4. Öğrencinin anne baba eğitim düzeyi, gelir düzeyi değişkenlerinin şiddet eğilim ölçeği üzerine olan etkilerini belirlemek
5. Öğrencilerin sosyal yaşantılarıyla ilgili görüşlerinin toplumsal cinsiyet rolleri üzerine etkilerini belirlemek
6. Öğrencilerin sosyal yaşantılarıyla ilgili görüşlerinin şiddet eğilimleri üzerindeki etkilerini belirlemek
7. Öğrencilerin sosyo-demoğrafik özellikleriyle ilgili görüşlerinin toplumsal cinsiyet rolleri üzerine etkilerini belirlemek
8. Öğrencilerin sosyo-demoğrafik ilgili görüşlerinin şiddet eğilimleri üzerindeki etkilerini belirlemek

F. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğrencileri ile sınırlıdır. Bireylere etik kurallar göz önüne alınarak (gönüllülük esasına uygun olarak) anket formu uygulanmıştır. Araştırmanın veri toplama aşaması bir yıl olarak, sınırlandırılmıştır.

GİRİŞ

Şiddet ele alındığı bilim dalının perspektifine, toplumsal ve tarihsel koşullara göre farklı ele alınmıştır.Şiddet olgusunun bu değişkenliğine bağlı olarak üzerinde uzlaşmaya varılmış bir tanımı yoktur.

Michaud, değişik şekillerde tanımlanan şiddet terimini iki ana doğrultuda açıklamıştır.Şiddet terimi, bir yandan olguları ve eylemleri; diğer yandan da, gücün, duygunun veya bir doğa unsurunun varoluş üslubunu benimsemektir. İlk anlamıyla şiddet huzur karşıtıdır. Onu bozan ve tartışmaya açar. İkinci anlamda söz konusu olan ise ölçüleri aşan ve kuralları çiğneyen kaba ya da çılgın bir güçtü(Michaud1991:30).

Şiddet kelimesi Latince “kuvvet” veya gündelik anlamına gelen “vis” kelimesinden gelir ve 13. Yüzyılın başında Fransa da ortaya çıkmıştır(Göldağ 2015: 15). “Vis” güç, erk, yekte, şiddet, bedensel güç kullanımı anlamına gelmektedir. Türkçe güncel sözlükte şiddet karşıt görüşte olanlara kaba kuvvet uygulama, kaba güç, duygu veya davranışta aşırılık olarak tanımlanmaktadır(<http://www.tdk.gov.tr>).

Hökelekliise şiddetin çok yönlü bir olay olduğu üzerinde durmuş ve psikolojik olduğu kadar toplumsal, kültürel ve ekonomik şartların hep birlikte şiddetin oluşmasında etkin olduğunu belirlemiştir.

Psikolojik ve psikoanalitik anlamda şiddet ve saldırganlık “engellenme”nin bir sonucu olup, ruhsal düzeyde yolunda gitmeyen süreçler sonucunda çıktığı kabul edilir(Hökelekli2007: 61-78).

Şiddet yaşamın ayrılmaz bir parçası olmuştur. Farklı çeşitleri olan şiddet, şiddete uğrayan bireylerin yaşam kalitelerine de büyük zarar vermektedir. Şiddetin şiddet olarak algılanması çok önemlidir. Şiddete maruz kalan bireylerin çoğu şiddeti şiddet olarak algılamadıkları için gerekli önlemleri oluşturmamaktadırlar(Bulut 2015: 404).

Bir toplumda hangi tür davranışların şiddet olarak kabul edildiği, toplumun yapısal yargıları ile alakalıdır. Şiddet güçlüden, güçsüze doğru olmaktadır. İnsanların içinde buldukları ekonomik koşullar şiddeti artırmaktadır(Kocacık ve Çağlayan Dereli 2009: 1-7).

Sosyal – kültürel faktörler ve imkânların yetersizliği şiddeti ortaya çıkaran nedenlerdir. Şiddetin ortadan kaldırılabilmesi farkındalığın artırılmasına, kurumların

işbirliği içinde çalışabilmesine ve toplumda duyarlılığın oluşmasına bağlıdır(Bulut 2017: 408).

Şiddet bir sorun çözme aracı olarak kullanılmaktadır. Şiddet, az gelişmiş, gelişmekte olan ve gelişmiş ülkelerde gündelik yaşamın bir parçası haline gelmiştir. Toplumların yapısına göre farklılık gösterebilen şiddet, her toplumda görülmektedir. (Gökkaya 2011:101-112).

Cinsiyet rolleri ise kişilerin kadın ve erkek olarak sosyal normlar çerçevesinde davranışlarının nasıl olması gerektiğine yönelik inançlara dayanır. Örneğin, toplumda genellikle kadınların daha duygusal ve hassas olması gerektiği vurgulanırken, erkeklerin duygusallığı hoş karşılanmaz(Çetinkaya 2013: 21-43).

Bireyler farkında olsun/olmasın kendi bireysel özelliklerine, farklılıklarına rağmen toplumun değer yargılarından ve toplumsal rollerin etkisinden kurtulamamaktadır. Çünkü toplumsal cinsiyet kavramının temelinde ataerkil toplum sisteminin oluşturduğu kadın erkek arasındaki roller, davranışlar, zihinsel ve duygusal ayrıştırmalar bulunmaktadır. Toplumsal cinsiyet ayrımları hem kadının hemde erkeklerin yaşamlarını şekillendirmektedir. Depresyon, kaygı, düşük benlik saygısı, çeşitli ekonomik sosyal kültürel değişimler ve gelişmeler sonucunda özellikle kadınların erkeklere oranla daha fazla hastalık ve stres yaşamalarına neden olmuştur.

Bireylerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlar, eşitlikçi ve geleneksel olmak üzere ikiye ayrılır. Eşitlikçi tutumda roller, aile ve evlilik yaşamında, sosyal ve mesleki yaşamda kadın ve erkek arasında eşit biçimde paylaşılır. Geleneksel tutumda ise, kadınların ev işleri ve aile ile ilgili konularda sorumlu olmalarıyla birlikte mesleki anlamda erkeklerden daha düşük statü ve gelirden çalışmaları, daha düşük düzeyde eğitime sahip olmaları gibi durumlar uygun görülmemektedir(Taşkın 2009: 29-30).

Geleneksel toplumsal cinsiyet algısı, kadın ve erkekler arasında eşitsizlik yaratmaktadır. Bu eşitsizlik, erkeğin çatışma yaratan durumlarda fiziksel ya da psikolojik şiddet uygulamasını normalleştirmekte, erkek olmanın temel bir gereği olarak sunmakta ve dolayısıyla şiddeti meşrulaştırmaktadır. Bu durumda toplumun bireylere yüklediği roller ve toplumsal cinsiyet algısının şiddet eğilimini etkileyebileceğini söylemek mümkündür(Kuluçtuve Korulan 2016: 298).

Cinsiyet bireyin kadın ya da erkek olarak taşıdığı genetik, fizyolojik ve biyolojik özellikleridir(Zeyneloğlu 2008: 36).Toplumsal cinsiyet ise, toplumsallaşma süreci ve kültür içinde edinilen kadın ve erkek olma özelliklerini, kadının ve erkeğin sosyal olarak belirlenen rol ve sorumluluklarını tanımlar (Altınova ve Duyan 2013: 38). Toplumsal cinsiyet yapılandırılmasında kadın ve erkek olarak toplumun bizi nasıl gördüğü nasıl algıladığı, nasıl düşündüğü ve nasıl davranmamızı beklediğı ile ilgili değerler kalıplaşan yargılardır (Zeyneloğlu 2008: 38).

I. BÖLÜM

1. GÜÇ ve SALDIRGANLIK

Saldırganlık, doğrudan bir başkasının yaşamına zarar verme onu incitme amaç taşıyan herhangi bir davranış şeklidir. Bu genel tanımdan sonra çeşitli tanımlar ele alındığında.

- Duygusal Tanımlar; Saldırganlık bir öfke duygusu sonucunda ortaya çıkan bir davranıştır.
- Güdüsel Tanımlama: bir davranışın saldırganlık olarak nitelendirilip nitelendirilmemesi olarak söylenebilir.

Şiddetin temelinde yatan iki kavramdan iri güç, diğeri ise saldırganlıktır.

Güç, bir olaya yol açan her türlü devinim(TDK 1924:339).

Saldırganlık, “Hakim olmak, yenmek, yönetmek amacıyla güçlü, şiddetli etkili bir hareket, bir işi bozma engelleme, boşa çıkarmaya karşı düşmanca, yaralayıcı hırpalayıcı veya tahrip edici yıkıcı amaç taşıyan bir davranış olarak tanımlanır(Ayan 2010: 16-17). “Güç” ve “saldırganlık” şiddetle doğrudan ilişkilidir. Yaşanan güçlükler, saldırgan eğilimlerin boyutu sonuçta şiddet ortaya çıkarmaktadır.

Şiddet ve saldırganlık farklı birer olgu gibi değerlendirilse de şiddet ve saldırganlığın birbirinden tamamen bağımsız kavramlar olmadığı görülür. İnsanda da doğal olarak var olduğu bilinen saldırganlık eğiliminin bireysel ya da toplumsal boyutta, ancak diğesine zarar verecek bir biçimde dışa vurulmuş, şiddet olarak tanımlanması mümkündür. Engelleme, saldırganlığın meydana gelmesinde önemli bir etkidir. Saldırgan davranışların temelinde mutlaka bir engelleme yatmaktadır. Örneğin açlık, susuzluk gibi fiziksel ya da sevgi, ilgi, dokunma gibi ihtiyaçlarının karşılanmaması (engellenmesi) insanları saldırgan hale getirebilir.

Saldırganlığa ilişkin birçok farklı tanımlama bulunmaktadır. Saldırganlık, doğrudan bir başkasının yaşamına zarar verme, onu incitme amacı taşıyan bir davranış şeklidir.

Duygusal Tanımlar, Saldırganlık bir öfke sonucunda ortaya çıkan bir davranış biçimidir.

Güdüsel Tanımlar: Bir davranışın saldırgan olarak nitelendirilip nitelendirilmemesinde kullanılan kriter, davranışın altında yatan niyet nedenidir. Herhangi bir davranış başkasını incitmek üzmek amacıyla yapılmışsa (fiziksel veya psikolojik olarak zarar amacıyla yapılmışsa) saldırgan bir davranıştır.

Davranışsal Tanımlar: Kişinin amacı ne olursa olsun, bir davranış başkasına zarar veriyorsa bu davranış saldırgan bir davranış olarak nitelendirilebilir (<http://docs.neu.edu.tr>).

Adler, Saldırganlığı bireyin organ sisteminden kaynaklanan bir dürtü olarak değil kendi ihtiyaçlarını karşılama isteğinden kaynaklanan ve engellemeler, yerine getirilmeyen sorumluluklar karşısında başvurduğu akılcı olmayan davranış biçimleri olarak ele alınmaktadır(Arslan 1992: 7-14).

2. SALDIRGANLIK KURAMLARI

2. 1. İçgüdüsel Yaklaşım

“İçgüdüsel kuram”, savunan en meşhur psikologlar Freudue Lorenz’dir. Lorenz’e göre saldırganlık güdüsü hayata hizmet ederken, Freud, saldırganlık içgüdüünün ölümün hizmetinde olduğunu ileri sürmüştür: Freud’a göre Saldırganlık davranışı, insan ve hayvan doğasının doğuşundan gelen, genetik kökenli bir içgüdüünün dışa vurumu olarak güven bir anlayıştır. Bu kurama göre saldırganlık insan doğasının kaçınılmaz bir parçasıdır(Ayan 2007:132).

2. 2.Katarsiz Kuramı (Duygusal Boşalma)

Saldırganlık duygularının boşalmasına katarsiz adı verilmektedir. Bu kuram, saldırganlığın açığa vurulması ya da boşaltılması ile azaltılabileceği görüşünü savunur(Güney 2012:69).

2.3. Engelleme – Saldırganlık Modeli

Bu modelde saldırganlık bir dürtü olarak görülmüştür. Bu modele göre kişi saldırgan davranmaya güdülenir. Fakat bu güdülenme doğuştan değil, engellenme yarattığı bir dürtüden kaynaklanır. Engellenme, kişinin amaca yönelik davranışının bloke edilmesidir: Engellenme, bireyin dış çevresinden gelebileceği gibi, kendi iş dünyasından da kaynaklanabilir.(Güney 2012:69).

2.4. Sosyal Öğrenme Kuramı

En kabul gören ve Albert Bandura'nın öncülüğünü yaptığı, sosyal öğrenme kuramıdır. Bu yaklaşıma göre bireyi saldırganlığa iten faktörler dışsaldır. Bu modele göre çevre ile kişi arasında çift yönlü bir ilişki söz konusudur. Hem çevre etkenleri davranışları etkiler, hem de çevre davranışlarından etkiler. Bu teoride öğrenmesinin saldırganlığın türü ve miktarı üzerinde önemli bir etki vardır. Çocuklar saldırgan davranışları gözlem ve taklit yoluyla öğrenmektedir. (Güney 2012:70).

3. SALDIRGANLIK İLE ENGELLENME İLİŞKİSİ

Engellenme, her hangi bir davranışın, içsel yâda çevresel bir nedenle bloke edilmesidir. Engellenen ve sonu hüsrana uğrayan olaylar ve ilişkiler beraberinde her zaman saldırganlığı doğurur.

Bireyin çok istediği bir şeyin engellenmesi önce hayal kırıklığı yaratır, eğer engellenme devam ederse kişinin göstereceği tepki saldırgan davranışlara neden olur.

Engellenme sadece kişisel sebeplerden kaynaklanmaz, Toplumsal şartlarda engellenmeyi yaratabilir. İş bulamayan temel ihtiyaçlarını karşılayamayan bireyler, en ufak bir engelleme ile karşılaştıklarında saldırgan davranışlar sergileyebilir(Güney 2012: 102).

İnsan yaşam boyu öğrenmeyle yeni bilgiler, beceriler, davranışlar, düşünceler kazanır. Bildiklerini pekiştirir, eskimiş ise yaramayan bilgileri ayıklar.

Birbirinden farklı çeşitli öğrenme yolları, yöntemleri vardır. Bunlar arasında koşullanma, deneme – yanılma, örnek alma, bilişsel öğrenme yöntemleri ilk sırada yer almaktadır. İnsanlar çocukluktan başlayarak yaşam boyu bu öğrenme yollarından birini, bir kaçını ya da tümünü kullanarak, bilerek ya da bilmeden saldırgan davranışlara ve şiddet eylemlerine özgü kalıpları öğrenebilir(Köknel 1996:137).

Bireylerin ergenlik çağına özgü duyguları ve bilişsel özellikleri dikkate alınmadan ailenin, çevrenin, toplumun bireylere kaba katı, olumsuz, sert, ters davranması saldırganlık ve şiddeti içeren koşullu davranışların oluşmasını kolaylaştırmaktadır.

Bebeklik çocukluk gençlik çağında, annenin, babasını çevrenin toplumun, belirli davranışları önlemek için, korkutma, yıldırma gibi şiddet içeren davranışları, bireyleri

eğitim amacıyla kullanması zamanla koşullu davranışların olağanlaşmasına yol açar. Sonunda da birey sadece belirli etkilere karşı değil, bütün etkilere karşı şiddet kullanmaya koşullanır.

Olur, olmaz olaylar karşısında, öfkelenen, bağırıp çağıran vurup kıran, insanlar, toplumsal ortamda, başkaları ile ilişkilerinde, saldırgan ve şiddet içeren davranışlarda bulunurlar.

Gençlerin eğitiminde anne babanın, yakın ve uzak çevrenin, öğretmenin, korkutmaya, yıldırmaya, doğaya, suçlamaya dayalı, saldırgan davranışlarda bulunması, Genç bireylerin benzer davranışları benimsemesine yol açar. Araştırmalara, bu tür davranışlara maruz olan 15-20 yaş dilimi içindeki gençler arasında suç işleme oranının yüksek oldun göstermiştir. Ülkemizde gençlerin bu saldırgan davranışlarda bulunması ekonomik düzeye, eğitim durumuna kültür ve toplum özelliklerine göre değişiklik göstermektedir (Lorenz 1996:167).

Genellikle gecekondü kesiminden i gerle buralara gelip ilerleşmiş ve burada yaşayan bireyler karşılaştıkları engelleri aşmak sorunları zmek için saldırgan davranışlar ve şiddet eylemlerine başvurmaktadırlar. Bu tür davranış geçerli olması da, kötü örneklerin yayılmasını kolaylaştırmaktadır

şiddet eylemlerine ve saldırgan davranışlara ilişkin örnekler arttıa bunların etkin olduğu görüldükçe, kişilerin bunları benimsemesi, şiddetin yayılması artar. Toplum içerisindeki kurumlar saldırgan davranışlar ve şiddet eylemleriyle ilişkin ve iletişim kuran, bunların yolunu yordamını, eğitimini, öğrenimini veren bir eğitim kurumu durumuna gelir (Köknel 1996:138).

Gençlerin, gelişme olgunlaşma sürecinde kişiliği oluşturan etkenlerde içinde yer alan olumlu etkenler kişilik bozukluklarına yol açmaktadır.

Kişilik bozukluğu gösteren bireyler, ruhsal yaşantılarındaki çatışmalar nedeniyle, içinde yaşadıkları aileye, yakın ve uzak çevresiyle toplumda sağlıklı ilişkiler kuramazlar. Toplumun davranış kurallarına uyum sağlayamazlar. Davranış bozukluğuna bağlı olarak bazı davranışları bastıramazlar. Bunun sonucunda da yerli yersiz kızıp öfkelenerek, doğaya ve insanlara yönelik saldırı ve şiddet eylemlerinde bulunurlar.

Kişilik bozukluğuna ilişkin belirtiler, ergenlik çağında ortaya çıkar, daha sonraki zamanda belirgin duruma gelir. Dünya Ağılık Örgütünün 1992 yılında yayınladığı Klinik Tanımlamalar ve Tanı Kılavuzları (ICD – 10) ve Amerikan Psikiyatri Birliğinin, 1994 yılında yayınlandığı Tanı ölçütleri (DSM-IV) kitaplarında kişilik bozuklukları alt tiplere ayrılmış ve bunlarla ilgili tanı ölçütleri gösterilmiştir (Köknel 1996:139).

Bu alt tipler arasında paranoid, sizoid, Şizotipal, antisosya sınır; histrionik, özsever, bağımlı, çekingen saplantılı, takıntılı başka türlü adlandırılmayan kişilik bozuklukları yer almaktadır.

Paranoid, Şizoid, Şizotipal, antisosyal kişilik bozukluğu olanlarda, saldırganlık ve şiddet fazladır. Çabuk öfkelenirler ve yakıp yıkar yok ederler.

Erken çocukluk dönemine ait izler, yetişkinlikte bilinçli ve bilinç dışı olarak ortaya çıkmaktadır. Kişilik bozukluğu olan, kendini değersiz, suçlu, güçsüz, aşağılanmış ve çaresiz hissedebilmekte, yaşadıklarını hak ettiklerini ve doğuştan kötü olduklarını düşünebilmektedirler. Tam tersi olarak bu kişiler şiddet uygulayan tarafına geçebilirler ve bu bireyler, en ufak bir sorunla karşılaştıklarında şiddete başvurumaktadırlar.

İnsanlar evde, işyerinde, dışarıda her an birlikte bulunuyorsa, kaygı ,korku, tedirginlik, kızgınlık, öfke duygularından kaynaklanan saldırganlık ve şiddet içeren davranışlarda bulunabilirler. Bu duygulara bağlı davranışlar insana önce yüz ifadesine yansır. Yüz ifadesi ve mimikler insanın duygu durumunun ilk göstergesidir (Köknel1996:140).

Kızgınlık ve öfkeden “Bembeyaz olmak” saldırgan davranışların habercisidir. Günlük ilişki ve iletişim içinde sıkça sorulan hatır sormalarda alaycı tavırlar ve göstermelik bir gülümseme, değişik ses tonu karşı tarafta olumsuz tepkilere yol açar.

Tükürmek ya da tükürür gibi yapmak, kin, nefret tikslenme gibi duyguları “tükürmek” sözcüğüyle anlatmak, başkalarının kişiliğine güvenlik sövme gibi algılanan bir şiddet davranışıdır.

Hitap Biçimi ve Sözcüklerin vurgulanması. Çarşı pazarda ve içinde bulunan sosyal ortamlarda kullanılan hitap biçimi, karşıdaki kişinin hoşuna gitmezse, kızgınlık yaratır ve öfkelenir. Ayrıca bir heceyi ya da sözcüğü diğerlerinden daha kuvvetli, üstüne

basa başa söylemek, kırgınlık, öfke, şiddet iletisi verebilir. Bir cümle içerisinde yer alan sözcük ya da sözcük grubunun diğerlerine göre daha belirgin ve vurgulu söylenmesi de öfke ve şiddet iletisi verebilir.

Sez tonu sözcükleri duygu yükünü belirlemeli.

Ses tonuyla sözcüklerin heceleri ayrı ayrı belirtilebilir. “Beni dinleyin” diye konuşmak, ya da buna benzer ifadelerle konuşmayı sürdürmek, dinleyicilerin dikkatli olmadıklarını anlatmak için kullanılır. Bu durum dinleyenler için, aşağılayıcı, küçültücü bir şiddet türüdür.

Ses tonunun sertliği, bağırarak konuşmak cümlelerin anlamını değiştirir “Neden böyle yaptın” “iyi düşün” ileride görürsün” “Ben sana gösteririm” gibi ifadeler bağırarak, sert olarak söylenirse dinleyen için tehdit niteliği taşır. Genellikle kırgınlık, öfke ve şiddet belirten söylemler dinleyenler için tehdit niteliği taşır.

Alay ve sövgü yoluyla küçük düşürme

Boş yersiz, zamansız konuşmak, tartışmak kişiyi toplum içinde küçümsemek anlamına gelir.

Anayasa Komisyonu sözcüsünün “Memurlara hem iş güvencesi, hem de grev hakkı olmaz” Dünya da bunun bir örneği yoktur” demesi, çalışanların, büyük kentlerde gösteriler yapmasına yol açmıştır.

Konuşma sırasında gücün ve üstünlüğünü gösterme çabasında olan bir kişi karşısındakini küçük görerek bir davranışta bulunmuştur. Sövmekte başkalarının kişiliğine saldırıdır. Konuşmalarda kullanılan bazı sözcükler yere ve zamana göre sövgü niteliği taşıyabilir (Köknel 1996:141).

Konuşmalarında, ‘aptal’, ‘avanak’, ‘enayi’, ‘hayvan’, ‘kaz kafalı’, ‘manyak’, ‘salak’ gibi sözcükleri kullanan bireyler, bu sözcükler ve başkalarına saldırırken onları küçültüp örseleyerek kendi bencil kişiliklerini yücelttiklerine inanırlar

Engellenen, gerçekleşmeyen beklentiler öfke ve şiddet şanstır.

Beklentilerin gerçekleşmemesi, başkalarına duyulan güvenin azalmasına ve kaybolmasına yol açar, Buda sonuçta öfke ve düş kırıklığı yaratarak şiddet eylemlerinin tohumunu atar.

Çevresinden, istekleri, umutları doğrultusunda anlayış, destek beklenti içerisinde olan bireyler yakın ve uzak çevresinden istekleri ve umutları doğrultusunda anlayış ve destek bulurlarsa güven duyguları artar(Köknel 1996: 142).

4. ŞİDDETİN TANIMI

Şiddet, güç ve kaba kuvveti kendi amaçlarını gerçekleştirmek için kullanarak insanların fiziksel ve ruhsal olarak zarar görmesine neden olan bireysel ya da toplumsal hareketlerdir. Şiddet bireysel olarak uygulanacağı gibi bir grup olarak da uygulanabilir(Yakut 2012: 71-86).

Çeşitli çıkarlar elde etmek amacıyla bireylerin ya da topluluğun diğer birey ya da topluluğa karşı göstermiş olduğu incitme ya da zarar verme amacıyla bilinçli davranışlar sergilemesi şiddetin içeriğini oluşturmaktadır. Şiddet olgusu insanlık tarihi ile birlikte ortaya çıkmış olup birçok bireysel ve toplumsal öge ile birlikte karmaşık bir yapı ortaya koymaktadır. Bu nedenle şiddet olgusunu tanımlamak kolay olmamaktadır. Şiddet bireysel ve toplumsal olarak sık karşılaşılan bir olgudur(Ayan 2007: 21-35).

İnsanoğlunun gelişiminin hemen hemen her döneminde şiddet içeren davranışlar gösterdiği ve gösterebildiği görülmüştür. Bu dönemlerden birinin de genç yetişkinlik dönemi olduğu söylenebilir. Çocuktan yetişkinlik dönemine geçiş basamağı olan genç yetişkinlik döneminde fiziksel ve psikolojik değişimlerin yaşandığı, yetişkinliğe özgü rol ve sorumlulukların kazanıldığı ve bireyin hayatında önemli bir süreci kapsadığı söylenebilir. Bir diğer ifadeyle bireylerin bu dönemde fizyolojik ve psikolojik bir değişim içine girmesi ile birlikte aileden kopmaları ve daha çok akranlarının etkisinde kalmaları birçok olumsuzluğu da beraberinde getirmektedir. Bireylerin özellikle saygı ve sevgiden yoksun olarak bu dönemi geçirmeleri, sürekli reddedilmeleri ve ihtiyaçlarının önemsenmemesi gibi durumlar ergenlerin ve gençlerin hem kendilerine hem de çevrelerine karşı saldırgan davranışlar göstermelerine sebep olmaktadır(Karabacak 2015: 13-21).

4. ŞİDDETİN TÜRLERİ

Şiddet farklı araştırmalarda farklı, şekillerde sınıflandırılmaktadır. Şiddetin uygulanış biçimine göre şiddet bedensel (fiziksel) şiddet, sözel şiddet, duygusal şiddet cinsel şiddet, ekonomik şiddet olarak sınıflandırabiliriz.

4.1. Fiziksel Şiddet

Fiziksel şiddet, kaba kuvvetin, kurbanın sindirilmesinde ya da korkuya tutulmasında yaptırım aracı olarak kullanılmasıdır. “Tokatlama, çimdikleme, ısırma, itme, tekmeleme, boğazına sarılma, eline geçirdiği cisimle saldırma, evden kovma, fiziksel şiddet olarak değerlendirilmektedir(Bulut 2015: 403-405).

4.2. Duygusal Şiddet

Aşağılayıcı sözler söylemek, isimler takmak korkutmak, yeterli para vermemek, bireyleri istemediği işleri yapmaya zorlamak yalnız bırakmak, duygusal ihtiyaçlarını karşılamamak, red etmek, sevgiden yoksun bırakmak. Sürekli eleştirmek gibi birçok durum duygusal şiddete girmektedir. Duygusal Şiddet fiziksel bir baskı uygulamadan ortaya çıkan bir şiddet türüdür(Lök ve Başoğul 2016:157).

4.3. Sözel Şiddet

Söz ve hareketlerin, karşı tarafı üzerinde sindirme, baskı ve korkutma amacıyla cezalandırma ve kontrol kurma aracı olarak kullanılması sözel şiddet olarak tanımlanır. Sözel şiddet güven sarsıcı ağır hareketleri içermektedir. Sözel şiddet öfke sonucunda ortaya çıkmaktadır(Tezcan 2010: 151).

4.4. Psikolojik Şiddet

Bireye kendini yetersiz ve suçlu hissettirmek, başkalarının yanında küçük düşürmek, aşağılamak ,alay etmek, sevdiği şeylerden mahrum bırakmak, onun sevdiği bir şeye zarar vermek psikolojik şiddetin en yaygın örneklerindedir. Küsmek, konuşmamak ,surat asmak, terk etmek, terk etmekle tehdit etmek gibi davranışlar içerisinde bulunmak, psikolojik şiddet tanımı içerisinde yer almaktadır(Göldağ 2015:3).

4.5. Cinsel Şiddet

Bireylerin rızası olmadan kişiyi rahatsız edici her türlü tutum, temas cinsel şiddettir. Bir cinsiyeti, cinsel tercihi aşağılayacak, küçük düşürecek şekilde konuşmak da bir cinsel şiddettir. Cinsel ilişkiye, fuhuşa zorlamak, cinsel tacizde bulunmak cinsel şiddettir.

4.6. Ekonomik Şiddet

Kişinin iş hayatında atılmasına, gelir sahibi olmasına izin vermemek, çalıştığında çalışma hayatını bilerek sabote etmek, para biriktirmesine engel olmak, ekonomik şiddet boyutlarıdır. Ayrıca kişiyi parasız bırakmak, evin ihtiyaçlarını karşılamamak, zorla kredi çekertmek, kefil yapmak da ekonomik şiddetlerin başka bir boyutudur.

İşyeri sahibinin çalışanın maaşını zamanında vermemesi, hak ettiği zammı veya terfiyi zamanında yerine getirmemesi ekonomik şiddetin diğer bir yönüdür (Tezcan 1996:152).

4.7. İşyeri Şiddeti

Mobbing aslında İngilizce bir kelimedir. Baskı yapmak, zora koşturmak, aşağılamak, itibarını zedelemek kişiyi kendisinin yetersiz ve değersiz olduğunu hissettirmek, yükselişinin ayrılmasını sağlamak iş yeri şiddeti olarak değerlendirilir.

4.8. Teknoloji(Dijital) Şiddeti

Teknolojinin gelişmesi sonucu, gelişen araçlar yardımıyla yeni bir şiddet türü olarak teknoloji şiddeti ya da diğer bir ifadeyle dijital şiddet günlük yaşam içinde yerini almıştır.

İnternet ve sosyal paylaşım ağlarını kullanarak, bir kişi hakkında dedi kodu çıkarmak, ithamlarda bulunmak, bir kişinin özel yaşantısıyla ilgili mahremiyetini yaymakla tehdit etmek teknoloji şiddetinin örnekleridir.

Cep telefonu aracılığı ile mesaj göndererek, tekrar tekrar arayarak taciz etmek, mesajlarını izinsiz okumak, sosyal paylaşım ağlarındaki arkadaşlarına karışmak, kısıtlamaya çalışmak, teknolojik şiddet olarak değerlendirilmektedir (Göldağ 2015:4).

5. ŞİDDETİN FARKLI BOYUTLARI

5.1. Eğitim ve Şiddet

Ülkemizde örgün eğitim kurumlarında, yaygın şiddet olayları yaşanmaktadır. Bu nedenle veliler çocuklarını okula gönderirken kaygı duymaktadırlar. Genelde şiddeti her fırsatta yaşayan bir toplumda okullarda bundan nasibini almaktadır. Okulda toplumsal bir ortam olduğundan, şiddetin görülmemesi için hiçbir neden yoktur. Gelişen ve

değişen toplumsal koşullara ayak uyduramayan eğitim sistemi doğaldır ki şiddet konusunda da bir potansiyele sahiptir. Okul ortam içindeki öğretmen, yönetici, öğrenciler toplum içerisindeki şiddetten geniş, ölçüde etkilenmiş bir gruptur. Okulu toplumsal sistemden ayrı tutmamız mümkün değildir. Bu nedenle toplumsal sistemin içerisinde yaşanan olayların okula yansımamasında kaçınılmaz bir gerçektir (Tezcan 1996: 105-108).

5.2. Okuldaki Şiddetin nedenleri

Okullarımızda görülen şiddet çok çeşitli nedenlerden dolayı ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle aşağıdakiler gibi sıralanabilir.

Kız Arkadaş Sonucu: özellikle orta öğretim kurumlarında görülen şiddet olaylarının büyük bir bölümünün kız arkadaş sorunundan kaynaklanmaktadır. Ergenlik döneminde bulunan orta öğretim genişliğinin en önemli verdiği konu kız – erkek arkadaşlığıdır. Özellikle erkeklerde kız arkadaşlarını sahiplenme duygusu baskındır. Bu yüzden bıçaklama, ağız burun kırma varan kavgalar sıkça görülen şiddet davranışlarıdır. Çoğu zaman kızlar kendileri yüzünden kavga çıktığının farkında bile değildir. Başka okullardan gelen gençlerin kendi okullarındaki kızlara sarkıntılık etmelerini engellemek için çeteler oluşmuştur (Tezcan 1996:107).

Katı öğretmen davranışları: otoriter öğretmen tipi ülkemizde yaygındır. Sınıfların kalabalık olması öğretmenin disiplini sağlamak, sınıfa egemen olmak için sert davranışlarda bulunamamasına neden olmaktadır. Bu sert davranışlar öğrencilerde bir birikim yaratmakta ve onları şiddete itebilmektedir.

Medyanın etkisi Medya ve özellikle TV'nin şiddeti teşvik edici destekleyici etkisi olduğu yadsınmaz bir durumdur. Sık sık yayınlanan kanlı sahneler, bıçaklı silahlı kavgalı dövüş temaları şiddeti artırıcı bir rol oynamaktadır. Şiddet olaylarına geniş yön veren TV kanalları, şiddet olaylarının artmasına neden olmaktadır.

Yoksulluk: öğrenciler farklı gelir düzeylerine sahip olmasa da şiddete yol açmaktadır. Okullara farklı sosyo- ekonomik düzeye sahip olan çevrelerden öğrenci alınması da şiddeti teşvik edici olabilmektedir. Bol para harcayan öğrencilerin yanında, yarı aç yarı tok öğrencilerin bir arada olması, yoksulluğun şiddete dönüşmesinin sebeplerinden birisidir (Tezcan 1996:107)

Boş zaman değerlendirme olanaklarının yetersizliği: öğrencilerin çoğu ders dışı zamanlarda boş geçen zamanlarını akıllı bir biçimde değerlendirecek olanaklara sahip değildir. Bunun sonucu da kolaylıkla şiddete yönelmektedir. Yasal olarak okul öğrenci boş zamanlarını değerlendirmek ve olanaklar sağlamak zorundadır. Okul sadece eğitim öğretim yapılan bir kurum değildir. Bizim ülkemizdeki okullar böyle bir sorumluluğa yasal olarak sahip değildir. Öğrenci boş zamanlarını nasıl değerlendireceğini bilmediğinden başı boş dolaşmaktadır. Böylece kolaylıkla şiddete başvurmaktadır (Tezcan 1996:108).

Nedensiz Şiddet Olayları: Gerçek bir neden olmadan, hemen kavgaya dönüşen olaylarda şiddete neden olmaktadır. Ergenlik döneminin bir özelliği ani bir olay karşısında öğrencilerin davranışları şiddete dönüşmektedir. Bunun sonunda da şiddetin boyutu, bıçaklama hatta öldürmeye kadar gitmektedir.

Disipline ilişkin cezalar: okul yöneticisi tarafından disiplin cezası olan öğrencilerin davranış ve tutumları şiddete dönüşmektedir. Aslında verilen cezaların, disiplin yönetmenliği çerçevesinde önlenmesi mümkündür (Tezcan 1996:108).

6. AİLE

Şiddet eylemlerinin görüldüğü ve şiddetin beslendiği ortamlardan biriside ailedir. Toplumsal yapıda insan ilişkilerini düzenleyen istikrarı sağlayan diğer toplumsal kurumlarla etkileşimde bulunan ve temel niteliklerini içinde bulunduğu toplumun sosyo- kültürel ve ekonomik yapısından olan sosyal bir kurumdur.

Aile toplun temelidir. Aile fertlerinin birbirlerini tanımaları anlamaya çalışmaları, kendi aralarında empati kurarak mutlu aileden mutlu topluma geçiş olabilmektedir. Toplumdan bireye ve bireyden topluma doğru bir etkileşim vardır.

Ailenin yapısı ne kadar güçlü ve ne kadar sağlam olursa nesillerde o kadar iyi yetişmektedir(Bulut 2015: 404-405).

İnsan kişiliğinin oluşmasında en etkili faktör ailedir. Aile davranışların kazandırıldığı ilk ceza ve ödüllerin verildiği en küçük sosyal topluluktur. Çocuklukta insanın ilk öğretmeni anne ve babasıdır. Anne ve baba çocukların olumlu davranışlarını pekiştiren, arzu edilmeyen davranışlarını cezalandıran, bazı alışkanlık amaç ve değerlerin belirlenmesinde etkilidir. Aile içindeki karşılıklı ilişki biçimi de çocuğun

kişiliğinin oluşmasında en önemli etkidir. Aile içindeki karşılıklı ilişkiler saygı ve sevgiye dayanıyorsa, çocuklarda saygı ve sevgiyle hareket ederler. Ebeveynlerin çocukların her istediğini yapmaları, onların kişilik gelişimini engeller, Bu şekilde yetişen çocuklar zorluklarla mücadele edemezler ve kendilerine olan güvenleri azalır(Güney 2012: 302-303).

7. AİLE İÇİ ŞİDDET

İnsanların bakım, biçimleme ve güven duygusu gibi temel ihtiyaçlarının karşılandığı beden ve ruh sağlığını koruyan toplumsal bir birim olan aile, bazen şiddetin beslendiği ve uygulandığı bir kurum haline gelebilir. Aile için şiddet özellikle kadın ve çocuklar üzerinde bedensel ve ruhsal olarak çeşitli sorunlar yaratmaktadır. Aile içi şiddetin nedenleri ise evlilik yaşamındaki doyumun düşüklüğü, bireylerin saldırgan eğilimler taşıması, eşler arasındaki eğitim ve statü farkları, iletişim becerilerindeki yetersizlikler sayılabilir(Ayan 2010:232).

Aile içi şiddet, aile içinde bireyin bedensel ve ruhsal açıdan zarar görmesi yaralanması, sakat kalması gibi toplu hareketler olarak tanımlanabilir.

Aile içi şiddetin suç sayılması son yıllara kadar göz ardı edilmiştir. Bu gün bile aile içi şiddeti bir suç unsuru olarak görmeyi engelleyen yasalar vardır.

Ülkemizde hukuk sisteminde, uluslar arası müktesebata (çocuk hakları, kadın hakları vb) yönelik düzenlemeler ve değişiklikler yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir. Anayasanın 41. Maddesi de devlete aile içinde kadını ve çocuğu koruma, onların güçsüz durumda kalmasına neden olan faktörleri değiştirme ve kurumsal düzenlemeler yapma yetkisi vermiştir. Yasal düzenlemeler olmasına rağmen ülkemizde şiddet olaylarının olmamasını güvence altına almaya yeterli değildir. Hukuki düzenlemeler ve yasalarla şiddet sorununun ortadan kaldırılamayacağı gerçeğini gündeme getirmiştir.

Sorunun kültürel, ekonomik, soysa ve psikolojik boyutları, ile ilgili eğitim, seminer ile sosyal hizmet örgütlenmesine ihtiyaç vardır(Mavilive Aktaş 2007: 151-154).

Şiddet olayları bireysel düzende ya da toplumsal düzeyde yaşanan olaylardır. Bu olaylar birbirini besler bir biçim karşımıza çıkmaktadır. Ailede şiddet varsa toplumda da vardır. Toplumda şiddet olayları varsa, aileye yansımaması kaçınılmaz bir durumdur.

Aile içi şiddetin açığa çıkarılmasında yaşanan güçlükler aile içi ilişkilerin mahremiyetinden ve buna bağlı olarak aile inde yaşanan şiddet olaylarının meşrulaştırılmasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle aile içi şiddete dayanana suçların ortaya çıkması da güçleşmektedir. Aile içi şiddetin gizli kalması aile içi şiddetin çözümünü engellemekte ve daha büyük şiddet olaylarının yaşanmasına sebep olmaktadır(Ayan 2010: 98-100).

Aile içi şiddet güçlüden güçsüze doğru olmaktadır. Medyanın etkisi ve insanların içinde buldukları ekonomik koşullar şiddeti ortaya çıkarmakta ve arttırmaktadır. Erkekler yaşadıkları olumsuzlukları eşlerine ve çocuklarına karşı şiddet olarak uygulamaktadırlar. Bu nedenle aile içi şiddet sadece bireyi değil tüm toplumu etkilemektedir(Bulut 2015: 403-415).

8. KADINA YÖNELİK ŞİDDET

Dünya Sağlık örgütünün tanımına göre kadına yönelik şiddet cinsiyete dayanan kadını inciten, ona zarar veren fiziksel, cinsel, ruhsal hasarla sonuçlanma olasılığı bulunan, toplum içerisinde ya da özel yaşamında ona baskı uygulanması özgürlüklerinin keşfi olarak kısıtlanmasına neden olan her türlü davranılışa işaret etmektedir.

Erkeğin kadından daha üstün görüldüğü, toplumda kadın ve erkek rollerinin kesin, kati çizgilerle birbirinden ayrıldığı toplumlarda kadınlar daha fazla oranda şiddete maruz kalmaktadır(Yanık vd. 2014: 104-111).

Kadına yönelik şiddetin ortaya çıkması ve tekrarlanmasını etkileyen çeşitli faktörlerin bulunmasının yanında esas olarak toplumsal cinsiyet eşitsizliği, toplumun kadın ve erkeğe farklı roller yüklemesi ve ataerkil toplum yapısından kaynaklanan orantısız güç ilişkisinin adıdır. Kadına yönelik şiddet cinsiyet eşitsizliğinin bir yansıması olarak toplumun her alanında karşımıza çıkmaktadır. Kadına öncelik şiddet fiziksel ,cinsel, duygusal ve ekonomik şiddet olmak üzere dört grupta toplanır(Kocacık 2004: 43-44).

Kadına yönelik şiddet, fiziksel ve ruhsal olarak zarar vermekle kalmayıp sosyal açıdan kadının kendini geliştirmesini de etkilemektedir.

Türkiye 21. Yüzyılda kadına yönelik şiddetin görülme oranı azalmakta, yapılan araştırmalara göre artmaktadır. Kadına yönelik şiddet insan hakları ihlalidir ve suçtur.

Bu konuda önlem almamak da bir suç ve şiddetin temelini teşkil eden kadın erkek eşitsizliğinin desteklenmesidir(Başar ve Demirci 2015: 41-52).

Bir kadının yaşantısında önemli olumsuz etkileri bulunan şiddetin önlenmesi önemlidir. Bunun içinde sorunun varlığı kabul edilmelidir. Şiddet bir güç gösterme şeklidir istenirse onu engelleyecek politikalar geliştirilebilir. Bunun içinde kadın erkek eşitsizliğinin her alanda sağlanması gerekir. Bu eşitliğin gerçekleşebilmesi içinde şiddetin biçimine hoş görü göstermemek gerekir. Şiddetin bir döngüsü vardır ve kadınlar her defasında onun tuzağına düşmektedir. Önce gerginlik yaşanır, daha sonra gerginlik artar ve şiddet patlak verir sonra erkek özür diler, yalvarır, çiçekler getirir ve kadın, erkeğin bir da daha şiddet uygulamayacağına inanır. Sonra öfke ve gerginlik tekrar ortaya çıkar ve şiddet bir kez daha yoğun olarak ortaya çıkar. Şiddet ilk uygulandığında hoşgörü gösterip susmamak gerekir. Hemen polise gitmek ve olayı anlatmak gerekir. Ayrıca etraftakileri de olaydan haberdar etmek gerekir. Şiddete maruz kalmak değil de şiddet uygulamak ayıp ve utanılacak bir durumdur(Şenol 2014:11).

Şiddete uğrayan bir kişi şiddetin sadece kendi başına geldiğini sanır. Kendini yalnız hisseder, dayak yemenin kötü bir durum olduğunu düşündüğünden kimseye bir şey söylemezler. Dayağın izlerini çeşitli nedenlerle kapatma çalışırlar. Karşıdaki insanlar için doğrusunu belirler ama inanmış görünürler. Aslında en doğrusu konuşmaktır, konuştuğunda yalnız olmadıklarını görürler(Şenol 2014:17).

9. AİLE İÇİNDE ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDET

Çocukların her kültürde, her yaşta şiddete maruz kaldıkları belirlenmiştir. Çocuğa yönelik şiddet genel olarak aşağıdaki şekillerde gruplandırır.

9.1. Fiziksel Şiddet

Çocuklarda fiziksel hasara yol açan davranış şekilleridir. Bu davranışlar yaralanmadan başlayıp ölüme kadar gitmektedir. Ebeveynler tarafından elle, kayışla, sopayla yumrukle dövme, sıcak materyallerle yakma şeklinde olabilmektedir. Fiziksel şiddet kas iskelet sistemi ve sinir sistemini etkilemektedir. Deride morarmalar, kafatası, kol ve bacaklarda kırılmalar, zehirlenmeler şeklinde ortaya çıkmaktadır. Fiziksel şiddete maruz kalan çocuklar da, düşük öz saygı okul da başarısızlık, hırsızlık yalan söyleme, anne ve baba ile bir ara olmaktan korkma gibi davranış bozuklukları görülmektedir(Tezel 2002:93).

9.2. Emosyonel Şiddet

Çocuğun kabul edilmemesi, önemsenmemesi, korkutulması ve ret edilmesi Emosyonel Şiddet olarak tanımlanır.Emosyonel şiddet genellikle Fiziksel şiddetten sonra uygulanabileceği gibi tek başına da uygulanabilir. Emosyonel şiddet gören çocuklarda duygusal örselenme görülür ve bu örselenmenin izleri yaşam boyu devam eder. Bu çocuklarda, konuşma bozuklukları, uyku bozuklukları, alışılmadık korkular, gelişme geriliği ve aşırı kaygı gibi belirtiler görülebilir.

9.3. Cinsel Şiddet

Bir yetişkini çocukla cinsel ilişki kurarak çocuğu kullanmasıdır. Cinsel şiddet yaşamış çocuk ve ailesi utanç ve suçluluk duygusunun etkisiyle, olayı kimseye anlatmak istemezler. Cinsel şiddet uygulanan çocuklarda, yatağını ıslatma, parmak emme, ilaç ve alkol kullanma, depresyon, kin öfke, intihar düşüncesi ve girişimleri görülebilir(Tezel 2002:97).

Aile, çocuğun gerek kişiliğinin, gerek ruh ve beden sağlığının gelişimi açısından önem taşımaktadır. Aile çocuğu toplumsallaşmasında önem taşıyan toplumsal kurumdur. Çocuğa yönelik şiddet çocukların bedensel, zihinsel ve ruhsal sağlıklarına zarar veren, gelişmelerini etkileyen davranışlara maruz kalması olarak tanımlanır.

Çocuklarını her fırsatta döven, işkence yapan anne ve babalar, kendi çocuklarında şiddete maruz kalmış bireylerdir. Ekonomik sıkıntılar, çeşitli gerilimler, tahammül gücünde azalma, ruhsal hastalıklar da çocuğa şiddetin sebeplerindedir. Şiddete maruz kalan, annesinin babasının veya kardeşinin sık sık küçük düşürüldüğüne, ya da dayaağı maruz kaldığına şahit olan çocuklar şiddetten olumsuz etkilenmektedir.

Başbakanlık Aile Araştırma Kurum Başkanlığının yaptığı bir çalışmaya göre (1995) ailelerin üçte birinde aile içinde fiziksel şiddet vardır. Şiddet uygulanan hanelerin dörtte üçünde çocukların şiddete şahit oldukları tespit edilmiştir(Şenol 2014: 11-17).

Aile içinde yaşanan şiddetten çocuklar farklı biçimde etkilenir. Anne babanın çocuğuna şiddet göstermesi, ana baba arasındaki şiddete tanıklık etmesi çocuğun duygusal yıkımına neden olur. Ebeveynlerden birisinin üvey olması da çocuğun şiddete maruz kalmasını etkiler. Ayrıca yoksul ve düşük eğitilmiş ailelerde çocuğa yönelik şiddete daha fazla oranda rastlanmaktadır. Sosyal ve çevresel faktörlerin ergenlik döneminde yaşanan şiddet olaylarındaki etkisi de büyüktür.

Çocukların aile içi şiddet olaylarından etkilenen bir taraf olmamalarının nedenlerinden biriside “çaresizlik ve savunmasızlıktır” Anne ve Babaya bağımlılıkları bu çaresizlik ve savunmasızlığı ortaya çıkarmaktadır. Şiddet aile içinde yakın ilişkiler içindeki kişiler tarafından uygulanıyorsa tekrarlanma eğilimi gösterir. Yabancılardan gelen saldırgan davranışlarda tekrarlanma eğilimi yoktur(Ayan 2010: 252-269).

Aile içi şiddetin çocuklara yönelik kısmı en az bilineni ve kayıtlara geçendir. Geleneksel terbiye sisteminde “Dayak cennetten çıkmadır”, “Eti senin kemiği benim” şeklindeki deyimle de dayaağı olumlu bir davranış olarak göstermektedir. Ayrıca çocukların zorla çalıştırılmaları ve eğitim hakkından mahrum bırakılmaları da çocuğa yönelik bir şiddet şeklidir. Aile için de sakat ve özürülere yönelik ihmal, kötü muamele bir şiddet davranıştır(Akbaş 1996: 151-155).

10.CİNSEL ŞİDDET

Son yıllarda ülkemizde ve başka ülkelerde çocuklara, gençlere, kadınlara cinsel saldırı yakınlar arası cinsel temas gibi saldırgan davranışlar ve şiddet eylemleri güncellik kazanmıştır. Cinsel taciz çocuğa, gence kadına laf atma, el kol hareketleri ile dokunmayla başlayıp, ırza geçmeye varan geniş bir davranışlar bütünüdür.

Cinsel saldırıda bulunan anti-sosyal ve kişilik yapısı bozuk olan kişilerin çoğu normal bir cinsel ilişkiyi reddederler, saldırıyla, zorla cinsel ilişkide bulunmaktan hoşlanırlar. Erkeklerin çoğunun cinsel saldırıyı bir güç göstergesi olarak geri kalanları da kadınlara olan bir kin, öfke, nefret duygusuyla bu suçu işledikleri ortaya konulmuştur(Köknel 1996:198).

Irza geçme tanımlanacak olursa baskı yaparak, korkutarak tehdit ederek, zorlayarak, çocuklarla, gençlerle ve kadınlarla cinsel ilişkide bulunmaktır. Saldırganların çocuğun, aile içinde şiddete uğranın ya da şiddete şahitlik eden ve aile içi ilişkileri iyi olmayan bir ortamda yetişen kişiler oluşturmaktadır. Ayrıca saldıran bireylerin cinsel saldırı dışında başka suçları işlediği belirtilmiştir.

Cinsel saldırıda bulunarak tecavüz suçu işleyen erkeklerin genellikle 20-25 yaş grubunda, ekonomik ve kültürel düzeyi düşük evlenmemiş bireyler olduğu saptanmıştır.

Beş altı yaş altındaki çocuklar cinsel saldırganlık içeren davranışlarının niteliği anlayamazlar. Daha ileri yaşlardaki çocuklar ve gençler aile bireyleri tarafından yapılan davranışların cinsel içerikli olduğunu hissedemezler bu tür davranışları sevgi göstergesi olarak yorumlarlar. Genellikle genç kızlar aile içinde cinsel tacize uğramışsa, bunu aile içindeki bireylerden korktukları için kimseye anlatamazlar, açıklayamazlar. Durum genç erkekler içinde zordur(Köknel 1996: 203).

Cinsel Şiddet çocuğun rızası olmadan tecavüze uğraması, elle taciz edilmesi, müstehcen sözlere maruz kalması çocuğa pornografik materyal izletilmesi ve teşhircilik gibi davranışları içerir. Tüm bunlara maruz kalan çocuğun bu durumdan etkilenmemesi mümkün olmayacaktır.

Tanımadığı birinin saldırısına uğrayan çocuklar duygusal ve sosyal bunalım yaşarken aile indeki bireyler tarafından cinsel şiddete maruz kalan çocuğun ruhsal ve sosyal bunalımı değerlerine göre daha kötü bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Cinsel

istismara uğrayan çocuklar, kendileri büyüdüklerinde, aynı şiddete başkalarının da maruz kalmaları için çaba sarf ederler. Bu sonuçta bize yaşanan travmanın boyutlarının büyük olduğunu gösterir.

Cinsel şiddete maruz kalan kızlarda ise karışık cinse karşı olumsuz duygular gelişir ve cinsel soğukluk ortaya çıkar(Şenol 2014: 11-17).

Çocuğa yönelik cinsel istismar saptanması en zor olan istismar tipidir. Çocuğa yönelik cinsel istismar üç grupta toplanarak incelenebilir. Dokunma olmadan yapılan istismar, dokunma yoluyla yapılan istismar ve şiddet kullanılarak yapılan istismar. Bu istismar biçimleri ayrıca ,aile içinde görülen ensest olarak adlandırılan cinsel istismarın görülme sıklığı da sanıldığından daha yüksektir. Cinsel istismar aile içinde oluştuğunda buna ensest adı verilir. Ensest uygulayan anne, babadan biri, üvey baba, üvey anne, erkek kardeş, amca, dayı olabilir.

Cinsel istismarı uygulayan kişiler daha çok genç yetişkin bireylerdir. Ayrıca cinsel cinayetlerin de genç yetişkinler tarafından yapıldığı saptanmıştır. Cinsel suçların çoğu cinsel açıdan gelişmemiş, sosyal açıdan yetersiz kişiler tarafından yapılmaktadır(Ayan 2010: 264-268).

11. AHLAK VE ŞİDDET

Şiddet çok hızlı ve kolay biçimde kılık değiştirir. Böylece şiddet çeşitli şekillerde kendini belli eder ve her an çıplak bir şiddet haline dönüşebilir. Buna rağmen çıplak şiddet insan topluluklarının büyük çabasının sonucu oluşturduğu toplumsal ahlak kuralları sayesinde büyük ölçüde engellenmiş ve örtülü şiddet haline gelmiştir. İnsanlar şiddeti önlemek için, her an şiddetin yerine geçen anti şiddet geliştirilmiştir. Böylece şiddet kendi sınırları içinde kalarak şiddetin oluşması önlenmiştir((Yakupoğlu 1997 :7).

Şiddet gösteriş şiddeti canlı tutar insanlar tüm tercih boyunca şiddet yok etmek istemiş, fakat bunu yerine getiremese de şiddetin örtük bir biçim getirmeyi azda olsa başarmışlardır. Şiddeti ahlakı yoktur. Şiddet bir tekniktir. Ahlakın başladığı yerde şiddet yok olur. İnsan ilişkilerinde mutlaka hata vardır. Şiddet özgürlüğü yok eden bir eylemdir(Yakupoğlu 1997 :8).

Ahlaksal kuralların yerine getirilememesi her zaman şiddet eğilimine yol açar. Bireysel ahlak kuralları yetersiz kaldığında bireyin toplumla ilişkileri hep şiddet ilişkileri olarak gerçekleşecektir(Yakupoğlu 1997: 11).

Ahlaki değerler, inanın hem doğru v erdemli davranışta bulunma yeteneğini geliştirir hem de dengeli ve sağlıklı kişilik kazanmasına yardımcı olur.

II. BÖLÜM

1. BENLİK

En genel anlamıyla benlik kavramı, şahsın kendisine bakış açısı kendisini zihinde temsil ediş biçimi şeklinde tanımlanabilir. Benlik kişinin iç varlığını oluşturduğundan karmaşık bir kavramdır. Benlik kavramını daha iyi belirleyebilmek ve anlamak için kişinin kendisine sorduğu soruları kendisinin içten cevap vermesi gerekir. Bu sorular şu şekilde olabilir.

‘Ben Neyim?’ Kişinin kendisini tanıyabilmesi için bu soruya olumsuz ya da olumlu cevap verebilir. Örneğin çirkinim, akılsızım, başkaları tarafından sevilmiyorum ya da, güzelim, akıllıyım, zekiyim, sevimliyim gibi kişi bu sorunun cevabını verirken kendini oldu gibi objektif olarak değerlendirmesi gerekir.

‘Amaç ve Hedefim Nedir?’ Bu soru ile kişi toplum içindeki statü ve saygınlığını tespit etmek için kendisine sorduğu sorudur. Böylece kendini nasıl görmek istediğini kendisine nasıl bir değer biçtiğini belirlemeye çalışmaktadır.

‘Ne Yapabilirim?’ ‘Bu soruyla kişi kendi kapasitesini belirlemeye çalışır iyi koşarım, insanlara her zaman yardım ederim, etkili hitap tarzım var, çok çalışırım ve başarılıyım gibi sorulara cevap verirken objektif davranmalı ve kendi kapasitesini düşünmelidir(Günay 2012:72).

‘Nelere inanırım nelere inanmam gerekir?’ gibi sorulara verilen cevaplardır. Bu cevaplar olumlu ya da olumsuz seçimler yapabilirler. Bu seçimleri yapmada toplumun kültürel yapısının önemi büyüktür. İnsan beliğinin gelişmesinde bu sorulara olumlu ya da olumsuz cevap verirken bireysel özelliklerini ve kapasitesini düşünmeli ve ona göre cevap vermelidir.

Benlik içimizde bizi denetleyen, yargılayan, değerlendiren ve bizim nasıl davranmamız gerektiğini belirleyen içsel bir duygudur. İnsan kendi değer yargılarına, düşüncelerine ve ideallerine göre hareket ederse hem ruhsal hemde toplumsal bakımdan kendisine olan güven ve saygısı da artar. Objektif davranmayan bireylerde kaygılar ve huzursuzluklar oluşur(Günay 2012:73).

1.1. Benliğin Gelişmesi

Çocukluk yıllarında insanlar tam olarak kendi varlıklarının farkında değildirler. Sosyalleşme süresi içerisinde kendilerini tanımaya çalışırlar. Çocuk zamanla çevresindekileri ayırt etmeyi, akranları ve arkadaşları ile ilişki kurmayı öğrenir ve ona göre davranışlar sergiler. Benliğimiz şu yollarla gelişir.

1.1.1. Çevremizdekilerin bizi değerlendirmesi

Çevremizdeki insanların duygu, düşünce tutum ve davranışlarımızı değerlendirmesi benlik olarak adlandırılır.

Çevremizdeki insanların bizim hakkımızdaki düşüncelerinin bizim üzerimizde etkisi vardır. Çevremizdekilerle etkileşim sonucu birçok davranışta bulunuruz. Benliğimizin gelişmesinde, çevremizdeki insanlar bizim için aynı rolü oynar. Davranış tutumlarımızı diğer insanların gösterecekleri tepkilere göre yaparız ya da yapmayız.

1.1.2. Toplumsal Yaşamda Sosyal Roller Öğrenme

İş ve sosyal yaşantımızda değişik durumlarda değişik rollerimiz vardır. Bu rolleri oynarken birçok insanla sosyal ilişkiye gireriz toplumda sahip olunan statü ve onun gerektiği davranışlar ve sosyal bir saygınlık kazanırız. Bu saygınlık kişiyi mutlu eder ve benliğini gelişmesini sağlar.

1.1.3. Kendi durumunu başkasıyla kıyaslama

Benliğin oluşmasında başka insanlarla kendi durumumuzu kıyaslamamızın da etkisi vardır. Bu kıyaslama sonuçlarına göre yaşantımızı hedeflerimizi ve amaçlarımızı değiştirebiliriz. Bu değişenler benlik bilincimizin oluşması ve gelişmesine katkıda bulunur(Özkan 1994:4-7).

2. BENLİĞİN OLUŞMASINDA ETKİLİ OLAN TEMEL GÜDÜLER

İnsanlar benlik ve kimliklerini geliştirme yönünden içten gelen bir enerjiye sahiptirler. İnsanlar yaşamları boyunca benlik ve kimlik geliştirmek için gerekli olan bilgileri toplama faaliyetinde bulunurlar.

Sosyal psikologlarca geçerlilik, tutarlılık ve elverişlilik olmak üzere belirlenen bu üç kriter bireylerin benlik ve kimlik gelişimini etkilemekte ve daha güçlü bir benlik ve kimlik oluşmasını sağlamaktadır.

2.1. Kişisel olarak kendini değerlendirme ve doğrulamayı sağlayan güdü.

Bütün insanlar kendi hakkında söylenen gerçeği bilmek isterler. Hatta bu gerçek ne kadar olumsuz da olsa yinede bilmek isterler. İnsanlar kendi içinde düşündükleri ile karşılarındakilerin söylediklerini karşılaştırıp doğrulamak isterler.

2.2. Benliğin üç temel yönü

2.2.1. Maddi Benlik

İnsanın kendi bedeni, ailesi, evi malı mülkü onun maddi benliğini oluşturur. İnsanın kendisine ait her şey onun maddi benliğidir. İnsanın kendisini güzelliğini, malını, mülkünü ve parasını ön plana çıkarması onun maddi benliğinin ağırlıkta olduğunu belirtir. Bu insanlar paralarını kaybettikleri zaman benliklerini de kaybetmiş sayılırlar(Günay 2012:77).

2.2.2. Sosyal Benlik

Toplumdaki bireylerin bizim hakkımızdaki düşünceleri sosyal benliğin oluşmasında önemli rol oynar. Sosyal benlik insanların karşılıklı ilişkilerinde oluşur. Çevremizdeki insanlar bizim davranışlarımızı değerlendirir ve bu değerlendirme sosyal benliği oluşturur. Toplumsal yaşamda gerçekleştirdiğimiz rollerden dolayı fazla sayıda sosyal benliğimiz vardır.

2.2.3. Ruhsal Benlik

İnsanların düşünme, algılama, hissetme gibi özellikleri ruhsal benliği oluşturur. Ruhsal benlik subjektif bir özellik taşımaktadır. Kişinin iç dünyasında olanları objektif olarak yansıtmaması mümkün değildir(Günay 2012: 79).

Sağlıklı bir insandan beklenen ideal benlik kavramı bireyin her geçen gün kendini tanıması, sınırlarını zorlayarak hoşnut olmadığı yönlerini değiştirmesi, kendi ile barışık olma, diğer insanlarla olumlu ilişkiler kurabilme, ilişkilerinin de doyum sağlama gibi unsurlarda oluşmaktadır.

Benliğin oluşmasında ailenin de etkisi büyüktür. Aşırı otoriter ailelerde büyüyen bir çocuğun benliği olumsuz etkilenmektedir. Kendine güvensizlik, yapabileceği işleri ben yapamam şeklinde düşünmesi ,kendi düşüncelerini diğer insanlara iletmede çekingen davranması gibi olumsuz davranışlar görülmektedir(Aslan 1992:7).

Çocuk merkezli ailelerde ise çocuğun ben merkezliliği körüklenmekte ,başkalarının isteklerine saygı gösterme gibi davranış biçimleri engellenmektedir. Ayrıca bu çocuklarda sosyalleşmede gecikmeler görülmektedir. Böyle ailede yetişen çocukların aileden gördükleri aşırı ilgi ve tüm isteklerinin yerine getirilmesi kuralının toplum tarafından yerine getirilmemesi benliğini etkilemektedir.

Demografik aile yapısında ise çocuğun varlığına ve isteklerine saygı duyulmaktadır. Çocuğa uygun olan sorumlulukların verilmesi ,söz ve seçim hakkı tanınması çocuğun kendine güven duymasına neden olur ve benlik olumlu yönde etkilenir(Aslan 1992: 14).

Benlik saygısını yüksek seviyede ve tutarlı sürdüren sağlıklı kişiler canlı ve enerjiktir. Bu kişilerin kendilerine olan güven duyguları fazladır. Zayıf benlik saygısına sahip olan kişiler ise kendilerine güvenmeyen, kendine utanç verici değersiz ve çaresiz hisseden enerji ve canlılıklarını kaybetmiş, beceri ve başarıları azalmış kişilerdir(Özkan 1994:96).

3. TOPLUMSAL CİNSİYETİN TANIMI

Toplum kadın ve erkeğe farklı roller davranışlar ve görevler yükler. Genelde kadınlar ev işleri erkekler aileyi geçindirmekle görevlendirilmişlerdir. Kadınlardan ve erkeklerden birlikte çalışanlar bile eve geldikleri zaman kadının yeri mutfak olurken erkeğin yeri televizyonun karşısındır. Günümüzde cinsiyet ve toplumsal cinsiyet ayrımı üzerinde araştırmalar yapılmış ve konu üzerinde çok durulmaya başlanmıştır.

İngilizcede cinsiyet için sex, toplumsal cinsiyet için gender terimleri vardır. Türkçede başka terimler kullanılsa bile bu iki kelime sex ve gender, cinsiyet ve toplumsal cinsiyet yerine kullanılmaktadır. Türkçede cinsiyet terimi bazen de toplumsal cinsiyeti de içine alarak kullanılmaktadır. Bunun nedeni ise insanların biyolojik ve toplumsal cinsiyetlerini birbirinden ayrılmaz bir bütün olarak görülmesine bağlamak mümkündür.

Cinsiyet terimi kadın ya da erkek olmanın biyolojik yönünü ifade ederken toplumsal cinsiyet terimi ile kadın ya da erkek olmaya toplumun ve kültürün yüklediği rolleri ve beklentileri ifade eder(Zeybekoğlu 2013:67).

4. CİNSİYET VE TOPLUMSAL CİNSİYET FARKLILIKLARI

Kadın ve erkekler arasında hangi farklılıklar vardır? Bu iki cinsiyetin, biri içeride diğeri de dışarıda mı çalışır. Biri diğerdinden daha mı akıllıdır yoksa daha mı duygusaldır. Biyolojik yapıya bağlı olarak kadın ve erkekler arasında bazı özellikler yönünden fark gözlenir. İşte bu farklılıklara cinsiyet farklılıkları adı verilir. Kadınların XX kromozom, erkeklerin XY kromozom yapısına sahip olması, cinsiyet organlarındaki farklılıklar, hormonların farklılığı üreme fonksiyonlarındaki farklılıklar cinsiyete bağlı farklılıklardır e bunlara birincil cinsiyet özelliklerine bağlı farklılıklar adı verilir. Vücut yapısındaki farklılıklar, sesin farklılığı, göğüsler ve vücudun tüylü bölgelerinin farklılığı ikincil cinsiyet özelliklerine bağlı farklılıklardır. Bu özelliklerde kadın ve erkekte farklılık gösterir fakat birincil özellikler kadar kesir farklılıklar göstermezler(Dökmen 2009:18).

Toplumsallaşma sürecinde erkek ve kız çocuklar öğrendikleri kültürün etkisi ve farklı duyu ve tutum davranış farklılıkları gösterirler. Buda toplumsal cinsiyet farklılıkları olarak ele alınır. Kadınların ev hanımı, öğretmen, ebe hemşire vb olmaları beklenirken erkeklerin mühendis tüccar asker vb olmalarının beklenmesi toplumsal cinsiyet farklılıklarıdır. Bunlar gerçek farklılıklar değildir. Toplumun kendi kalıplarını bireye dayatması sonucu oluşmuştur(Dökmen 2009:20).

Biyolojik cinsiyet farklılıkları öğrenilmemiş, doğuştan gelen özellikler bakımından kadınlarla erkekler arasında gözlenen farklılıklardır. Toplumsal cinsiyet farklılıkları ise sosyalleşme sürecinde öğrenilen kazanılan özelliklerdir ve bu özellikler de insanlar arasındaki gözlenen farklılıklardır. Toplumsal cinsiyet farklılıkları, kültürden kültüre ve bireyden bireye farklılık gösterir(Dökmen 2009:22).

4.1. Cinsiyet Kimliği

Kişinin “Ben Kimim” sorusuna verdiği cevaplar onun kimliğini oluşturur. Kimlik insanın kendini tanımlama ve konumlamasının ifadesidir. Diğeri bir ifadeyle kimlik, insanın kendini sosyal dünyasında kendini nasıl bir yere koyduğunu ve konumlandığını belirtir. Ergenlik döneminin en önemli sorunlarından birisi kimliğini belirlenmesi sorunudur. Kimliğin belirlenmesi ve şekillenmesi süreci her zaman sorunsuz ve kolay olmaz. Ergen ne yapacağına nasıl bir kişi olması gerektiğine

yaşamdaki amaçlarının neler olduğuna karar verirken zorlanabilir. Bu ergenlik döneminde bireye rehberlik etmek ve anlayışlı davranmak gerekir. Cinsiyet kimliği de kişinin kim olduğunun önemli bir parçasıdır v ergenlikten çok önce başlar(Dökmen 2009:30).

İnsanın kendini kadın ya da erkek olarak tanımlamasına cinsiyet kimliği adı verilir. Çocukların bir kısmı kız ya da erkek olsun cinsiyetlerini kabul ederler ve içinde buldukları toplumun beklentilerine göre hareket ederler.Toplum onları bu konuda empoze eder.

4.2. Toplumsal Cinsiyet Roller

Kadınlara v erkeklere verilen farklı roller, toplumsal cinsiyet rolleri olarak bilinir. Toplumsal cinsiyet rolleri ifadesi cinsiyet özelliklerini, toplumun belirlediği kalıplar içerisinde cinsiyet farklılıklarını yansıtmak için kullanılır. Kız ya da erkek çocuklar cinsiyetin kültürel anlamlarını öğrenmeye ve kazanmaya başlarlar. Cinsiyetin kültürel anlamları, toplumsal cinsiyet rolleri olarak görülür. Toplumsal cinsiyet rolü, toplumun kurallarını koyduğu ve bireylerin yerine getirmelerini beklediği cinsiyete ilişkili beklentilerdir (Dökmen 2009:35).

Toplumsal Cinsiyet, farklı kültürlerde, farklı zamanlarda ve dünyanın farklı bölgelerinde kadınlara ve erkeklere toplumsal olarak yüklenen rolleri ve sorumlulukları ifade eder. Genel anlamda ise sosyal yönden kadın ve erkeğe verilen roller, sorumluluklar olarak da tanımlanır. Dünyaya kız ya da erkek olarak gelmek bizim seçtiğimiz bir şey değildir. Kız ya da erkek olarak doğmak biyolojik varlığımızın bir sonucudur. Ancak doğum öncesinde kız bebeklerin eşyalarında pembe, erkek bebeğin eşyalarında mavi renkte tercih edilir. Bu seçimle başlayan süreç, erkeklerin ve kadınların yapacağı işler konusunda da ayrımlar ortaya çıkartır. Böylece erkek cinsiyeti ve kadın cinsiyeti arasında toplumsal yaşama katılma durumu yönünden farklılık yaratır. Hukuki bakımdan her iki cinsiyet eşit olmasına rağmen, her iki cinsiyetin toplumsal alandaki görevleri farklıdır. Kadınlar daha çok evde, ev işleri ile uğraşırken, erkekler dışarıda kamusal alanda kendini ifade eder. Çalışma hayatından siyasete, sivil toplum örgütlenmesinden, eğitime kadar her türlü kamusal alanda, iki cins arasında cinsiyet eşitsizliği mevcuttur. Bu ayrımdan etkilenense en çok kadınlardır. Kadın çağlar

boyunca cinsiyeti nedeniyle gelenek göreneklere, dini inanışlara, ülkenin yönetiliş biçimine göre değişen rollere sahip olmuştur.

Toplumsal cinsiyet kavramını sosyolojiye kazandıran AnnOakley'e göre "cinsiyet" biyolojik erkek kadın ayrımını anlatırken "toplumsal cinsiyet" erkek ve kadın arasındaki, toplumsal bakımdan eşitsiz bölünmeye gönderme yapmaktadır. Böylece toplumsal cinsiyet, kadınlar ile erkekler arasındaki farklılıklarının toplumsal düzlemde kurulmuş farklı yerlerde yer almasıdır(Palabıyık 2012: 226-227).

Toplumsal cinsiyet rolleri bireylerin, kadın ve erkek olmaları nedeniyle, kadınları ve erkeklerin nasıl davranmaları gerektiğini ve onlardan yerine getirmeleri beklenen farklı görevlerini ortaya koyan bir kavramdır. Tüm toplumlarda kadın ve erkeği birbirinden ayıran, toplumsal cinsiyet rollerini oluşturan sosyo- kültürel değerler bulunmakta ve bu değerler bireyleri biçimlendiren ve toplumsallaşma sürecinde toplumsal cinsiyete de bağlı rolleri içselleştirmektedir.

Çocuk büyürken, toplumda, çocuğun karşısına cinsiyetine uygun olan kurallar, davranış modelleri koymaktadır. Toplumsallaştırma etkenleri aile, medya, arkadaş grupları ve okul olarak karşımıza çıkmaktadır. Çocuklar çevreleri tarafından üzerlerine yazılmayı bekleyen başka bir yazı tahtası gibi görülmektedir. Kendilerine yakın olan insanlarla kurdukları iletişim çerçevesinde kendilerine yüklenen cinsiyeti ve onlardan kız ya da erkek olarak beklenen şeyleri öğrenmektedirler.

Toplumsal cinsiyete göre kültür ne kadar çok kutuplaşırsa kız ve erkek çocukların kimliklerindeki toplumsal cinsiyet farkı o kadar büyük olacaktır. Toplumsal cinsiyet rol kalıpları incelendiğinde ise kadın olmaya kültürel yönden daha az değer verildiği gözlenmektedir.

Fausto – Sterling'de insanların ille de kadın ya da erkek olarak kategorileştirilmesine karşı çıkmaktadır, ona göre insanları iki cinsiyetten birine ait olarak düşürmek yeterli değildir. Bazı insanların biyolojik özellikleri bu ikili sisteme uymayabilmektedir. Fausto-Sterling, beş cinsiyetten söz edilebileceğini vurgulamaktadır. Kadın ve erkeğin yanı sıra, biyolojik olarak hem erkek hem de kadın olanlar (hermaphrodites), baskın olarak erkek olan ama kadın özellikleri taşıyanlar (malepseudohermaphrodites) ve baskın olarak kadın olan ama erkek özellikleri taşıyanlar (femalepseudohermaphrodites) vardır. Fausto – Sterling, çok cinsiyetliliği

kabul etmek ve bireyleri ille de ikili sisteme uygun olmaya zorlamanın bir ütopya olduğunu ve bazı orunlara yol açabileceğini kabul etmekle birlikte, pek çok psikolojik sorununda halledilebileceğini belirtmektedir(Dökmen 2006: 22-45).

Yaşadığımız toplumda cinsiyet tanımı, dış görünüşe göre oldukça kesin bir biçimde yapılmaktadır. Yeni doğan bir bebek kayıtlara kız ya da erkek olarak geçmektedir. Eğer, nadiren görüldüğü gibi, fiziksel görünüm kız ya da erkek arasında ise bebek iki tercihten birine zorlanmaktadır. Buda bazı insanların istemedikleri ir cinsiyeti tercih etmek zorunda kalmalarına neden olmaktadır.

Toplumsal cinsiyet eşitliği (genderequality) kavramı, fırsatların kullanılması hizmete ulaşma, toplumsal ilişkilerin bireyin cinsiyeti nedeni ile ayrımcılığa maruz kalmamasıdır.

Toplumsal cinsiyette hakkaniyet (genderequity) kavramı ise kadın ve erkek arasında görevlerin sorumlulukların ve gelir dağılımının adalet ve hakkaniyet düşüncesi gözetilerek yapılmasıdır. Eşit hak fırsat görev ve sorumlulukları içeren toplumsal cinsiyet eşitliği bir insan hakları ve sosyal adalet sorunudur. Toplumsal cinsiyet eşitliği sadece bir sosyal adalet sorunu olarak görülmemeli aynı zamanda topluda sürdürülebilirlik noktasında gerekli olduğu göz ardı edilememelidir(Zeybekoğlu 2013: 8-16).

Toplumsal cinsiyete ilişkin roller ikiye ayrılır.Eşitlikler tutumda roller, aile ve evlilik yaşamında, sosyal ve mesleki yaşamda erkek ve kadın arasında eşit şekilde paylaşılır. Geleneksel tutumda ise kadınların ev ve aile ile ilgili konulardan sorumlu olmalarıyla birlikte, mesleki anlamda erkeklerden daha düşük statüde ve gelir düzeyinde çalışmaları ve düşük eğitim seviyesine sahip olmaları uygun görülmektedir(Uçar vd. 2017: 92-97).

Geleneksel toplumsal cinsiyet algısı kadın ve erkeğe farklı roller biçmektedir. Kadına edilgen ve karşılaştığı sorumlular karşısında sessiz kalan, aile üyeleri ve eşinin isteklerini koşulsuz kabullenen, erkeğe ise daha atılgan ve agresif tutum gösterme ve aileye hakim olma rolleri yüklenmiştir. Erkeğe verilen bu imtiyazlar, tartışma yaratan durumlarda, psikolojik ve fiziksel şiddet uygulamasını normalleştirmekte ve erkek olmanın temel bir gereği olarak sunulmaktadır(Kul vd. 2016: 283-285).

Belirtildiği gibi, kültürel olarak kadına ve erkeğe uygun görülen kişilik özellikleri, davranışlar görev ve sorumluluklar toplum tarafından toplumsal cinsiyet kalıp yargılarına dönüşmektedir. Toplumsal cinsiyet rolleri de bu kulp yargılar yoluyla üretilmekte, pekiştirilmekte ve aktarılmaktadır. Toplumsal cinsiyet kulp yargıları kadın ve erkeklere atfedilen görevler, paylaşılan özelliklerdir. Toplumsal cinsiyet kalıp yargıları, kişisel özellikler, tutum ve inanç davranışları ve fiziksel görünüm gibi öğelerden oluşmaktadır(Yaycı 2016:35).

Toplumsal cinsiyet kalıp yargıları bireyin yaşamını çeşitli yönlerden etkileyen faktörlerdir. Kadın ve erkeklerin sahip oldukları kişilik özellikleri genel olarak kadınsı (feminen) ve erkeksi (masküler) özellikler olarak belirlenmiştir. Kadınlardan toplum tarafından kabul gören kadınsı özelliklere sahip olmaları beklenirken, erkeksi özellikler taşımamaları, erkeklerden ise erkeklik özelliğine sahip olup, kadınsı özellikler taşımamaları beklenir. Erkeksi özellikler atılganlık, korkusuzluk, akılcı, güvenli, soğukkanlı, bağımsız, güçlü, kadınsı özellikler ise sevecen, duygusal, ılımlı ,hassas, şevkatli, boyun eğen narin şeklinde tanımlanmaktadır. Bu özellikler değerlendirildiğinde erkeklere verilen rollerin ataerkil sistemdeki değerler sebebiyle daha önemli olduğu görülmektedir. Kadınlara verilen roller ise daha çok ikinci planda ve erkeğin tamamlayıcısı konumundadır(Yaycı 2016:40).

Erkeğe atfedilen bu özellikler kadınlar üzerinde kullanılan bir güce ve kültürel pratiğe dönüşmektedir. Belirtilen özellikler ele alındığında toplumsal cinsiyet kalıp yargıları, cinsiyetler arası ayrımcılığın, eşitsizliğin ve geleneksel tutumların devam etmesinde en önemli öge olarak yerini almaktadır.

Toplumsal yaşamda kadına ve erkeğe yüklenen kalıp yargıları, kadınlar aleyhine bir ayrımcılık yaratmakta ve kadının ikinci plana atılmasına neden olmaktadır. Ataerkil geleneksel yapının devam ettiği ülkemizde kadının kendisi ile ilgili vereceği karar ve davranışlarında toplumsal cinsiyet eşitsizliğini pekiştiren ataerkil düzenin etkisi vardır. Ancak günümüzde kadının eğitim düzeyinin yükseldiği ve çalışma hayatına girdiği toplumlarda kadının lehine gelişmeler başlamıştır(Yaycı 2016:42).

Cinsiyet rollerine ilişkin kültürel ön yargılar, kızların toplum içinde yetenekleri kullanmasını ve toplumsal yaşama aktif katılımlarını etkilemektedir. Örneğin erkek çocuklar atılgan olduğunda, kızlar ise sessiz ve kabul edici olduklarında

ödüllendirilmektedir. Günümüzde kültürel değişmeye bağlı olarak kadın ve erkeklerin, rol tutumlarına ilişkin algılarında değişim olduğu belirlenmiştir(Yaycı 2016:45).

Zamanla çocuk, gelişimine paralel olarak aile dışına çıkarak toplum ile karşılaşır. Çocuklar yaşamlarını okula başlayana kadar anne ve babaya birinci derecede sorumluluk düşerken, çocuğun okula başlaması ile toplumdaki diğer kurumlar tarafından derece, paylaşılmaya başlanır. Toplum bu süreç içerisinde bireye toplumsal cinsiyet rolleri ile ilgili mesajlar sunar. Bu bakımdan gençlerin içinde doğup büyüdüğü toplumun değer yargılarına göre yetiştirilmesinden birinci derecede sorumlu olacaktır.

Toplumsallaşma sürecinde aile, arkadaş, dost ilişkileri öğrenim hayatı ve sosyal etkinlikler bireyin kişiliğini şekillendiren toplumsal cinsiyete ait bakış açısını etkileyen en önemli değişkenlerdir(Seçgin vd. 2011: 2446-2458).

III. BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN BULGULAR

Tablo1: Çalışmaya Alınan Bireylerin Cinsiyete Göre Dağılımları

Cinsiyet	S	%
Kadın	236	67,4
Erkek	114	32,6
Toplam	350	100,0

Çalışmaya alınan bireylerin 236'sı %67,4 kadın 114'ü %32,6 erkektir.

Tablo2: Çalışmaya Alınan Bireylerin Eğitim Gördükleri Bölümlere Göre Dağılımları

Bölümler	S	%
Sosyal Hizmetler	42	12,0
İngiliz Dili Ve Edebiyatı	36	10,3
Antropoloji	47	13,4
Türk Dili Ve Edebiyatı	55	15,7
Arkeoloji	32	9,1
Sosyoloji	24	6,9
Halkbilim	12	3,4
Psikoloji	13	3,7
Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatı	13	3,7
Mütercim Ve Tercümanlık	14	4,0
Tarih	16	4,6
Felsefe	16	4,6
Sanat Tarihi	10	2,9
Alman Dili Ve Edebiyatı	14	4,0
Fransız Dili Ve Edebiyatı	6	1,7
Toplam	350	100,0

Çalışmaya alınan bireylerin 55'i %15,7 si Türk dili ve edebiyatı bölümü, 47 si %13,4 ü Antropoloji bölümü, 42 si %12,0 sosyal hizmetler bölümü, 36'sı %10,3 ü İngiliz dili ve edebiyatı bölümü, 32 si %9,1 Arkeoloji bölümü, 24 ü %6,9 Sosyoloji bölümü, 16'sı %4,6 Tarih ve Felsefe, 14 ü %4,0 Alman dili ve edebiyatı ve Mütercim ve Tercümanlık bölümü, 13 ü %3,7 si Çağdaş Türk lehçeleri ve edebiyatı, Psikoloji bölümü 10 nu %2,9 psikoloji bölümü 6'sı %1,7 Fransız dili ve edebiyatı öğrencilerinden oluşmuştur.

Tablo3: Çalışmaya Alınan Bireylerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımları

Yaş grupları	S	%
17-20	106	30,3
21-24	213	60,9
25-28	31	8,9
Toplam	350	100,0

Çalışmaya alınan bireyleri 106' sı %30,3 ü, 17-20 yaş grubunda 213' ü %60,9 21-24 yaş grubunda,31' i %8,9 25-28 yaş grubundaki bireylerden oluşmuştur.

Tablo4: Öğrencilerin Yaşadıkları Yerleşim Yeri Göre Dağılımları

Yerleşim Yeri	S	%
Kent	216	62,1
İlçe	88	25,3
Köy	44	12,6
Toplam	348	100,0

Bireylerin 216' sının %62,1 yerleşim yeri kent,88 'nin %25,3 ilçe, 44'nün %12,6 sının köy olarak belirlenmiştir.

Tablo5: Öğrencilerin Ailelerine İlişkin Gelir Düzeylerinin Dağılımı

Gelir düzeyi	S	%
891<	15	4,3
891-1500	102	29,1
1501-2500	115	32,9
2501+	118	33,7
Toplam	350	100,0

Öğrencilerin ailelerine ilişkin gelir düzeyi incelendiğinde 15 bireyin %4,3 asgari ücretten az, 102' sının %29,1 nin 891-1500 tl arasında ,115' nin %32,9 nun 1501-2500 arasında olduğu 1182 nin %33,7 sinin 2501 den daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo6: Öğrencilerin Baba Eğitim Düzeylerinin Dağılımı

Baba Eğitim Düzeyi	S	%
Okur Yazar Değil	3	,9
Okur Yazar	16	4,6
İlköğretim	153	44,1
Lise	123	35,4
Üniversite	52	15,0
Toplam	347	100,0

Görüldüğü gibi bireylerin büyük bir bölümünün 153'ü %44,1 baba eğitimlerinin ilk öğretim, 123' nün %35,4 lise olduğu görülmektedir.

Tablo7: Öğrencilerin Anne Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı

Anne Eğitim Düzeyi	S	%
Okur Yazar Değil	31	8,9
Okur Yazar	28	8,0
İlköğretim	198	56,7
Lise	73	20,9
Üniversite	19	5,4
Toplam	349	100,0

Görüldüğü gibi bireylerin büyük bir bölümünün 198 'nin %56,7 sinin anne eğitimlerinin ilk öğretim, 73' nün %20,9 lise olduğu görülmektedir.

Tablo8: Öğrencilerin Baba Mesleklerine Göre Dağılımı

Baba Mesleği	S	%
Memur	75	21,7
İşçi	59	17,1
Serbest Meslek	86	24,9
Çiftçi	28	8,1
Emekli	88	25,5
İşsiz	9	2,6
Toplam	345	100,0

Baba meslekleri incelendiğinde 88 kişinin %25,5 emekli, 86 kişinin %24,6 serbest meslek sahibi iken 92' nun %2,6 sının işsiz olduğu görülmektedir.

Tablo 9: Öğrencilerin Anne Mesleklerine Göre Dağılımları

Anne Mesleği	S	%
Memur	18	5,2
İşçi	20	5,7
Serbest Meslek	10	2,9
Çiftçi	1	,3
Emekli	20	5,7
Ev Hanımı	279	80,2
Toplam	348	100,0

Anne meslekleri incelendiğinde 279 kişinin %80,2 sinin ev hanımı olduğu görülmektedir

Tablo10: Öğrencilerin Ailelerinden Aldıkları Sosyal Destek Düzeylerinin Dağılımı

Sosyal Destek	S	%
İyi	217	62,0
Orta	124	35,4
Kötü	9	2,6
Toplam	350	100,0

Öğrencilerin 2172'si %62,0 ailelerinden iyi düzeyde 124'ü %35,4 ailelerinden orta düzeyde 9'u %2,6 ailelerinden kötü destek aldıklarını belirtmişlerdir. Sosyal destek aldıklarını, belirtmişlerdir.

Tablo11: Öğrencilerin Ailelerinden Aldıkları Maddi Destek Düzeylerinin Dağılımı

Maddi Destek	S	%
İyi	190	54,3
Orta	139	39,7
Kötü	21	6,0
Toplam	350	100,0

Öğrencilerin 190'nı %54,3 ailelerinden iyi düzeyde 139'u %39,7 ailelerinden orta düzeyde, 21'i %6 ailelerinden kötü düzeyde maddi destek aldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo12: Öğrencilerin Öğrenim Bursu Alma Durumuna Göre Dağılımları

Öğrenim Bursu	S	%
Evet	275	78,6
Hayır	75	21,4
Toplam	350	100,0

Öğrencilerin büyük bir bölümü 275'i %78,6 sı öğrenim bursu alırken 75'i %21,4 öğrenim bursu almamaktadır.

Tablo13: Cinsiyetin Toplumsal Yaşam Üzerine Etkisi Var mıdır,Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Cinsiyetin Toplumsal Yaşam Üzerine Etkisi	S	%
Evet	245	70,0
Kısmen	87	24,9
Hayır	18	5,1
Toplam	350	100,0

Öğrencilerin 245'i %31,8 bu soruya evet cevabı verirken,87'si %24,9 kısmen, 18'i %5,1 bu soruya hayır cevabını vermişlerdir.

Tablo14: Öğrencilerin Kadın Erkek Eşitliği Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Kadın Erkek Eşitliği	S	%
Evet	108	31,0
Kısmen	106	30,5
Hayır	134	38,5
Toplam	348	100,0

Öğrencilerin 108'i %31,8 bu soruya evet cevabı verirken,106'sı %30,5 kısmen, 134'ü %38,5 bu soruya hayır cevabını vermişlerdir.

Tablo15: Öğrencilerin Aile Reisi Kim Olmalıdır Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Aile Reisi Kim Olmalıdır	S	%
Erkek	236	68,8
Kadın	107	31,2
Toplam	343	100,0

Öğrencilerin 236'sı %68,8 aile reisinin erkek olması gerektiğini belirtirken,107'si %31,2 aile reisinin kadın olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Tablo16: Şiddet Eğiliminin Cinsiyet İle İlişkisi Var mıdır Sorusuna Bireylerin Verdikleri Cevapların Dağılımı

Şiddet Eğiliminin Cinsiyet İle İlişkisi Var mıdır	S	%
Evet	199	57,2
Kısmen	82	23,6
Hayır	67	19,3
Toplam	348	100,0

Şiddet eğiliminin cinsiyet ile ilişkisi var mıdır sorusuna bireylerin verdikleri cevapların dağılımı incelendiğinde bireyler199 %57,2 si evet cevabı,82 si %23,6 si kısmen,67 si %19,3 hayır cevabını vermiştir.

Tablo17: Kültürel Farklılıklar Sizce Şiddet Eğilimini Artırır Mı Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Kültürel Farklılıklar sizce Şiddet Eğilimini Artırır mı	S	%
Evet	202	57,9
Kısmen	95	27,2
Hayır	52	14,9
Toplam	349	100,0

Kültürel farklılıklar sizce şiddet eğilimini artırır mı sorusuna verilen cevapların dağılımı incelendiğinde Bireylerin 202 si %57,9 evet,95 i %27,2 si kısmen,52 si %14,9 u hayır cevabını vermiştir.

Tablo18: Şiddete Maruz Kalma Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Şiddete Maruz Kalma	S	%
Evet	28	8,1
Nadiren	59	17,1
Hayır	259	74,9
Toplam	346	100,0

Öğrencilerin 259'u %74,9 şiddete maruz kalmadıklarını,59'u %17,1 nadiren şiddete maruz kaldıklarını,28'i %8,1 şiddete maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo19: Maruz Kalınan Şiddet Türüne Verilen Cevapların Dağılımı

Maruz Kalınan Şiddet Türü	S	%
Sözel	167	57,6
Duygusal	95	32,8
Ekonomik	28	9,7
Toplam	290	100,0

Öğrencilerin 167'si %57,6 sözel şiddete maruz kalmadıklarını,95'i %32,8 duygusal şiddete maruz kaldıklarını,28'i %9,7 ekonomik şiddete maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo20: Maruz Kalınan Şiddet Şekli Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Maruz kalınan şiddet şekli	S	%
dayak	22	8,1
azar	223	82,6
aşağılanma	20	7,4
küfür	5	1,9
Toplam	270	100,0

Maruz kalınan şiddet şekli sorusuna verilen cevapların dağılımı incelendiğinde, bireylerin 223'ü %82,6 azarlandıklarını, 22'si %8,1 dayak yediklerini, 20'si %7,4 aşağılandıklarını,5'i%1,9 kendilerine küfür edildiğini belirtmişlerdir.

Tablo21: Şiddete Şahit Olma Sorusuna Verilen Cevapların Dağılımı

Şiddete Şahit Olma	S	%
Evet	55	16,3
Nadiren	85	25,1
Hayır	198	58,6
Toplam	338	100,0

Bireylerin büyük bir bölümü 198'İ %58,6 şiddete şahit olmadıklarını, 85'i %25,1 nadiren şiddete şahit olduklarını, 55'İ %16,3 şiddete şahit olmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo22: Öğrencilerin Arkadaş İlişkisi Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Arkadaş İlişkisi	S	%
İyi	288	82,8
Ne İyi Ne Kötü	54	15,5
Kötü	6	1,7
Toplam	348	100,0

Bireylerin büyük bir bölümü 288'İ %82,8 arkadaş ilişkilerinin iyi olduğunu, 54'ü %15,5 ne iyi ne kötü olduğunu, 6 'da %1,7 kötü olduğunu belirtmiştir

Tablo23: Öğrencilerin Güncel Olaylar Şiddeti Etkiler Mi Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Güncel Olaylar Sizce Şiddeti Etkiler Mi	S	%
Evet	192	54,9
Kısmen	123	35,1
Hayır	35	10,0
Toplam	350	100,0

Bireylerin 192 si%54,9 u, güncel olayların şiddeti etkilediğini, 123 ü %35,1 i kısmen etkilediğini belirttikten, 35 i %10 u etkilemediği cevabını vermiştir.

Tablo24: Ailesinden Şiddet Gören Kişinin Şiddet Eğiliminde Artış Olur Mu Sorusuna Hastaların Verdikleri Cevapların Dağılımı

Ailesinden Şiddet Gören Kişinin Şiddet Eğiliminde Artış Olur Mu	S	%
Evet	267	76,5
Kısmen	57	16,3
Hayır	25	7,2
Toplam	349	100,0

Bireylerin 267 si %76,5 i bu soruya evet ,57 si %16,3 kısmen, 25 i %7,2 hayır cevabını vermiştir.

Tablo25: Aile Reisi Size Ne Anlam İfade Eder Sorusuna Bireylerin Verdikleri Cevapların Dağılımı

Aile Reisi Size Ne Anlam İfade Eder	S	%
Aileyi Geçindiren	54	16,7
Maddi Manevi Destek	100	30,9
Ortak Karar	47	14,5
Yönetici	123	38,0
Toplam	324	100,0

Aile reisi size ne anlam ifade eder sorusuna bireylerin 54 ü %16,7 si aileyi geçindirir, 100 ü %30,9 ü aileyi geçindirir, 47 si %14,5 ortak karar verir, 123 ü %38,3 ailenin yöneticisidir cevabını vermiştir.

Tablo26: Kadın ve Erkeğin Yetiştirilmesinde Kültürün Önemi Nedir Sorusuna Bireylerin Verdikleri Cevapların Dağılımı

Kadın ve Erkeğin Yetiştirilmesinde Kültürün Önemi Nedir	S	%
Duygusal Yapı	50	16,2
Cinsiyete Göre Farklı Davranış Biçimi	79	25,6
Toplumsal Norm Kural	117	37,9
Bölgesel Farklılıklar	63	20,4
Toplam	309	100,0

Kadın ve erkeğin yetişmesinde kültürün önemi nedir sorusuna bireylerin 50'i %16,2 si duygusal yapı, 79'i %25,6 cinsiyete göre farklı davranış biçimi, 117' si %37,9 toplumsal norm kuralları, 63 ü %20,4 bölgesel farklılıklar cevabını vermiştir

Tablo27: Şiddet Eğilim Ölçeği Sorularının Dağılımı

Şiddet Eğilim Ölçeği	Min	Max	ortalama	Standart sapma
Hoşuma gitmeyen bir olay karşısında hemen sinirlenirim.	1,00	4,00	2,46	,88
Doğru olduğuna inandığım konularda eleştirilmek beni sinirlendirir.	1,00	4,00	2,51	1,02
Rahatsız olduğum durumlar karşısında sinirlendiğimde fiziksel olarak karşılık verme isteği duyarım.	1,00	4,00	2,21	1,04
Duygusal ya da fiziksel rahatsız edildiğimde fiziksel olarak karşılık verme isteği duyarım.	1,00	4,00	2,18	1,07
Sinirli olduğumda bir şeyleri kırma isteği duyarım.	1,00	4,00	1,98	1,06
Arkadaşlarım,annem, babam vb. insanlarla çok sık tartışmaya girerim.	1,00	4,00	1,61	,84
Hak etmiş olanlara layık oldukları ceza verilmelidir.	1,00	4,00	3,22	,97
Eğer beğenmediğim bir şey olursa en yakınım ile bile tartışırım.	1,00	4,00	2,50	1,02
Bence hayvanların av maksadıyla vurulmasında bir sakınca yoktur.	1,00	4,00	1,46	,80
Diğerlerinin saldırılarına karşı güçlü bir arkadaş grubu olmalıdır.	1,00	4,00	2,17	1,05
Eğer saldırıya uğramışsam aradan geçen zamana bakmaksızın aynı şekilde karşılık veririm.	1,00	4,00	2,04	1,05
İnsan çevreden gelecek tehditlere daima hazır olmalıdır.	1,00	4,00	3,04	,96
Bu dünya da en önemli şey diğerlerinden güçlü olmaktır.	1,00	4,00	2,15	1,13
Sık sık kavga ederim.	1,00	4,00	1,46	,86
Bazı insanlara karşı zor kullanılabileceğine inanırım.	1,00	4,00	2,01	1,00
Bazı hallerde insanlara karşı zor kullanılabileceğine inanırım.	1,00	4,00	2,01	,99
Kavgaları seyretmek hoşuma gider.	1,00	4,00	1,80	1,07
İnsanların benden korkması hoşuma gider.	1,00	4,00	1,54	,84
Bazen başkalarına zarar verme isteği duyarım.	1,00	4,00	1,43	,80
Sokakta başıboş dolaşan hayvanlar ortadan kaldırılmalıdır.	1,00	4,00	1,48	,88

Tablo28: Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği İfadelerinin Dağılımı

Tutum İfadeleri	Min	Max	ortalama	Standart sapma
Kızlar, ekonomik bağımsızlıklarını kazandıklarında ailelerinden ayrı yaşayabilmelidir.	1,00	5,00	3,46	1,27
Erkeğin evde her dediği yapılmalıdır.	1,00	5,00	1,93	1,16
Kadının yapacağı meslekler ile erkeğin yapacağı meslekler ayrı olmalıdır.	1,00	5,00	2,52	1,31
Evlilikte çocuk sahibi olma kararını eşler birlikte vermelidir.	1,00	6,00	4,45	1,08
Bir genç kızın evleneceği kişiyi seçmesinde son sözü baba söylemelidir.	1,00	5,00	2,13	1,19
Kadının erkek çocuk doğurması değerini artırır.	1,00	5,00	1,59	1,06
Kadının doğurganlık özelliği nedeniyle iş başvurularında erkekler tercih edilmelidir.	1,00	5,00	1,68	1,07
Ailede ev işleri eşler arasında eşit paylaşılmalıdır.	1,00	5,00	3,97	1,27
Kadının yaşamıyla ilgili kararları kocası vermelidir.	1,00	5,00	1,92	1,24
Kadınlar kocalarıyla anlaşamadıkları konularda tartışmak yerine susmayı tercih etmelidir.	1,00	5,00	2,16	1,33
Bir genç kız, evlenene kadar babasının sözünü dinlemelidir.	1,00	5,00	3,13	1,27
Ailenin maddi olanaklarından kız ve erkek çocuk eşit yararlanmalıdır.	1,00	5,00	4,43	1,01
Çalışma yaşamında kadınlara ve erkeklere eşit ücret ödenmelidir.	1,00	5,00	4,19	1,24
Bir erkeğin karısını aldatması normal karşılanmalıdır.	1,00	5,00	1,29	,87
Kadının çocuğu olmuyorsa erkek tekrar evlenmelidir.	1,00	5,00	1,39	,91
Kadının temel görevi anneliktir.	1,00	5,00	2,65	1,46
Evin reisi erkektir.	1,00	5,00	2,67	1,51
Dul kadın da dul erkek gibi yalnız başına yaşayabilmelidir.	1,00	5,00	4,09	1,08
Bir genç kızın flört etmesine ailesi izin vermelidir.	1,00	5,00	3,32	1,18
Ailede kararları eşler birlik de almalıdır.	1,00	5,00	4,50	,96
Bir kadın akşamları tek başına sokağa çıkabilmelidir.	1,00	11,00	3,95	1,28
Eşler boşandığında mallar eşit paylaşılmalıdır.	1,00	5,00	4,24	1,13
Kız bebeğe pembe, erkek bebeğe mavi renkli giysiler giydirilmelidir.	1,00	5,00	2,74	1,44
Erkeğin en önemli görevi evini geçindirmektir.	1,00	5,00	3,49	1,31

Erkeğin maddi gücü yeterliyse kadın çalışmamalıdır.	1,00	5,00	2,46	1,37
Evlilikte,kadın istemediği zaman cinsel ilişkiyi reddetmelidir.	1,00	5,00	3,94	1,24
Mesleki gelişme fırsatlarında kadınlara ve erkeklere eşit haklar tanınmalıdır.	1,00	5,00	4,35	1,07
Evlilikte erkeğin öğrenim düzeyi kadından yüksek olmalıdır.	1,00	5,00	2,21	1,34
Bir kadın cinsel ilişkiyi evlendikten sonra yaşamalıdır.	1,00	5,00	2,02	1,35
Ailede erkek çocuğun öğrenim görmesine öncelik tanınmalıdır.	1,00	5,00	4,32	1,13
Erkeğin evleneceği kadın bakire olmalıdır.	1,00	5,00	2,78	1,51
Ahşveriş yapma, fatura ödeme gibi ev dışı işlerle erkek uğraşmalıdır.	1,00	5,00	3,19	1,33
Erkekler statüsü yüksek olan işlerde çalışmalıdır.	1,00	5,00	3,44	1,34
Ailede kazancın nasıl kullanılacağına erkek karar vermelidir.	1,00	5,00	3,96	1,16
Bir erkek gerektiğinde karısını dövmelidir.	1,00	5,00	4,60	,88
Evlilikte gebelikten korunmak sadece kadının sorumluluğundadır.	1,00	5,00	4,29	1,02
Bir kadın hastaneye gittiğinde kadın doktora muayene olmalıdır.	1,00	5,00	3,90	1,29
Evlilikte erkeğin yaşı kadından büyük olmalıdır.	1,00	5,00	3,16	1,47

Tablo29: Cinsiyete Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Cinsiyet	N	ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTÖ	Kız	202	137,97	11,58	t=5,12
	Erkek	97	130,74	11,10	P=0,001*
ŞEÖ	Kız	209	39,25	8,46	t=5,23
	Erkek	105	45,09	10,85	P=0,001*

*p<0,05 önemli

TCRTÖ=Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği

ŞEÖ= Şiddet eğilim ölçeği

Çalışmaya alınan kız ve erkek öğrencilerin Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında cinsiyetler arası farklılık önemli bulunmuştur.(p<0,05), görüldüğü gibi kızların puanı erkeklerden daha yüksektir.

kız ve erkek öğrencilerinŞiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında cinsiyetler arası farklılık önemli bulunmuştur.(p<0,05) Kızların şiddet eğilim ölçeği puanları daha düşüktür.

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Yaş grupları	n	Ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTÖ	17-20	91	135,42	12,41	F=0,82
	21-24	181	136,12	11,94	P=0,439
	25-28	27	133,00	9,69	
ŞEÖ	17-20	96	41,09	10,54	F=0,54
	21-24	188	40,98	9,35	P=0,580
	25-28	30	42,96	9,33	

Çalışmaya alınan öğrencilerin yaş gruplarına göre Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında yaş grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.(p>0,05)

Yaş gruplarına göre öğrencilerinŞiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında yaş grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.farklılık önemsiz bulunmuştur.(p>0,05)

Tablo31: Bölümlere Göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Bölümler	n	ortalama	Standart sapma	sonuç	
TCRTÖ	Sosyal Hizmetler	33	138,81	11,00	F=1,34	
	İngiliz Dili Ve Edebiyatı	33	135,81	14,91	P=0,183	
	Antropoloji	37	132,78	10,80		
	Türk Dili Ve Edebiyatı	42	138,52	11,32		
	Arkeoloji	26	134,38	10,65		
	Sosyoloji	22	138,81	8,04		
	Halkbilim	8	133,75	8,79		
	Psikoloji	12	135,91	7,84		
	Çağdaş Türk Lehçeleri Ve Edebiyatı	12	138,33	7,74		
	Mütercim Ve Tercümanlık	13	137,07	11,98		
	Tarih	16	131,87	14,84		
	Felsefe	16	135,56	7,32		
	Sanat Tarihi	10	126,40	17,21		
	Alman Dili Ve Edebiyatı	14	133,07	18,46		
	Fransız Dili Ve Edebiyatı	5	132,40	6,14		
		Sosyal Hizmetler	33	40,09	9,36	F=0,60
		İngiliz Dili Ve Edebiyatı	33	43,28	10,12	P=0,863
		Antropoloji	37	41,85	8,13	
		Türk Dili Ve Edebiyatı	42	42,38	13,16	
	Arkeoloji	26	41,23	10,39		
ŞEÖ	Sosyoloji	22	40,08	6,76		
	Halkbilim	8	42,22	10,37		
	Psikoloji	12	36,53	7,53		
	Çağdaş Türk Lehçeleri Ve Edebiyatı	12	40,23	8,38		
	Mütercim Ve Tercümanlık	13	42,53	7,73		
	Tarih	16	42,75	7,77		
	Felsefe	16	39,93	8,85		
	Sanat Tarihi	10	42,70	14,92		
	Alman Dili Ve Edebiyatı	14	38,69	7,65		
	Fransız Dili Ve Edebiyatı	5	39,20	12,33		

Çalışmaya alınan öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlere göre Toplumsal cinsiyet rollerini tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında yaş grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Öğrenim gördükleri bölümlere göre öğrencilerin Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında yaş grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur. farklılık önemsiz bulunmuştur. ($p>0,05$)

Tablo 32: Üniversiteye Başlamadan Önce Oturulan Bölgeye Göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Oturulan Bölge	n	Ortalama	Standart Sapma	sonuç
TCRTÖ	Kent	187	136,20	11,33	F=3,60
	İlçe	76	136,34	12,39	P=0,026*
	Köy	34	130,38	13,08	
ŞEÖ	Kent	187	41,00	9,73	F=0,05
	İlçe	76	41,28	9,15	P=0,947
	Köy	34	41,50	10,67	

* $p<0,05$ önemli

Çalışmaya alınan öğrencilerin üniversiteye başlamadan önce oturdukları bölgeye göre Toplumsal cinsiyet rollerini tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur. ($p<0,05$) Yerleşim yerleri ikiserli olarak karşılaştırıldığında kent ile köy, ilçe ile köy arasındaki farklılık önemli bulunurken ($p<0,05$) kent ile ilçe arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur. ($p>0,05$)

Çalışmaya alınan öğrencilerin üniversiteye başlamadan önce oturdukları bölgeye göre Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur. ($p>0,05$)

Tablo33: Aylık Gelir Düzeyine Göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Aylık Gelir	n	Ortalama	Standart Sapma	sonuç
TCRTÖ	891<	12	127,75	16,40	F=4,42
	891-1500	84	133,02	10,84	P=0,005*
	1501-2500	101	137,49	11,88	
	2501+	102	136,85	11,59	
ŞEÖ	891<	12	39,92	12,02	F=0,72
	891-1500	84	40,26	8,33	P=0,535
	1501-2500	101	42,20	10,49	
	2501+	102	41,2358	9,76929	

Çalışmaya alınan öğrencilerin ailelerinin aylık gelirine göre Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$) Gelir düzeylerine göre gruplar ikişerli karşılaştırıldığında geliri 890 liradan az olanlarla, geliri 891-1500lira ,geliri 890 lira olanlarla1501- 2500lira,geliri 890 lira olanlarla geliri2500 ve daha fazla olanlar arasında ve geliri 891-1500lira olanlarla,geliri1501-2500lira ,geliri891-1500 olanlarla geliri 2500 ve daha üzeri olanlar arasında Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanları yönünden fark bulunurken ($P<0,05$) ,geliri1501-2500lira ile geliri2500 ve daha fazla olanlar arasında fark bulunamamıştır.($p>0,05$)

Çalışmaya alınan öğrencilerin Ailelerinin aylık gelir düzeyine göre Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Tablo34Baba Eğitim Düzeyine Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Eğitim Düzeyi	n	Ortalama	Standart Sapma	sonuç
TCRTÖ	Okur Yazar Değil	3	126,00	12,72	F=2,477
	Okur Yazar	15	134,93	9,70	P=0,058
	İlköğretim	128	134,44	12,16	
	Lise	103	135,64	12,17	
	Üniversite	48	140,12	9,29	
	Okur Yazar Değil	3	42,00	9,84	F=2,29
ŞEÖ	Okur Yazar	15	42,83	8,52	P=0,060
	İlköğretim	128	41,10	9,16	
	Lise	103	41,00	10,42	
	Üniversite	48	41,93	10,33	

Çalışmaya alınan öğrencilerin baba eğitim düzeyine göre Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Çalışmaya alınan öğrencilerin baba eğitim düzeylerine göre Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Tablo35: Anne Eğitim Düzeyine Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

	Baba Eğitim	n	Ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTÖ	Okur Yazar Değil	24	129,37	12,18	F=2,95
	Okur Yazar	26	133,30	11,00	P=0,020*
	İlköğretim	168	135,60	11,52	
	Lise	64	138,45	11,65	
	Üniversite	16	137,37	14,95	
ŞEÖ	Okur Yazar Değil	24	42,60	10,72	F=0,33
	Okur Yazar	26	42,08	8,41	P=0,855
	İlköğretim	168	40,93	10,02	
	Lise	64	41,20	9,99	
	Üniversite	16	40,26	8,25	

*p<0,05 önemli

Çalışmaya alınan öğrencilerin anne eğitim düzeyine göre Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.(p>0,05)

Çalışmaya alınan öğrencilerin anne eğitim düzeylerine göre Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.(p>0,05)

Tablo36 Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Meslekler	n	Ortalama	Standart sapma	sonuç
	Memur	63	137,92	12,11	F=2,11
TCRTÖ	İşçi	51	135,74	10,74	P=0,064
	Serbest Meslek	72	134,87	12,98	
	Çiftçi	22	133,90	12,13	
	Emekli	78	136,28	9,84	
	işsiz	8	124,62	15,79	
ŞEÖ	Memur	63	41,59	10,49	F=0,72
	İşçi	51	41,07	9,05	P=0,559
	Serbest Meslek	72	42,56	10,31	
	Çiftçi	22	41,18	8,96	
	Emekli	78	39,87	9,23	
	İşsiz	8	38,00	10,63	

Çalışmaya alınan öğrencilerin baba mesleğine göre Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Çalışmaya alınan öğrencilerin baba mesleğine göre Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Tablo37: Anne Mesleğine Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırması

Ölçekler	Meslekler	n	ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTÖ	memur	16	122,18	6,95911	F=2,25
	işçi	16	121,00	10,62073	P=0,062
	serbest meslek	10	124,50	6,57013	
	emekli	18	120,22	9,49647	
	ev hanımı	238	120,95	8,31185	
ŞEÖ	memur	14	42,50	8,31	F=2,72
	işçi	18	44,77	7,96	P=0,059
	serbest meslek	8	51,87	11,87	
	emekli	18	41,44	10,09	
	ev hanımı	255	41,16	9,59	

Çalışmaya alınan öğrencilerin anne mesleğine göre Toplumsal cinsiyet rollerini tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Çalışmaya alınan öğrencilerin anne mesleğine göre Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Tablo38: Bireylerin Ailelerinden Aldıkları Sosyal Destek Durumuna Göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Aileden alınan sosyal destek	n	Ortalama	Standart Sapma	sonuç
TCRTÖ	iyi	188	137,18	10,85	F=5,07
	orta	103	133,35	13,30	P=0,002*
	kötü	8	128,37	10,26	
ŞEÖ	iyi	193	40,36	9,55	F=0,08
	orta	113	42,12	9,44	P=0,921
	kötü	8	48,50	13,94	

*p<0,05 önemli

Çalışmaya alınan öğrencilerin ailelerinden aldıkları sosyal destek durumuna göre Toplumsal cinsiyet rollerini tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemli bulunmuştur.(p<0,05) Alınan sosyal destek durumuna göre puanlar ikişerli karşılaştırıldığında maddi desteği iyi olanlarla , orta olanlar arasında ve sosyal desteği iyi olanlarla kötü olanlar arasındaki farklılık, sosyal desteği orta olanlarla ,kötü olanlar arasındaki farklılık önemli bulunmuştur.(p<0,05)

Çalışmaya alınan öğrencilerin ailelerinden aldıkları maddi destek durumuna göre Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.(p>0,05)

Tablo 39: Bireylerin Ailelerinden Aldıkları Maddi Destek Durumuna Göre Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Aileden alınan maddi destek	N	Ortalama	Standart Sapma	sonuç
TCRTÖ	iyi	168	136,80	11,69	F=4,18
	orta	111	135,05	12,21	P=0,016*
	kötü	20	128,95	9,74	
ŞEÖ	iyi	193	40,36	9,55	F=3,21
	orta	113	42,12	9,44	0,030*
	kötü	8	48,50	13,94	

Çalışmaya alınan öğrencilerin ailelerinden aldıkları maddi destek durumuna göre Toplumsal cinsiyet rollerini tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$) Alınan sosyal destek durumuna göre puanlar ikişerli karşılaştırıldığında maddi desteği iyi olanlarla , maddi desteği kötü olanlar arasındaki farklılık, maddi desteği orta olanlarla ,kötü olanlar arasındaki farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$) Maddi desteği iyi olanlarla , maddi desteği orta olanlar arasında fark bulunamamıştır.($p>0,05$)

Çalışmaya alınan öğrencilerin ailelerinden aldıkları maddi destek durumuna göre Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$) Alınan sosyal destek durumuna göre puanlar ikişerli karşılaştırıldığında maddi desteği iyi olanlarla , maddi desteği kötü olanlar arasındaki farklılık, maddi desteği orta olanlarla ,kötü olanlar arasındaki farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$) Maddi desteği iyi olanlarla , maddi desteği orta olanlar arasında fark bulunamamıştır.($p>0,05$)

Tablo40: Burs veya Kredi Alma Durumuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Burs veya öğrenim kredisi alma durumu	N	Ortalama	Standart Sapma	sonuç
TCRTÖ	evet	238	135,57	12,40	t=0,14
	hayır	61	135,81	9,795	P=0,889
ŞEÖ	evet	242	41,11	10,00	t=0,31
	hayır	72	41,52	8,72	P=0,750

Çalışmaya alınan öğrencilerin burs ya da kredi alma durumuna göre Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Çalışmaya alınan öğrencilerin burs ya da kredi alma göre Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Tablo41: Cinsiyetin Toplumsal Yaşam Üzerine Olan Etkisine Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Cinsiyetin toplumsal yaşam üzerine etkisi	N	Ortalama	Standart Sapma	sonuç
TCRTÖ	evet	206	136,00	11,15	F=0,71
	kısmen	79	135,25	11,42	P=0,489
	hayır	14	132,21	15,25	
ŞEÖ	evet	216	41,61	9,36	F=1,33
	kısmen	82	40,84	9,99	P=0,265
	hayır	16	37,62	12,52	

Cinsiyetin toplumsal yaşam üzerine olan etkisine göre bireylerin Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Çalışmaya alınan öğrencilerin Cinsiyetin toplumsal yaşam üzerine olan etkisine göre Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Tablo42: Cinsiyet Olarak Kadın ve Erkek Eşit midir sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Cinsiyet olarak kadın ve erkek eşit midir	N	Ortalama	Standart Sapma	sonuç
TCRÖ	evet	95	136,05	12,55	F=0,59
	kısmen	90	136,38	12,22	P=0,554
	hayır	113	134,69	11,16	
ŞEÖ	evet	96	39,85	9,12	,
	kısmen	96	40,21	8,61	P=0,016*
	hayır	120	43,25	10,67	

Cinsiyet olarak kadın ve erkek eşit midir sorusuna göre bireylerin Toplumsal cinsiyet rollerini tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Cinsiyet olarak kadın ve erkek eşit midir sorusuna göre bireylerin Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$) Puanlar iki şerli karşılaştırıldığında, evet diyenlerle hayır diyenler ,kısmen diyenlerle hayır arasındaki farklılık önemli bulunurken($p<0,05$) evet diyenlerle kısmen diyenler arasında fark bulunamamıştır.($p>0,05$)

Tablo43: Aile Reisi Kim Olmalıdır sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Aile reisi kim olmalıdır	n	ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTÖ	erkek	199	134,73	11,21	t=2,09
	kadın	97	137,76	12,50	P=0,037*
ŞEÖ	erkek	213	41,94	9,69	T=1,62
	kadın	94	40,00	9,67	P=0,305

* $p<0,05$ önemli

Aile reisi kim olmalıdır sorusuna göre bireylerin Toplumsal cinsiyet rollerini tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Aile reisi kim olmalıdır sorusuna göre Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$)

Tablo44: Şiddet Eğiliminin Cinsiyetle İlişkisi Var mıdır sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Şiddet eğiliminin cinsiyetle ilişkisi	n	ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTÖ	evet	167	135,94	11,98305	F=0,11
	kısmen	72	135,34	12,08556	P=0,895
	hayır	58	135,22	11,76084	
ŞEÖ	evet	173	42,16	9,80	F=3,24
	kısmen	78	41,42	9,06	P=0,040*
	hayır	61	38,84	9,97	

Şiddet eğiliminin cinsiyetle ilişkisi var mıdır sorusuna göre bireylerin Toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Şiddet eğiliminin cinsiyetle ilişkisi var mıdır sorusuna göre Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında grupları arası farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$) Ölçek puanları ikiyeşerli karşılaştırıldığında evet diyenlerle, hayır diyenler,kısmen diyenlerle hayır diyenler arasında fark bulunurken,($P<0,05$)evet diyenlerle kısmen diyenler arasında fark bulunamamıştır.($p>0,05$)

Tablo45: Kültürel Farklılıklar Sizce Şiddet Eğilimini Artırır mı sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Kültürel farklılıkların şiddet eğilimi üzerine etkisi	n	ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTÖ	evet	174	137,25	10,58	F=3,52
	kısmen	77	133,27	13,01	P=0,031*
	hayır	47	134,23	13,18	
ŞEÖ	evet	180	41,76	9,89	F=2,34
	kısmen	86	39,52	8,84	P=0,09
	hayır	47	42,23	10,43	

Kültürel farklılıklar sizce şiddet eğilimini artırır mı sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur. ($p < 0,05$) Bu sonuca göre puanlar ikişerli karşılaştırıldığında evet diyenlerle kısmen, evet diyenlerle hayır diyenler arasında fark bulunurken, ($p < 0,05$) Kısmen diyenlerle ,hayır diyenler arasında fark bulunamamıştır. ($p > 0,05$)

Kültürel farklılıklar sizce şiddet eğilimini artırır mı sorusuna Göre Bireylerin Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur. ($p > 0,05$)

Tablo 46: Aile İçinde Şiddete Maruz kalma Durumuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Aile içinde şiddete maruz kalma durumu	n	ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTÖ	evet	21	131,57	14,22	F=9,26
	nadiren	55	130,52	13,09	P=0,001*
	hayır	219	137,38	10,77	
ŞEÖ	evet	26	46,65	11,66	F=4,73
	nadiren	55	41,61	7,89	P=0,009*
	hayır	229	40,55	9,76	

Aile içinde şiddete maruz kalma durumuna göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$)Bu sonuca göre puanlar ikişerli karşılaştırıldığında evet diyenlerle kısmen, evet diyenlerle hayır diyenler arasında fark bulunurken, ($p<0,05$) Nadiren diyenlerle, hayır diyenler arasında fark bulunamamıştır.($p>0,05$)

Aile içinde şiddete maruz kalma durumuna göre Bireylerin Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$) Bu sonuca göre puanlar ikişerli karşılaştırıldığında evet diyenlerle kısmen, evet diyenlerle, hayır diyenler arasında fark bulunurken($P<0,05$) kısmen diyenlerle, hayır diyenler arasında fark bulunamamıştır.($p>0,05$)

Tablo47: Aile İçinde Maruz Kalınan Şiddetin Türüne Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Aile içinde maruz kalınan şiddetin türü	n	ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTÖ	sözel	135	135,51	11,32	F=0,22
	duygusal	85	134,48	13,10	P=0,796
	ekonomik	26	134,46	11,85	
ŞEÖ	sözel	143	40,67	8,94	F=0,51
	duygusal	88	41,85	10,33	P=0,596
	ekonomik	27	40,77	9,06	

Aile içinde maruz kalınan şiddetin türüne göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Aile içinde maruz kalınan şiddetin türüne göre bireylerin Şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Tablo48: Aile İçinde Maruz Kalınan Şiddetin Şekline Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Aile içinde maruz kalınan şiddetin türü	N	Ortalama	Standart Sapma	sonuç
TCRTÖ	dayak	20	126,20	13,99	F=6,04
	azar	188	136,22	11,48	P=0,001*
	aşağılanma	18	129,27	11,37	
	küfür	3	129,00	17,34	
ŞEÖ	dayak	21	45,09	7,47	F=1,45
	azar	204	41,33	9,48	P=0,224
	aşağılanma	17	39,00	9,42	
	küfür	4	41,25	8,30	

Aile içinde maruz kalınan şiddetin şekline göre bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$)Bu sonuca göre puanlar ikişerli karşılaştırıldığında dayak yiyenlerle, azarlananlar,dayak yiyenlerle,aşağılananlar,dayak yiyenlerle küfür edilenler arasında,azarışitenlerle,aşağılananlar,azarışitenlerle,küfür edilenler arasında fark bulunurken, ($p<0,05$) aşağılananlarla küfür edilenler arasında fark bulunamamıştır.($p>0,05$)

Aile içinde maruz kalınan şiddetin şekline göre bireylerin şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Tablo49: Aile İçinde Şiddete Şahit Olma Durumuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum leği ve Şiddet Eğilim leği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Aile içinde Şiddete Şahit olma durumu	n	ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTÖ	evet	45	133,75	9,79	F=7,58
	nadiren	72	131,52	13,43	P=0,001*
	hayır	173	137,65	11,36	
ŐE	evet	46	40,76	9,82	
	nadiren	82	40,76	8,42	F=0,66
	hayır	177	41,47	10,26	P=0,515

Aile içinde Şiddete Şahit olma durumuna göre bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum leği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$)llen puanlar ikişerli karşılaştırıldığında evet diyenlerle,nadiren ,evet diyenlerle hayır diyenler arasındaki farklılık önemli bulunurken($p<0,05$)nadiren diyenlerle hayır diyenler arasında fark bulunamamıştır.($p>0,05$)

Aile içinde Şiddete Şahit olma durumuna göre bireylerin Şiddet eğilim leği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Tablo50: Arkadaşlarla İlişki Durumuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Arkadaşlarla ilişki durumu	n	ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTÖ	iyi	249	136,64	11,74	F=5,70
	ne iyi ne kötü	45	130,28	11,88	P=0,001*
	kötü	5	133,20	8,25	
ŞEÖ	iyi	260	41,01	9,86	F=0,30
	ne iyi ne kötü	47	41,76	8,68	P=0,738
	kötü	5	43,80	9,60	

Arkadaşlarla ilişki durumuna göre bireylerin toplumsal cinsiyet rollerini tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur. ($p < 0,05$) Ölçek puanları ikişerli karşılaştırıldığında İyi diyenlerle ne iyi nede kötü ,iyi diyenlerle kötü diyenler arasındaki farklılık önemli bulunurken ($p < 0,05$) ne iyi nede kötü diyenler arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur. ($p > 0,05$)

Arkadaşlarla ilişki durumuna göre bireylerin Şiddet eğilim puanları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur. ($p > 0,05$)

Tablo51: Güncel olayların Şiddeti Etkileme Durumuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Güncel olayların şiddeti etkileme durumu	N	Ortalama	Standart sapma	Sonuç
TCRTÖ	Evet	165	135,86	10,68	F=0,96
	Kısmen	108	136,01	13,48	P=0,382
	Hayır	26	132,53	12,31	
ŞEÖ	Evet	174	41,43	10,16	F=1,65
	Kısmen	111	41,27	9,40	P=0,193
	Hayır	29	39,58	8,10	

Güncel olayların şiddeti etkileme durumuna göre bireylerin toplumsal cinsiyet rollerini tutum ölçeği puanları ve şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur. ($p > 0,05$)

Tablo 52: Ailesinden Şiddet Gören Kişinin Şiddet Eğiliminde Artış Olur Mu Sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Aile içinde şiddet görmenin şiddet üzerine etkisi	N	ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTÖ	evet	231	136,96	11,48	F=8,39
	kısmen	46	132,82	12,30	P=0,001*
	hayır	22	127,45	11,68	
ŞEÖ	evet	235	41,69	10,11	F=0,41
	kısmen	55	40,49	8,48	P=0,660
	hayır	23	38,34	7,92	

Ailesinden şiddet gören kişinin şiddet eğiliminde artış olur mu sorusuna göre bireylerin şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur. ($P > 0,05$) puanlar ikişerli karşılaştırıldığında evet diyenlerle kısmen, evet diyenlerle hayır, kısmen diyenlerle hayır diyenler arasındaki farklılık önemli bulunmuştur. ($p < 0,05$)

Ailesinden şiddet gören kişinin şiddet eğiliminde artış olur mu sorusuna göre bireylerin şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur. ($P > 0,05$) puanlar ikişerli karşılaştırıldığında evet diyenlerle kısmen evet diyenler hayır diyenler arasındaki farklılık önemli bulunurken ($P < 0,05$) hayır diyenlerle kısmen hayır arasındaki farklılık önemsiz bulunmuştur. ($p > 0,05$)

Tablo53: Aile Reisi Sizce ne Anlam İfade Eder Sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Aile reisi sizce ne anlam ifade eder	N	Ortalama	Standart Sapma	sonuç
TCRTÖ	aileyi geçindiren	48	121,41	8,31	F=0,61
	maddi manevi destek	88	120,61	8,25	P=0,605
	ortak karar	44	119,72	8,06	
	yönetici	100	121,54	8,60	
ŞEÖ	aileyi geçindiren	50	41,70	11,13	F=1,73
	maddi manevi destek	86	41,67	9,90	P=0,160
	ortak karar	46	38,30	9,20	
	yönetici	111	42,01	9,02	

Aile reisi sizce ne anlam ifade eder sorusuna göre bireylerin toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği ve şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Tablo 54: Kadın ve erkeğin Yetiştirilmesinde Kültürün Önemi Nedir Sorusuna Göre Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği Ve Şiddet Eğilim Ölçeği Puanlarının Karşılaştırılması

Ölçekler	Kadın ve erkeğin yetiştirilmesinde kültürün önemi	n	ortalama	Standart sapma	sonuç
TCRTO	duygusal yapı	48	132,35	12,41	F=1,78
	cinsiyete göre farklı davranış biçimi	67	135,42	13,22	P=0,151
	toplumsal norm kuralları	98	137,11	9,01	
	bölgesel farklılıklar	59	134,91	13,60	
ŞEÖ	duygusal yapı	47	39,72	9,13	F=5,26
	cinsiyete göre farklı davranış biçimi	66	39,28	8,91	P=0,002*
	toplumsal norm kuralları	110	44,00	9,24	
	bölgesel farklılıklar	58	39,48	10,21	

Kadın ve erkeğin yetiştirilmesinde kültürün önemi nedir sorusuna göre bireylerin toplumsal cinsiyet rollerini tutum ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

Kadın ve erkeğin yetiştirilmesinde kültürün önemi nedir sorusuna göre bireylerin şiddet eğilim ölçeği puanları karşılaştırıldığında farklılık önemli bulunmuştur.($p<0,05$)ölçek puanları ikişerli karşılaştırıldığında duygusal yapı diyenlerle,toplumsal norm diyenler,cinsiyete göre farklı davranış biçimi diyenlerle,toplumsal norm kuralları diyenler arasındaki farklılık ve bölgesel farklılık diyenlerle,toplumsal norm kuralları diyenler arasındaki farklılık önemli bulunurken($p<0,05$)diğer gruplar arası farklılıklar önemsiz bulunmuştur.($p>0,05$)

TCRTO ile SEO arasında negatif yönlü($r = -0.33$) ilişki bulunmuştur.Buna göre TCRTO puanı arttığında SEO puanı düşmektedir.Bulunan bu katsayı istatistiksel olarak önemli olmasına rağmen ($p<0.05$) bir ilişki ölçütü olarak(korelasyon katsayısı)zayıftır.

ÇAPRAZ TABLO YÖNTEMİ İLE ELDE EDİLEN BULGULARLA İLGİLİ VARSAYIMLAR

1. Cinsiyete göre Yerleşim Yerlerini Dağılımı

			Yerleşim yeri			Toplam
			Kent	İlçe	Köy	
Cinsiyet	Kadın	S	138	69	27	234
		%	59.0	29.5	11.5	100.0
	Erkek	S	78	18	17	113
		%	69.0	15.9	15.0	100.0
Toplam		S	216	87	44	347
		%	62.2	25.1	12.7	100.0

Cinsiyete göre öğrencilerin üniversiteye başlamadan önce yaşadıkları yerleşim yeri incelendiğinde kızların ve erkeklerin büyük çoğunluğunun şehirde yaşadıkları saptanmıştır. Kentler de sosyal yaşam, eğitim ve ekonomik kazanç ilçe ve köylerden daha fazla olduğu için ailelerin büyük bir bölümü kent de yaşamayı tercih etmekte ve kent faktörü gençlerin toplumsal kimlik edinmesinde önemli bir etkidir. İlçe ve köyde yaşayan gençler geleneksel bir aile yapısı içerisinde yetiştirilmekte ve geleneksel kültürel yapının etkisiyle hayat görüşleri de belirli konularda (sosyal etkinlikler, internet kullanımı, iş olanakları vb) kısıtlanmaktadır. Birçok faktörlerden (işsizlik, daha iyi yaşam koşulları, eğitim olanakları gibi) dolayı aileler ilçe ve köylerden kente göç etmektedir. Köyde yaşayan bireylerin ise daha çok tarım ve hayvancılıkla uğraştıkları söylenebilir.

2. Cinsiyete Göre Yaş Gruplarının Dağılımı

			Yaş grupları			Toplam
			17-20	21-24	25-28	
Cinsiyet	Kadın	S	80	139	16	235
		%	34.0	59.1	6.8	100.0
	Erkek	S	26	73	15	114
		%	22.8	64.0	13.2	100.0
Toplam		S	106	212	31	349
		%	30.4	60.7	8.9	100.0

Kız öğrencilerin ve erkek öğrencilerin büyük bir bölümü 21-24 yaş grubundadır. Üniversiteye başlama yaşı kız ve erkek öğrencilerin lisede aldıkları eğitimden, ailenin ekonomik düzeyinden,dershane eğitimi alıp almadığından etkilendiğinden ,öğrenciler liseyi bitirdikten sonraki yıllarda üniversiteye başlamaktadır.Gençlerin okul içerisinde ki tutum ve davranışları ve arkadaşları ile iletişimi(iyi/kötü) üniversiteye başlamadan önceki okul yaşamını etkileyip ,üniversiteye başlama sürecinde de olumlu ve olumsuz etki yaratmaktadır. Ayrıca erkekler daha büyük yaşlarda eğitime başlamaktadır. Erkek öğrenciler içerisinde hem çalışıp hem okul eğitimine devam edenler ve askerlik dönüşü üniversiteye başlayan bireyler olduğundan 25-28 yaş grubundaki erkek öğrencilerin oranı(%13,2) daha fazladır.

3. Cinsiyete Göre Gelir Dağılımı

			Gelir				Toplam
			891<	891-1500	1501-2500	2501+	
Cinsiyet	Kadın	S	8	73	83	71	235
		%	3.4	31.1	35.3	30.2	100.0
	Erkek	S	7	28	32	47	114
		%	6.1	24.6	28.1	41.2	100.0
Toplam		S	15	101	115	118	349
		%	4.3	28.9	33.0	33.8	100.0

Kız öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyi daha düşük, erkek öğrencilerin ailelerinin gelir düzeyinin ,daha yüksek olduğu görülmektedir.Gelir düzeyi öğrencilerin sosyal yaşantılarını etkilemektedir.Gelir düzeyi yüksek olan öğrencilerin özgüveni daha yüksek ve herhangi bir konuda daha girişken olduğu söylenebilir.Maddi olanakları yeterli olduğu için ailelerinden daha fazla maddi destek almaktadır.Sosyal yaşantılarında kısıtlanmadıkları için özgür bir yaşantı içinde oldukları düşünülebilir.

4. Cinsiyete göre baba eğitim düzeyinin dağılımı

			Baba eğitim düzeyi					
			Okur Yazar Değil	Okur Yazar	İlköğretim	Lise	Üniversite	Toplam
Cinsiyet	Kadın	S	1	11	107	81	33	233
		%	.4	4.7	45.9	34.8	14.2	100.0
	Erkek	S	2	5	46	41	19	113
		%	1.8	4.4	40.7	36.3	16.8	100.0
Toplam		S	3	16	153	122	52	346
		%	.9	4.6	44.2	35.3	15.0	100.0

Kız ve erkek öğrencilerin baba eğitim düzeylerinin genel olarak ilköğretim olduğu görülmektedir. Lise eğitimi ise 2. sırada yer almaktadır. Babanın eğitim düzeyi çocuğu bir çok konuda (eğitim, sosyal yaşantı, sağlık koşulları, insan ilişkileri vb) etkilemektedir. Babanın eğitim düzeyinin şekillenmesinde ebeveynlerinin de etkisi olduğu düşünülür. İyi bir yaşam koşulunda yetişen baba eğitim konusun da daha yüksek düzeydeyken ,yaşam koşulları sınırlı olan babanın eğitim düzeyi de düşüktür. Genellikle eğitim düzeyi düşük olan babalar çocuklarının eğitimine daha çok destek olacaklardır.(ben okuyamadım bari çocuklarım okusun gibi düşünceler)

5. Cinsiyete göre anne eğitim düzeyinin dağılımı

			Anne Eğitim Düzeyi					Toplam
			Okur Yazar Değil	Okuryazar	İlköğretim	Lise	Üniversite	
Cinsiyet	Kadın	S	18	25	134	46	11	234
		%	7.7	10.7	57.3	19.7	4.7	100.0
	Erkek	S	13	3	63	27	8	114
		%	11.4	2.6	55.3	23.7	7.0	100.0
Toplam		S	31	28	197	73	19	348
		%	8.9	8.0	56.6	21.0	5.5	100.0

Kız ve erkek öğrencilerin anne eğitim düzeylerinin genel olarak ilköğretim olduğu görülmektedir. Lise eğitimi ise 2. sırada yer almaktadır. Anne eğitim düzeyinin genellikle ilköğretim mezunu olması baba eğitim düzeyine kıyasla daha fazladır. Annenin eğitim hayatının ilköğretim bitirdikten sonra sona ermesi içerisinde bulunduğu aile ortamından kaynaklandığı düşünülebilir. Geleneksel bir toplumda yaşayan kadının okutulmasına pek yanaşılmaz ve bu nedenle kadın maalesef ki eğitim hayatında hep erkeğe göre geride kalır. Kendi eğitimini istediği gibi tamamlayamayan anne çocuklarını okutma konusunda daha istekli olabilir.

6. Cinsiyete göre maddi destek düzeyinin dağılımı

			Maddi destek düzeyi			Toplam İyi
			İyi	Orta	Kötü	
Cinsiyet	Kadın	S	132	88	15	235
		%	56.2	37.4	6.4	100.0
	Erkek	S	58	50	6	114
		%	50.9	43.9	5.3	100.0
Toplam		S	190	138	21	349
		%	54.4	39.5	6.0	100.0

Kız öğrencilerin ailelerinden aldığı maddi destek düzeyi erkek öğrencilere göre daha fazladır. Erkek öğrenciler küçük yaşlarda çalışma hayatına dahil oldukları için (yazları sanayide çalışma gibi) üniversite yaşantısı boyunca part time /full time olarak çalışıp ailelerinden destek almaya pek yanaşmayabilirler. Kız öğrenciler içerisinde çalışan kesim yine vardır ama aileden maddi destek almaya eğilimi erkek öğrencilere göre daha fazladır. Kız çocukların üniversiteye başlamadan önceki dönemlerde genellikle çalıştırılmayıp ev işi gibi işlerde annelerine destek olması aileleri tarafından beklenebilir.

7. Cinsiyete göre sosyal destek düzeyinin dağılımı

			Sosyal Destek Düzeyi			Toplam
			İyi	Orta	Kötü	İyi
Cinsiyet	Kadın	S	156	74	5	235
		%	66.4	31.5	2.1	100.0
	Erkek	S	60	50	4	114
%		52.6	43.9	3.5	100.0	
Toplam		S	216	124	9	349
		%	61.9	35.5	2.6	100.0

Kız öğrencilerin ailelerinden aldığı sosyal destek düzeyi erkek öğrencilere göre daha fazladır. Kız öğrenciler aileleriyle daha yakın ilişkiler kurup sorunlarını paylaşırlar ve bu nedenle aileler kız çocuklarına daha çok sosyal destek de bulunabilirler. Sosyal destek davranışları düzeltmeye yönelik öğütler şeklinde olabilir. Erkek öğrenciler ise sert ve içine kapanık yapılarından kaynaklı sorunlarını kendileri halletmek isterler, ailelerine yansıtmazlar.

8. Cinsiyete göre öğrenim/burs alma düzeyi

			Öğrenim/burs		Toplam
			Evet	Hayır	Evet
Cinsiyet	Kadın	S	186	49	235
		%	79.1	20.9	100.0
	Erkek	S	88	26	114
		%	77.2	22.8	100.0
Toplam		S	274	75	349
		%	78.5	21.5	100.0

Erkek öğrenciler kız öğrencilere göre daha fazla öğrenim/burs almaktadır. Gelir düzeyleri düşük olan öğrenciler ailelerinden yeterli maddi desteği sağlayamadıkları zaman öğrenim veya burs olarak geçimlerini sağlarlar. Ailenin içinde bulunduğu ekonomik durum yeterli değilse öğrencinin eğitim hayatı boyunca mağduriyetini en aza indirmek için bir maddi desteğe ihtiyacı vardır. Burs alma durumu genellikle hane sayısında ki kardeş sayısı ve yaşam koşullarının yetersiz oluşu gibi nedenlerle bir takım vakıf ve kuruluşlardan alınan parasal destek olarak ifade edilebilir, öğrenim ise başvurması durumunda her öğrenciye verilmektedir. Erkek öğrenciler ailelerinden maddi destek almaya pek yanaşmadığı için öğrenim kredisi almak onlara daha cazip gelir.

9. Cinsiyete göre aile reisi görüşünün dağılımı

			Aile reisi görüşü		Toplam
			Erkek	Kadın	Erkek
Cinsiyet	Kadın	S	141	88	229
		%	61.6	38.4	100.0
	Erkek	S	94	19	113
		%	83.2	16.8	100.0
Toplam		S	235	107	342
		%	68.7	31.3	100.0

Kız öğrenciler ve erkek öğrenciler arasında aile reisi erkek olmalıdır görüşü hakimdir. Erkek öğrenciler arasında bu görüş daha yaygındır. Ataerkil bir toplumda yaşadığımız için genellikle evi yönetmek erkeğin hakkıdır düşüncesi vardır. Kadınlar ise toplumumuzda erkeğin gerisin de kalmış, bakıma muhtaç bir varlık olarak görülür. Evde son sözü erkek söyler, hane içi kararları erkek alır diye düşünülür. Kadın ise ev işleriyle meşgul olup ,çocuklarına bakmalıdır düşüncesi vardır. Sonuçlarda da gördüğümüz gibi bu kalıp yargı henüz kırılmamıştır.

10. Cinsiyete göre şiddete maruz kalma dağılımı

			Şiddete maruz kalma			Toplam
			Evet	Nadiren	Hayır	Evet
Cinsiyet	Kadın	S	15	29	187	231
		%	6.5	12.6	81.0	100.0
	Erkek	S	13	30	71	114
		%	11.4	26.3	62.3	100.0
Toplam		S	28	59	258	345
		%	8.1	17.1	74.8	100.0

Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre şiddete maruz kalmama durumu daha yüksektir. Dağılımda 2. sırada ise nadiren şiddete maruz kaldım yanıtı verilmiştir. Bu oran erkek öğrencilerde daha yüksektir. Şiddet toplumumuz tarafından hoş görülmeyen bir kavramdır. Bazı zamanlarda şiddet kız ve erkek öğrencilere uygulanmıştır. Ailenin yapısı, içersinde bulunan ekonomik ve sosyal durum şiddete neden olmaktadır. Gençler aileleriyle anlaşmazlığa düşmekte ve aileler tarafından şiddet görmektedirler. Erkekler kadınlara göre daha fazla olaylar karşısında hırçın davranışlarda bulunmaktadır. Bu durum da gençler ve aileleri arasında anlaşmazlığa yol açar. Aileler de yanlış bir davranış şeklide olsa maalesef çocuklarına şiddet uygulamaktadır.

11. Cinsiyetin şiddet üzerine etkisi dağılımı

			Cinsiyetin şiddete etkisi			Toplam
			Evet	Kısmen	Hayır	Evet
Cinsiyet	Kadın	S	142	53	39	234
		%	60.7	22.6	16.7	100.0
Erkek	S	S	57	28	28	113
		%	50.4	24.8	24.8	100.0
Toplam		S	199	81	67	347
		%	57.3	23.3	19.3	100.0

Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre soruya verdiği cevap cinsiyetin şiddete etkisi olduğu yanıtıdır.Cinsiyet şiddet üzerinde önemli bir etkendir.Kadın da erkek de şiddete maruz kalabilir.Kadınlar erkeklerin şiddete daha meyilli olduğunu savunur.Toplumumuzda da şiddet konusunda mağdur olan tarafın çoğunlukla kadınlar olduğu söylenebilir.Erkekler kadınlara sözlü(azar ,aşağılama vb) veya fiziksel şiddet(dayak)uygularlar.

12. Cinsiyete göre maruz kalınan şiddet şekli dağılımı

			Maruz kalınan şiddet şekli				Toplam
			Dayak	Azar	Aşağılanma	Küfür	
Cinsiyet	Kadın	S	10	147	12	1	170
		%	5.9	86.5	7.1	.6%	100.0
Erkek	S	S	12	75	8	4	99
		%	12.1	75.8	8.1	4.0	100.0
Toplam		S	22	222	20	5	269
		%	8.2	82.5	7.4	1.9	100.0

Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla maruz kaldıkları şiddet şekli azardır.Şiddet denince ilk akla gelen genellikle dayaktır.Fakat şiddet sadece dayaktan ibaret olarak algılanmamalıdır.Şiddet gerilim anında söylenen söz aşağılama ,küfür, azar olarak da karşımıza çıkar. Gençlerin sergiledikleri olumsuz davranışlara aileler bir takım tepkiler(dayak,aşağılama,küfür,azar)vermektedir.Bu tepkilerin en yaygın olanı ise azar şeklinde olmaktadır. Yaşanılan sıkıntıların bir daha tekrarlanmaması için aileler gençlere nasihat vermeye çalışır.Nasihatler ise olayın büyüklüğüne bağlı olarak azara dönüşebilir.Görüldüğü ise kız öğrenciler de erkek öğrenciler de ailelerinden azar işitmektedir.

13. Cinsiyete göre maruz kalınan şiddet türü dağılımı

			Maruz kalınan şiddet türü			Toplam
			Sözel	Duygusal	Ekonomik	
Cinsiyet	Kadın	S	100	69	20	189
		%	52,9%	36,5%	10,6%	100,0%
	Erkek	S	67	25	8	100
		%	67,0%	25,0%	8,0%	100,0%
Toplam		S	167	94	28	289
		%	57,8%	32,5%	9,7%	100,0%

Erkek öğrenciler kız öğrencilere göre daha çok sözel şiddete maruz kalmaktadır. Şiddetin birden fazla türü vardır. Sözel şiddet konuşmalarımızla ortaya koyduğumuz şiddet türüdür. Duygusal şiddet kendini acındırma, karşısındaki kişinin duygularını sömürme onun psikolojik durumundan faydalanma olarak ifade edilir. Ekonomik şiddet ise kişinin elinden ekonomik özgürlüğünü alma, ona para vermeme, yaşam koşullarını maddi yönden kısıtlama olarak ifade edilir. İşte kız ve erkek öğrencilerin en çok karşılaştığı şiddet türü sözel şiddettir. Aşağılama, küfür etme, azarlama olarak karşımıza çıkar.

14. Cinsiyete göre şiddete şahit olma dağılımı

			Şiddete şahit olma			Toplam
			Evet	Nadiren	Hayır	
Cinsiyet	Kadın	S	38	49	138	225
		%	16.9	21.8	61.3	100.0
	Erkek	S	16	36	60	112
		%	14.3	32.1	53.6	100.0
Toplam		S	54	85	198	337
		%	16.0	25.2	58.8	100.0

Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre daha az şiddete şahit olmamışlardır. Sıralama da 2. Sırayı ise nadiren şiddete şahit olma durumu alır. İnsanlar yaşadıkları sorunlar karşısında bazen büyük tepkiler verebilir ve bunun sonucunda şiddete başvurabilirler. Şiddet uyguladıkları esnada şiddete uğrayan kişinin yanında başka kişiler olabilir. Şiddete uğrayan kişinin şiddet olayından etkilendiği kadar şiddet olayına şahitlik eden kişiler de bu durumdan etkilenir. Psikolojik olarak mağdur olurlar. Aile içerisinde anneye, babaya, çocuğa uygulanan şiddet olayı diğer aile fertlerinin gözü önünde gerçekleşebilir. Bu durumdan en çok çocuklar etkilenir ve psikolojileri büyük oranda hasar alır.

15. Cinsiyete göre kültür farklılıklarının şiddeti etkileme durumunun dağılımı

			Kültür Farklılığının Şiddete Etkisi			Toplam
			Evet	Kısmen	Hayır	
Cinsiyet	Kadın	S	144	58	32	234
		%	61.5	24.8	13.7	100.0
	Erkek	S	58	36	20	114
		%	50.9	31.6	17.5	100.0
Toplam		S	202	94	52	348
		%	58.0	27.0	14.9	100.0

Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre kültür farklılığının şiddete daha çok etkisi olduğunu söylemişlerdir. Her toplumun belirli bir kültürü vardır. Bireyler içinde bulunduğu toplumun kültürüne göre yetişir. Kültür ise şiddetin oluşmasına etki eden önemli faktörlerden biridir. Geleneksel ,katı normları olan bir kültür ortamında yetişen bireyler olaylar karşısında daha büyük tepkiler vererek şiddete başvurabilirler. Ataerkil bir toplum olan Türk toplumu erkek egemen bir yapıya sahiptir. Evde genellikle erkeğin sözü geçer. Erkek kendini yetersiz ve pasif hissettiği durumlarda ise maalesef şiddete başvurur.

16. Cinsiyete göre arkadaşlık ilişkisinin dağılımı

			Arkadaşlık ilişkisi			Toplam
			İyi	Ne iyi Ne kötü	Kötü	
Cinsiyet	Kadın	S	194	34	5	233
		%	83.3	14.6	2.1	100.0
	Erkek	S	94	19	1	114
		%	82.5	16.7	.9	100.0
Toplam		S	288	53	6	347
		%	83.0	15.3	1.7	100.0

Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre arkadaşlarıyla olan ilişkisi daha iyidir. Bu soruya verilen cevapta kızlar ve erkekler arasındaki oran farkı çok değildir. İnsanlar hayatlarında her zaman onlara iyi ve kötü zamanlar da destek olacak birilerini ararlar .Arkadaş kimi zaman aile kimi zaman abla veya ağabey kimi zamanda kardeş yerine geçer ve insanların hayatların da önemli bir role sahip olur. Seçilen arkadaşlar her zaman iyi olmayabilir. Yanlış arkadaşlar kişilerin etrafında bulunan diğer insanlar ve aileleriyle olan ilişkilerini etkileyip onları şiddete meyilli birer kişi haline getirebilir.

17. Cinsiyete göre aile reisi kavramının dağılımı

			Aile reisinin ne anlam ifade ettiği düşüncesi				Toplam
			Aileyi geçindiren	Maddi Manevi Destek	Ortak Karar	Yönetici	
Cinsiyet	Kadın	S	32	68	35	80	215
		%	14.9	31.6	16.3	37.2	100.0
	Erkek	S	22	32	11	43	108
		%	20.4	29.6	10.2	39.8	100.0
Toplam		S	54	100	46	123	323
		%	16.7	31.0	14.2	38.1	100.0

Kız öğrenciler ve erkek öğrenciler aile reisi kavramının yönetici anlamına geldiğini söylemişlerdir.2.sırada ise soruya verilen yanıt maddi manevi destektir.Aile reisi demek sadece evde sözü geçen kişi değil aynı zaman da aile de ortak karar alan ,ailenin her sorununda maddi manevi destek veren kişi olmalıdır.Erkek egemen bir toplumda yaşadığımız için aile reisi erkek olmalıdır ve ailede her kararı erkek vermelidir diye düşünülür.Bu düşünce halen geçerliliğini korusa da doğru olan aile de kadının da erkeğinde aynı konumda olması ve her durumda birbirlerine danışarak,destek olarak ortak karar vermesidir.Birlik ve beraberliğin olduğu bir aile ortamında yetişen çocuklar da topluma daha faydalı ,uzlaşmacı birer birey olarak yetişir ve şiddet eğilimleri daha düşük olur.

18. Cinsiyete göre şiddet gören kişinin şiddete eğilimi dağılımı

			Şiddet gören kişinin şiddet eğilimi			Toplam
			Evet	Kısmen	Hayır	
Cinsiyet	Kadın	S	189	34	11	234
		%	80.8	14.5	4.7	100.0
	Erkek	S	83	23	8	114
		%	72.8	20.2	7.0	100.0
Toplam		S	272	57	19	348
		%	78.2	16.4	5.5	100.0

Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre şiddet gören kişinin şiddete daha eğilimli olduğunu söylemişlerdir.Aile ortamın da şiddet gören kişi yaşadığı olaylar sonucunda gördüğü şiddetten kaynaklı hırçın ,acımasız ve hoşgörülü olmayan bir birey olarak yaşamına devam eder. Yaşadığı şiddet olayından kaynaklı psikolojisi bozulur ve yaşam kalitesi düşer.Gördüğü şiddetten kaynaklı etrafına da şiddet uygulamaktan çekinmez ve merhamet duygusu giderek körelir.Aslında böyle durumlar da şiddet gören kişi aile

danışmanlığı,yetişkin veya ergen psikologundan destek almalıdır. Yaşadığı olayı unutmaması ve saldırgan davranışlar sergilememesi için yardım alarak topluma yeniden kazandırılması en doğrusudur.

19. Cinsiyete göre kadının ve erkeğin yetiştirilmesinde kültürün önemi dağılımı

			Kadın ve erkeğin yetiştirilmesinde kültürün önemi				Toplam
			Duygusal yapı	Cinsiyete göre farklı davranış biçimi	Toplumsal norm kural	Bölgesel farklılıklar	
Cinsiyet	Kadın	S	26	62	77	42	207
		%	12.6	30.0	37.2	20.3	100.0
	Erkek	S	24	17	40	20	101
		%	23.8	16.8	39.6	19.8	100.0
Toplam		S	50	79	117	62	308
		%	16.2	25.6	38.0	20.1	100.0

Kız öğrenciler ve erkek öğrenciler bireyin yetiştirilmesinde toplumsal norm/kuralların etkisi olduğunu söylemişlerdir.2.sırada soruya verilen yanıt ise erkek öğrencilerde duygusal yapı, kız öğrencilerde ise cinsiyete göre farklı davranış biçimleri olmuştur.Bireyin sosyalizasyon sürecinde kültürün önemi çok büyüktür. Kültürler ise her toplumda farklılık gösterir.Kişinin duygusal yapısı da yetiştirilmesinde önemli bir rol oynar. Toplumun bize biçtiği roller de bireyin yetiştirilmesinde önemli bir yere sahiptir.Toplum tarafından belirlenen toplumsal norm(yaptırım)ve kurallar katı ise birey daha sert ve yeniliklere çok fazla açık olmayan bir yapıdadır.Kültürlerde bulunan bölgeye göre farklılık gösterir ve insanların yaşamını etkiler.(Ege bölgesi ve Doğu Anadolu bölgesinde yetişen bireylerin düşünce yapısı gibi)

20. Anne eğitim düzeyine göre sosyal destek düzeyi dağılımı

		Sosyal Destek			Toplam		
		İyi	Orta	Kötü			
Anne eğitim	Okur yazar değil	S	13	16	2	31	
		%	41,9	51,6	6,5	100,0	
	Okur yazar	S	16	11	1	28	
		%	57,1	39,3	3,6	100,0	
	İlköğretim	S	119	75	4	198	
		%	60,1	37,9	2,0	100,0	
	Lise	S	56	15	2	73	
		%	76,7	20,5	2,7	100,0	
	Üniversite	S	13	6	0	19	
		%	68,4	31,6	,0	100,0	
	Toplam		S	217	123	9	349
			%	62,2	35,2	2,6	100,0

Tabloda görüldüğü gibi anne eğitim düzeyi arttıkça öğrencilerin annelerinden iyi düzeyde sosyal destek aldıkları söylenebilir. Anne eğitim düzeyi genellikle ilköğretim düzeyindedir. Lise mezunu anneler çocuklarına iyi düzeyde sosyal destek de bulunmuşlardır. Anne eğitim düzeyi arttıkça çocuklar annelerinden daha fazla sosyal destek alırlar. Eğitim insana çok şey kazandıran bir olgudur. Eğitimli anneler öğrendikleri, okudukları bilgiler sayesinde etraflarındaki kişilerle daha iyi ilişkiler kurar ve çocuklarına da bunu yansıtır. Bu nedenle çocuklar toplum kurallarına daha iyi uyarlar ve çevreleriyle daha iyi ilişkiler içerisinde bulunurlar. Ailenin verdiği sosyal desteğin (nasihat, öğüt gibi) çocuğa katkısı büyüktür.

21. Anne eğitim düzeyine göre maddi destek düzeyi dağılımı

		Maddi Destek			Toplam		
		İyi	Orta	Kötü			
Anne eğitim	Okur yazar değil	S	10	15	6	31	
		%	32,3	48,4	19,4	100,0	
	Okur yazar	S	11	13	4	28	
		%	39,3	46,4	14,3	100,0	
	İlköğretim	S	106	84	8	198	
		%	53,5	42,4	4,0	100,0	
	Lise	S	49	21	3	73	
		%	67,1	28,8	4,1	100,0	
	Üniversite	S	14	5	0	19	
		%	73,7	26,3	,0	100,0	
	Toplam		S	190	138	21	349
			%	54,4	39,5	6,0	100,0

Tabloda görüldüğü gibi anne eğitim düzeyi arttıkça öğrencilerin annelerinden iyi düzeyde maddi destek aldıkları söylenebilir. Üniversite mezunu anneler çocuklarına iyi düzeyde maddi destek sağlarlar. Eğitim kişinin hayat kalitesini artırır. Eğitim düzeyi yüksek olan anneler iyi bir iş imkanına sahip olurlar. Eğitim seviyesi arttıkça kişinin yaptığı işin kalitesi artar. İyi koşullarda çalışan kişiler dolgun maaş alırlar ve çocuklarının isteklerini daha fazla yerine getirirler. Çocuklarını maddi olanakları yeterli olduğu için kısıtlamazlar. Üniversite okuyan öğrencilerin ailelerinden aldıkları maddi destek ne kadar iyi ise öğrencinin yaşam koşulları da o kadar iyi olur.

22. Anne eğitim düzeyine göre kadın/erkek eşitliği düşüncesinin dağılımı

		Kadın Erkek Eşitliği			Toplam		
		Evet	Kısmen	Hayır			
Anne eğitim	Okur yazar değil	S	12	8	11	31	
		%	38,7	25,8	35,5	100,0	
	Okur yazar	S	8	10	10	28	
		%	28,6	35,7	35,7	100,0	
	İlköğretim	S	56	59	82	197	
		%	28,4	29,9	41,6	100,0	
	Lise	S	23	23	27	73	
		%	31,5	31,5	37,0	100,0	
	Üniversite	S	8	6	4	18	
		%	44,4	33,3	22,2	100,0	
	Toplam		S	107	106	134	347
			%	30,8	30,5	38,6	100,0

Tabloda görüldüğü gibi üniversite mezunu olan annelerin çocukları kadın /erkek eşit olmalı düşüncesine sahiptir.Bu soruya hayır cevabını verenler ise genellikle ilköğretim mezunu annelerin çocuklarıdır.Kişinin eğitim seviyesi arttıkça olaylar karşısında bakış açısı da değişmektedir.Bilinçli ve eğitilmiş olan kişiler genellikle aile ve toplum içerisinde kendi haklarını savunacak düzeyde olurlar.Erkeğin egemenliği altında ezilmezler.Kendilerine ait çalışma hayatları olduğu için özgüvenleri yüksektir. Aile içerisindeki verilen kararlarda söz sahibi olup,ailenin geçimine büyük oranda katkı sağlarlar.Böylece erkeğin evdeki üstünlüğü yerini kadın/erkek eşitliği düşüncesine bırakır.Bu tarz ailede yetişen çocukların düşüncesi de eşitlikten yana olur.

23. Anne eğitim düzeyine göre maruz kalınan şiddet türü dağılımı

		Maruz Kalınan Şiddet Türü			Toplam		
		Sözel	Duygusal	Ekonomik			
Anne eğitim	Okur yazar değil	S	17	7	5	29	
		%	58,6	24,1	17,2	100,0	
	Okur yazar	S	11	10	3	24	
		%	45,8	41,7	12,5	100,0	
	İlköğretim	S	93	51	17	161	
		%	57,8	31,7	10,6	100,0	
	Lise	S	35	20	3	58	
		%	60,3	34,5	5,2	100,0	
	Üniversite	S	11	6	0	17	
		%	64,7	35,3	,0	100,0	
	Toplam		S	167	94	28	289
			%	57,8	32,5	9,7	100,0

Tabloya bakıldığında her eğitim düzeyindeki annenin çocuklarına sözel şiddet uyguladığı görülmüştür. Anneler yapıları gereği şiddete karşı olan kişilerdir. Bu nedenle herhangi bir olay karşısında çocuklarını sözel olarak uyarmaktadırlar. 2. sırada ise duygusal şiddet karşımıza çıkmaktadır. Anneler çocukları tarafından görmek istemedikleri davranışlara tanıklık ettiğinde olaylara duygusal yönden bakarlar. Çocuklarının duygusal yapılarından yararlanıp onlara duygusal şiddet uygulayabilirler. (Bu davranışı yaparsan annelik hakkımı helal etmem gibi) 3. sırada ise ekonomik şiddet yer alır. Çocuklar parasal konularda aile içerisinde ilk desteği annelerinden alırlar. Anneler duygusal yönleri gereği babalara göre maddi yönden çocuklarına daha çok yardımcı olur.

24. Baba eğitim durumuna göre şiddete maruz kalma durumu dağılımı

		Şiddete maruz kalma			Toplam	
		Evete	Nadiren	Hayır		
Baba eğitim	Okur yazar değil	S	1	1	1	3
		%	33,3	33,3	33,3	100,0
	Okur yazar	S	0	7	9	16
		%	,0	43,8	56,3	100,0
	İlköğretim	S	10	31	110	151
		%	6,6	20,5	72,8	100,0
	Lise	S	11	12	98	121
		%	9,1	9,9	81,0	100,0
	Üniversite	S	5	7	40	52
		%	9,6	13,5	76,9	100,0
Toplam		S	27	58	258	343
		%	7,9	16,9	75,2	100,0

Tabloda görüldüğü gibi şiddete maruz kalmama oranı yüksektir. Genellikle öğrenciler tarafından hayır cevabı verilmiştir. Baba eğitim düzeyi lise ve üniversite olan çocukların şiddete maruz kalmama durumu daha fazladır. Baba eğitim düzeyi okur yazar olan çocuklar ise genellikle şiddete maruz kalma sorusuna nadiren yanıtını vermişlerdir. Baba eğitim düzeyi çocuğun toplum içerisindeki durumunu, olaylara bakış açısını, sorumluluk düzeyini etkileyen önemli bir faktördür. Bu nedenle farklı eğitim düzeyindeki babaların tutumları da çocukların davranışlarını olumlu ya da olumsuz olarak etkiler. Babaların eğitim düzeylerinden kaynaklı olarak içinde bulunduğu ekonomik sorunlar onları şiddete meyilli birer birey haline getirebilir ve çocuklarına şiddet uygulayabilirler.

25. Baba eğitim durumuna göre şiddete şahit kalma durumu dağılımı

		Şiddete şahit kalma			Toplam		
		Evet	Nadiren	Hayır			
Baba eğitim	Okur yazar değil	S	1	1	1	3	
		%	33,3	33,3	33,3	100,0	
	Okur yazar	S	5	5	6	16	
		%	31,3	31,3	37,5	100,0	
	İlköğretim	S	26	42	82	150	
		%	17,3	28,0	54,7	100,0	
	Lise	S	13	28	73	114	
		%	11,4	24,6	64,0	100,0	
	Üniversite	S	9	8	35	52	
		%	17,3	15,4	67,3	100,0	
	Toplam		S	54	84	197	335
			%	16,1	25,1	58,8	100,0

Tabloda görüldüğü gibi baba eğitim düzeyine göre çocukların şiddete şahit kalma sorusuna verdikleri cevap genellikle hayırdır. Görüldüğü gibi babanın eğitim düzeyi yükseldikçe çocuğun şiddete maruz kalma sorusuna verdiği hayır cevabının oranı artmaktadır. Şiddet toplumumuzun güncel bir sorunu haline gelmiştir. Bireylerin eğitilmiş olması şiddet oranında düşüşe neden olmaktadır. Şiddet uygulanan kişi kadar şiddete şahit olan kişinin de şiddet olayından psikolojisi çok etkilenir. Eğitim düzeyi yüksek olan babalar ailelerine bir çok konuda (maddi/manevi) destek olduklarından kendilerini ailelerine karşı yeterli görmektedir. Ailelerine karşı kendini yeterli görmeyen babalar maalesef eş veya çocuklarına şiddet uygulayabilirler. 24. ve 25. Tablolarda çelişkili cevaplar verilmiştir. Bu tablolar sorgulanabilir değerlerdir.

26. Baba eğitim düzeyine göre aile reisi kavramının dağılımı

			Aile reisi kavramı				Toplam
			Aileyi geçindiren	Maddi Manevi destek	Ortak Karar	Yönetici	
Baba eğitim	okur yazar değil	S	1	1	1	0	3
		%	33,3	33,3	33,3	,0	100,0
	okur yazar	S	3	9	2	1	15
		%	20,0	60,0	13,3	6,7	100,0
	ilköğretim	S	23	38	21	58	140
		%	16,4	27,1	15,0	41,4	100,0
	lise	S	20	36	15	42	113
		%	17,7	31,9	13,3	37,2	100,0
	üniversite	S	7	15	8	20	50
	%	14,0	30,0	16,0	40,0	100,0	
Toplam		S	54	99	47	121	321
		%	16,8	30,8	14,6	37,7	100,0

Tabloda görüldüğü gibi ilköğretim ve üniversite mezunu olan babaların çocukları aile reisi kavramının yönetici anlamına geldiğini söylemişlerdir. Tablo da öğrenciler tarafından soruya verilen yanıtta 2.sırada ise genellikle aile reisi kavramının maddi/manevi destek anlamına geldiği belirtilmiştir. Görülüyor ki baba eğitim düzeyinin aile reisi kavramına çok bir etkisi yoktur. Atıf edilmiş, erkek egemen toplumda yaşadığımız için çocuklar aile içerisindeki ortamdan etkilenip soruya yönetici cevabını vermişlerdir. Burada yönetici vasfında olan genellikle babadır. Aslında aile reisi tek bir kişi olmayıp aile de ortak kararı veren anne ve baba olmalıdır.

27. Yerleşim yerine göre maddi destek dağılımı

		Maddi destek				Toplam
		İyi	Orta	Kötü		
Yerleşim yeri	Kent	S	119	82	16	217
		%	54,8	37,8	7,4	100,0
	İlçe	S	49	34	4	87
		%	56,3	39,1	4,6	100,0
	Köy	S	21	22	1	44
		%	47,7	50,0	2,3	100,0
Toplam		S	189	138	21	348
		%	54,3	39,7	6,0	100,0

Tabloda görüldüğü gibi ilçe ve kent ortamında yaşayan bireylerin ailelerinden aldığı maddi destek düzeyi iyidir. Köy ortamında yaşayan bireylerin ailelerinden aldıkları maddi destek orta düzeydedir. Kötü oranının düşük olmasının nedeni ise ailelerin çocukları zor durumda kalmaması diye gelirlerinin bir bölümünü ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için çocuklarına göndermesi olabilir. Ailelerinden aldıkları maddi desteğin kötü oluşunu belirten öğrenciler ise geçimlerini sağlamak ve eğitim masraflarına katkıda bulunmak için part time /full time işlerde çalışabilirler.

28. Yerleşim yerine göre şiddete maruz kalma dağılımı

		Şiddete Maruz Kalma			TOPLAM	
		Evet	Nadiren	Hayır		
Yerleşim yeri	Kent	S	17	31	166	214
		%	7,9	14,5	77,6	100,0
	İlçe	S	7	14	65	86
		%	8,1	16,3	75,6	100,0
	Köy	S	4	14	26	44
		%	9,1	31,8	59,1	100,0
Toplam		S	28	59	257	344
		%	8,1	17,2	74,7	100,0

Tabloda görüldüğü gibi kent ve ilçede yaşayan öğrenciler büyük oranda şiddete maruz kalmadıklarını belirtmişlerdir. Köyde yaşayan öğrenciler ise kent ve ilçeye göre daha fazla oranda nadiren de olsa şiddete maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. Şiddet her yerleşim yerinde meydana gelen bir olaydır. İçinde yaşanan ataerkil toplumun kültürel

yapısı şiddete olanak vermektedir.Köy ortamında yaşayan bireyler geleneklerine daha fazla bağlı oldukları için yeniliklere fazla açık değillerdir.Toplumsal normlara aykırı olan durumlarda şiddete başvurabilirler.Kent ve ilçe ortamında yaşayan bireylerde ise bu duruma çok rastlanmayabilir.

29. Yerleşim yerine göre aile reisi kavramının dağılımı

		Aile Reisi Kavramı				Toplam	
		Aileyi geçindiren	Maddi manevi destek	Ortak karar	Yönetici		
Yerleşim yeri	Kent	S	34	66	30	72	202
		%	16,8%	32,7%	14,9%	35,6%	100,0%
	İlçe	S	10	21	11	37	79
		%	12,7%	26,6%	13,9%	46,8%	100,0%
	Köy	S	9	13	6	13	41
		%	22,0%	31,7%	14,6%	31,7%	100,0%
Toplam		S	53	100	47	122	322
		%	16,5%	31,1%	14,6%	37,9%	100,0%

Tabloda görüldüğü gibi yerleşim yerine göre aile reisi kavramına en çok yönetici cevabı verilmiştir.Yönetici cevabının oranının en fazla olduğu yer ilçelerdir.Soruya verilen 2.yanıt ise genellikle aile reisi kavramının maddi/manevi destek anlamına geldiğidir.Bu yanıt ise en çok kent de yaşayan bireyler tarafından verilmiştir.Aile reisi kavramı tek bir kavramdan ibaret değildir, içerisinde bir çok kavramı(ortak karar,aileyi geçindirme gibi)barındırır.Bu kavramı tek bir kişiye(anne/baba) yüklemek yanlıştır.Yönetici anlamına geldiği takdir de bu kavram erkek egemen bir toplumu ifade edebilir.

IV. BÖLÜM

TARTIŞMA

Çalışmaya aldığımız 350 bireyin %67,4 kız, %32,6 erkektir. Vefikuluçay vd,(2007,S.29) yaptıkları çalışmada öğrencilerin %52,1'i kadın, %47,9'u erkektir.Kahraman vd,(2016,S.306) yaptıkları çalışmada bireylerin%53,0'ü, kadın %%47,0'ı erkektir.Yaycı vd,(2016,S.39) çalışmalarındaki bireylerin %%65,7'si kız %34,7'si erkektir.Çelikkaleli vd,(2016,S.103) çalışmalarındaki bireylerin %63.1'kız, %38,6'sı erkektir. Yazıcı(2016,S.836) çalışmasındaki bireylerin%60,9'u kız,%39.1'i erkektir.Bulunan bu oranlar da bizim çalışma sonuçlarımızla benzerlik taşımaktadır,çalışmaya alınan öğrencilerin büyük bir bölümünü kız öğrenciler oluşturmuştur.

Çalışmaya aldığımız bireyleri %30,3'ü, 17-20, %60,9'u,21-24 ve%8,9'u25-28 yaş grubunda yer almışlardır.Önder vd,(2013,S.62) çalışmalarında öğrencilerin %35,9' 20 yaş altında, %36,9'u 21-22, %27,3'ü 23 ve daha yukarı yaş grubundadır.Yaycı vd,(2016,S39) çalışmalarında,bireylerin %53.7'si 18-21, %44,4'ü 22-25, % %1.9'u26-28 yaş aralığında yer almışlardır.Kahramanvd,(2015,S306) çalışmalarında, öğrencilerin %94,7'si 18-24yaş grubunda, %5,5'İ 25 ve daha yukarı yaş grubundadır. Vefikçayvd(2007,S.29) çalışmalarına 20-24 yaş aralığına bireylerin %81.7'sini, 25 ve daha yukarı yaş grubuna bireylerin %18,3'ünü almışlardır. Öğrencilerin yaş grubu aralıkları bizim çalışmamızla uygunluk göstermektedir.

Öğrencilerin %62,1'kent, %25,3ü ilçe ve %12,6'sı üniversiteye başlamadan önce bu yerleşim yerlerinde bulunmuşlardır. Güzel(2016,S.5) çalışmasında, bireylerin üniversiteye başlamadan önce%48.8'nin kent, %35.1'nin %24.1'nn köyde yaşadığını belirtmiştir. Yüksel vd,(2015,s.836) araştırmalarında bireylerin üniversiteye başlaman önce, %44.0'nün kentte, %11,5'nin ilçede, %9,5'nin köyde yaşadıklarını belirtmişlerdir. B.Kahramanvd(2015,s.306) araştırmalarında üniversiteye başlaman önce bireylerin, %49,7'sin kentte, %36.6'sının ilçede, %12.8 'nin köyde yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Çalışmamızda öğrencilerin %4,3'nün gelir düzeyinin 891TL den az ,%29,1'nin gelir düzeyinin 891-1500TL, %33,7'sinin gelir düzeyinin 1501-2500, %33,7'sinin gelir

düzeyinin 2500TL ve daha yukarı olduğu bulunmuştur. A.Deryavd,(2017,s.1) çalışmalarında öğrencilerin %7.0'sinin gelir düzeyinin düşük, %87,4'nün orta, %5,6'sının yüksek ekonomik düzeye sahip olduklarını belirtmişlerdir. Yükselvd,(2015,s.836) çalışmalarında öğrencilerin %21nin gelir düzeyinin düşük, %63.5'nin orta, %15.5'nin yüksek ekonomik düzeye sahip olduklarını belirtmişlerdir.Öngenvd,(2013,s.7) çalışmalarında öğrencilerin %7.4'nün gelir düzeyinin düşük, %64,5'nin orta, %28.1'nin yüksek ekonomik düzeye sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Çalışmaya aldığımız bireylerin%5,5'nin anne eğitim düzeyi okur yazar değil, %44.1'nin ilköğretim, %35,4'nün lise, %15.0'nin üniversite mezunu olduğu bulunmuştur.K.Çetinkaya(2013,s.29) yaptığı çalışmada bireylerin Çalışmaya 17,6'sinin anne eğitim düzeyi okur yazar değil, %63.9'nun ilköğretim, %13,3'nün ortaokul, %3.5'nin lise,% üniversite mezunu olduğu bulunmuştur. R.Öndervd(213,s.67) araştırmaya aldıkları bireylerin %7,2'sinin anne eğitim düzeyi okur yazar değil, % 7.2'sinin okur yazar.%61,2'sinin ilköğretim, %17,2'nin lise, %7,2'sinin üniversite mezunu olduğu bulunmuştur.

Çalışmaya aldığımız bireylerin%8,9'nun baba eğitim düzeyi okur yazar değil, %8.0'nin okur yazar, %56.7'sinin ilköğretim, %20.9'nun lise, %5,4'nün üniversite mezunu olduğu bulunmuştur.Yazıcı(2016,s.836) yaptığı çalışmada bireylerin %2,2'sinin baba eğitim düzeyi okuryazar değil, %31,5'nin ilköğretim, %36,8'nin lise,%20,92nun üniversite mezunu olduğu bulunmuştur. Yüksel vd(2015,s.837)araştırmalarında bireylerin%5,5'nin baba eğitim düzeyi okur yazar değil, %44.1'nin ilköğretim, %35,4'nün lise, %15.0'nin üniversite mezunu olduğu bulunmuştur.

Öğrencilerin baba meslekleri incelendiğinde %25,5'nin emekli, %24.9'nun serbest meslek, %21,7'sinin memur %2.2'sinin işsiz olduğu bulunmuştur. Çalışmaya alınan bireylerin %80,2'sinin annesi ev hanımı, %5.7'si emekli, %14.1' değişik meslek gruplarında yer almıştır.

Çalışmamızda bireylerin ailelerinden aldıkları sosyal desteğin, %62,0'İ iyi olduğu %35,0'i , %26,0'sı kötü olarak bulunmuştur. K.Çetnkaya(2013,s.31) yaptığı çalışmada bireylerin %53,3'ünün ailelerinden iyi %41,0'nin orta, %5,7'sinin kötü

sosyal destek aldığını bulmuştur. Buda bizim bulduğumuz değerlere uygunluk göstermektedir. Karabacak vd,(2015,s.16) yaptıkları çalışmada öğrencilerin;%54.3'nün ailelerinden iyi, %0.5'nin orta düzeyde sosyal destek aldıklarını bulmuşlardır.

Araştırmamızda, öğrencilerin %54.3'nün ailelerinden iyi maddi, destek %37.7'sinin orta maddi destek, %6.0'sinin kötü maddi destek aldığı bulunmuştur. Öğrencilerin %78.6'sı burs ya da öğrenim kredisi, %21.4'nün ise burs ya da öğrenim kredisi almadıkları saptanmıştır. Çalışmamızda, öğrencilerin, % 70.0'i cinsiyetin toplumsal yaşam üzerine etkisi olduğunu, %24.9'u kısmen toplumsal yaşam üzerine etkisi olduğunu, %38,6' de cinsiyetin toplumsal yaşam üzerine etkisi olmadığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %68,8'aile reisi erkek olmalıdır cevabını, %31.2'si kadın olmalıdır cevabını vermiştir. Cinsiyetin şiddet üzerine etkisi araştırıldığında bireylerin,%57,2'si bu soruya evet, %23,6'sı kısmen, %19.3'ü olmadığını belirtmişlerdir, çalışmamızda,kültürel farklılıkların şiddet eğilimi üzerine olan etkisi araştırıldığında bireylerin %57.9'unun bu soruya evet,%27,2'si bu soruya kısmen, %14.9'unun bu soruya hayır cevabını verdikleri saptanmıştır.

Araştırmaya alınan bireylerin %8.1inin şiddete maruz kaldığı,%17.1'nin nadiren şiddete maruz kaldığı bulunurken %74.9'nun şiddete maruz kalmadığı bulunmuştur. K.Uçtu vd(2016,s.288) yaptıkları çalışmada öğrencilerin,%4.3'nün şiddete maruz kaldıklarını,%95.7'sinin şiddete maruz kalmadıklarını bulmuşlardır.

Yüksel vd,(2015,s.806) araştırmalarında bireylerin,%37.5'nin maruz kaldığını, çalışmasında öğrencilerin,%4.0'nün aile içinde şiddete maruz kaldığını, %23.6'sının nadiren şiddete maruz kaldığını, %72.4'nün şiddete maruz kalmadığını bulmuştur.

Çalışmamızda bireylerin %57.6'sı sözel şiddete, %32.8'i duygusal şiddete, 9.7'si ekonomik şiddete maruz kalmıştır.K.Çetinkaya(2013,s.32)çalışmasında öğrencilerin,%26,3'nün fiziksel şiddete,%35.5'nin duygusal şiddete, %9,3'nün ekonomik şiddete maruz kaldığını bulmuştur.K.Uçtu vd(2016,s.288)çalışmalarında öğrencilerin, %11.1'nin fiziksel şiddete, %13,8'nin duygusal şiddete maruz kaldığını saptamışlardır.

Çalışmamızda öğrencilerin %8,1İ dayak, %82.6'sı azar, %57.4'si aşağılanma, %1,9'u küfür şeklinde şiddete maruz kalmışlardır. Çalışmamızda öğrencilerin

arkadaşları ile olan ilişkileri incelendiğinde bireylerin,%82,8'nin arkadaş ilişkisi iyi, %15.5'nin ne iyi ne kötü, %1,7 'sının kötü olduğu bulunmuştur.

Araştırmamızda öğrencilerin, %54,9'u güncel olaylar şiddeti etkiler mi sorusuna evet, %35.1'i kısmen, %10.0u hayır cevabını vermişlerdir.Ailesinden şiddet gören kişinin şiddet eğilimini etkileme durumuna bakıldığında,bireylerin %76,5' evet, %16,3Ükısmen,%7,2'sının hayır cevabını verdikleri bulunmuştur.Çalışmamızda Aile reisi sizce ne anlam ifade eder sorusuna bireylerin, %16,72'sinin aileyi geçindiren kişi, %30,9'unun maddi,manevi destek veren kişi,%14,5'nin ortak karar veren kişi, %38,0'inin aileyi geçindiren kişi olarak tanımladıkları bulunmuştur. Kadın ve erkeğin yetişmesinde kültürün önemi nedir sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde, bireylerin %16.2'si duygusal yapı, %25,6'sı cinsiyete göre farklı davranış biçimi, %37,9'u toplumsal norm kuralları, %20,4'ü bölgesel farklılıklar olarak tanımlamışlardır.

Çalışmaya alınan bireylerin cinsiyete göre TCRTÖ (Toplumsal Cinsiyet Tutum Ölçeği) puanları karşılaştırıldığında cinsiyetler arası farklılık bulunmuştur.Kız öğrencilerin TCRTÖ puanları erkek öğrencilerin puanlarından,daha yüksektir.(Uçarvd.,2017:99;Kodan,2013:28;Uctu,2016:290;Yazıcı,2016:839;Seçkin vd.,2011:2455;Yaycı vd.,2016:43;Derya vd.,2017:5;Önder vd.,2013:62;Eren vd.,2013:59;Öngen vd.,9;Güzel vd.,2016:10).Yaptıkları çalışmalarda kız ve erkek öğrencilerin TCRÖ puanları arasında fark bulmuşlardır. Çalışmaların tümünde kız öğrencilerin puanları,erkeklerden daha yüksektir.

Çalışmaya alınan öğrencilerin cinsiyete göre ŞEÖ (Şiddet Eğilim Ölçeği) puanları karşılaştırıldığında cinsiyetler arası farklılık önemli bulunmuştur. Erkek öğrencilerin ŞEÖ puanları kız öğrencilerin puanlarından daha yüksektir, (Bulut,2015:406;Güldağ,2015:7;Karabacakvd.,2015:406Yüksel,2015:406;Uçtu,2016:289;Pesen,2016:336;çetinkaya2013:28) yaptıkları çalışmalarda ŞEÖ puanı yönünden kız ve erkek öğrenciler arasında fark bulmuşlardır.Buda bizim çalışmamızla benzerlik göstermektedir ve erkek öğrencilerin ŞEÖ puanları kız öğrencilerden daha yüksektir.

Araştırmamızda yaş grupların göre bireylerin TCRÖ puanları karşılaştırıldığında yaş grupları arasında fark bulunamamıştır. (Yazıcı, 2016:844; yaycı, 2016:45).Yaptıkları araştırmalarda TCRÖ puanları yönünden yaş grupları arasında fark bulamamışlardır. Bu sonuçlar bizim çalışma sonuçları ile uyumludur. (R.Önde,

2013:62). Yaptığı çalışmada yaş grupları arasında TCRTÖ puanları arasında fark bulunmuştur.21-22 yaş,23 ve daha yukarı yaş grubu bireylerin puanları daha yüksektir.

Yaş gruplarına göre ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında yaş grupları arasında fark bulunamamıştır(Göldağ, 2015:88).Yaptığı çalışmada, yaş gruplarını değil de sınıfları ele alarak yaptığı çalışmada sınıflar arasında ŞEÖ yönünde fark bulunamamıştır. Sınıf yükseldiğinde,bireyin yaşı da büyüyeceğinden bu durumu yaş yönünden değerlendirebiliriz.(Bulut,2015:10).yaptığı çalışmada,sınıflar arasında ŞEÖ puanları yönünden fark bulunmuştur.Bu fark1.sınıf ile 4. Sınıf ve2. Sınıfla 4. Sınıf arasında bulunmuştur. Sınıf yükseldiğinde yaş da değişeceğinden, bu sonuçları yaş grupları yönünden yorumlayabiliriz

Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlere TCRTÖ puanları karşılaştırıldığında bölümler arasında fark bulunamamıştır.(Yaycı, 2016:46; Pesen vd., 2016:335).Yaptıkları çalışmalarda ,bölümler arasında TCRTÖ yönünden fark bulunamamışlardır. (A. Derya, 2017:5). Ebelik ve hemşirelik öğrencilerinin TCRTÖ puanları arasında fark bulunmuştur. Ebelik bölümü öğrencilerinin TCRTÖ puanları daha yüksek bulunmuştur. (Ucar vd.,2016:288). Yaptığı çalışmada bölümler arasında TCRTÖ yönünden fark bulunmuştur. Sağlık alanında öğrenim gören öğrencilerin TCRTÖ puanları, Sosyal ve Fen bölümünde okuyan öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur

Alışmamızda bölümlere göre bireylerin ŞEÖ puanları arasında fark bulunamamıştır. (Göldağ, 2015,8;Bulut,2015:410). Yaptıkları araştırmalarda ŞEÖ yönünden bölümler arasında fark bulunamamışlardır. Bu sonuçlarda bizim çalışma sonuçlarına uygundur.(Uçar vd., 2016:5). Yaptığı çalışmada bölümler arasında ŞEÖ yönünden fark bulunmuştur. Sağlık alanında öğrenim gören öğrencilerin SEÖ puanları, Sosyal ve Fen bölümünde okuyan öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur.

Araştırmamızda, öğrencilerin oturdukları bölgeye göre TCRTÖ puanları karşılaştırıldığında oturan bölgeler arasında fark bulunmuştur. Bu farklılık, kent ile köy,ilçe ile köy arasında bulunmuştur. Köyde oturanların TCRTÖ puanları daha düşüktür. (R.Önder, 2013:63; Düşmez, 2016:494; Yaycı, 2016:47)).Yaptığı çalışmada oturan bölgeye göre bireylerin TCRTÖ puanları arasında fark bulunamamıştır.(Öngen vd2013:10).Yaptığı çalışmada bireylerin üniversiteye gelmeden önce yaşadıkları

yerleşim yerlerine göre TCRTÖ puanların karşılaştırılmasında, bölgeler arasında fark bulunamamıştır. Bu sonuç bizi çalışma sunucumuza uygunluk göstermektedir. (Güzel,2016:9). Araştırmasında bireylerin yaşadıkları yerleşim yerine göre TCRTÖ puanları karşılaştırıldığında, puanlar arasında fark bulunmuştur.İlçede yaşayanların puanları daha düşük bulunmuştur.

Çalışmamızda öğrencilerin, üniversiteye başlamadan önce yaşadıkları yerleşim yerine göre ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında yerleşim yerleri arasında puanlar yönünden fark bulunamamıştır.

Ailenin gelir düzeyine göre bireylerin TCRTÖ puanları karşılaştırıldığında gelir düzeyleri arasında fark bulunmuştur. Sonuçlar incelendiğinde, gelir düzeyi 890TL den az olanların TCRTÖ puanları, diğer gelir gruplarında, gelir düzeyi 891-1500TL arasında olanların YCRTÖ puanları diğer gelir gruplarından, daha düşük bulunurken, gelir düzeyi 1501-2500TL olanlarla 2501 ve daha fazla olanlar arasında fark bulunamamıştır. (K.Çetinkaya, 2013:29). Çalışmasında, ailenin gelir düzeylerine göre TCRTÖ puanlarını karşılaştırdığında gelir düzeyleri arasında fark bulunamamıştır. (Uçar vd., 2017:99).Yaptığı çalışmada gelir düzeylerine göre TCRTÖ puanı yönünden,farklılıkbulmuştur.Bu sonuç bizim araştırma sonucuna benzerdir. (Ucar vd.,2017:90). Çalışmasında, ailenin gelir düzeyine göre TCRTÖ puanları karşılaştırıldığında puanlar arası farklılık önemli bulunmuştur. Gelir düzeyi TCRTÖ puanı yönünden, gelir düzeyi kötü olanlarla, iyi olanlar arasında, gelir düzeyi kötü olanlarla, orta olanlar arasında fark vardır. Gelir düzeyi kötü olanların TCRTÖ puanı daha düşüktür. Bu sonuç bizim sonucumuzla uygunlu göstermektedir.

Çalışmamızda ailenin gelir düzeyine göre SEP puanları karşılaştırıldığında, puanlar arasında fark bulunamamıştır. (K.Uçtu,2016:290).Çalışmasında ailenin gelir düzeyine göre SEÖ puanlarını karşılaştırdığında, Puanlar arasında fark olduğunu saptamıştır.Gelir düzeyi iyi olanlarla ,kötü olanlar arasında,gelir düzeyi orta olanlarla,kötü olanlar arasında fark vardır. Gelir düzeyi düşük olanların ŞEÖ puanları daha yüksektir.

Araştırmamızda baba eğitim düzeyine göre öğrencilerin TCRTÖ puanları karşılaştırıldığında fark bulunamamıştır. (Düşmez,2016:495).Çalışmasında baba eğitim

düzeyine göre bireylerin TCRTÖ puanlarını farklılık göstermediğini saptamıştır. Buda bizim sonuçlarımıza uygundur.

Çalışmamızda anne eğitim düzeyine göre öğrencilerin TCRTÖ puanları karşılaştırıldığında oranlar arasında fark bulunmuştur. Annesi ilkokul mezunu olmayanlar bireylerin puanları ile annesi üniversite mezunu olanlar arasında, annesi ilkokul mezunu olanlar ile annesi üniversite mezunu olanlar arasında, annesi orta okul mezunu olanlarla annesi üniversite mezunu olanlar arasında TCRTÖ puanı yönün fark bulunmuştur. En düşük puanlar okul bitirmeyen ve ilkokul mezunu olanlarda saptanmıştır.(Güzel vd,2016:9) Çalışmasında baba eğitim düzeyine göre, bireylerin TCRTÖ puanları arasında fark bulamamıştır.

Araştırmamızda baba eğitim düzeyine göre bireyleri ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında puanlar arasında fark bulunamamıştır. (K.Çetinkaya,2013:30). Çalışmasında baba eğitim düzeyine göre TCRTÖ puanlarının farklılık göstermediğini saptamıştır. Bu sonuçta bizim sonuçlarımıza uygunluk göstermektedir.

Çalışmamızda baba mesleğine göre, öğrencilerin TCRTÖ ve ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında puanlar arasında fark bulunamamıştır. Çalışmamızda anne mesleğine göre, öğrencilerin TCRTÖ ve ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında puanlar arasında fark bulunamamıştır.

Çalışmamızda aileden alınan sosyal destek durumuna göre TCRTÖ puanları karşılaştırıldığında puanlar arasında fark bulunmuştur. Bu sonuca göre TCRTÖ yönünden, sosyal desteği iyi olanlar ile orta olanlar arasında, sosyal desteği iyi olanlar ile kötü olanlar arasında fark vardır. Ailelerinden iyi destek alan bireylerin puanı ,orta ve kötü destek alanlardan yüksektir.(K:Çetinkaya,2013:31).Yaptığı çalışmada, aileden alınan sosyal destek durumuna göre bireylerin TCRTÖ puanlarını karşılaştırılması sunucunda gruplar arasında fark bulamamıştır.

Çalışmamızda aileden alınan sosyal destek durumuna göre SEÖ puanları karşılaştırıldığında puanlar arasında fark bulunmuştur. Bu sonuca göre ŞEÖ yönünden, sosyal desteği iyi olanlar ile orta olanlar arasında, sosyal desteği iyi olanlar ile kötü olanlar arasında fark vardır. Ailelerinden iyi destek alan bireylerin puanı ,orta ve kötü destek alanlardan yüksektir.(K:Çetinkaya,2013:31).Yaptığı çalışmada, aileden alınan sosyal destek durumuna göre bireylerin TCRTÖ puanlarını karşılaştırılması sunucunda

gruplar arasında fark saptamıştır. Buda bizim sonuçlarımızla uyumludur.(Karabacak vd,2015:16).Çalışmasında aileden alınan sosyal destek durumuna göre Çiftler arası şiddet kabul ölçeği puanları karşılaştırıldığında puanlar arası fark bulunmuştur.

Araştırmamızda aileden alınan maddi destek durumuna göre, öğrencilerin TCRTÖ puanları karşılaştırıldığında ölçek puanları arasında farklılık bulunmuştur. Ölçek puanı yönünden, iyi maddi destek alanlar ile kötü destek alanlar arasında fark saptanmıştır. Ailelerinden iyi maddi destek alanların TCRTÖ puanı daha yüksektir.

Araştırmamızda aileden alınan maddi destek durumuna göre, öğrencilerin ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında ölçek puanları arasında farklılık bulunmuştur. Ölçek puanı yönünden, iyi maddi destek alanlar ile kötü destek alanlar arasında, iyi destek alanlar ile kötü destek alanlar arasında fark saptanmıştır. Ailelerinden iyi maddi destek alanların ŞEÖ puanı daha yüksektir.

Çalışmamızda burs ve kredi alma durumuna göre bireyleri TCRTÖ ve ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında puanlar arasında fark saptanmamıştır.

Çalışmamızda cinsiyetin toplumsal yaşam üzerine etkisi var mıdır sorusuna göre bireyleri TCRTÖ ve ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında puanlar arasında fark saptanmamıştır.

Çalışmamızda kültürel farklılıkların şiddet eğilimi üzerine etkisi var mıdır sorusuna göre bireyleri TCRTÖ puanları karşılaştırıldığında puanlar arasında fark saptanmıştır Bu soruya evet diyenler ile kısmen diyenler arasında,bu soruya evet diyenler ile hayır diyenler arasında fark bulunmuştur. Bu soruya hayır cevabın verenlerin TCRTÖ puanları düşüktür.

Çalışmamızda kültürel farklılıkların şiddet eğilimi üzerine etkisi var mıdır sorusuna göre bireyleri ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında puanlar arasında fark saptanmamıştır.

Araştırmamızda aile içinde şiddete maruz kalma durumuna göre TCRTÖ puanları karşılaştırması yapıldığında, Gruplar arasında fark saptanmıştır.Bu soruya hayır diyenlerin TCRTÖ puanı daha yüksek bulunmuştur. (K: Çetinkaya, 2013:32).Yaptığı çalışmada, Aile içinde şiddete maruz kalma durumuna göre bireylerin

TCRTÖ puanları karşılaştırdığında, puanlar arasında fark bulunmuştur: Bu sonuç bizim çalışmamıza uygunluk göstermektedir.

Araştırmamızda aile içinde şiddete maruz kalma durumuna göre ŞEÖ puanları karşılaştırması yapıldığında, Gruplar arasında fark saptanmıştır. Bu soruya hayır diyenlerin ŞEÖ puanı daha yüksek bulunmuştur.(K:Çetinkaya,2013:32).Yaptığı çalışmada, Aile içinde şiddete maruz kalma durumuna göre bireylerin ŞEÖ puanların karşılaştırdığında, puanlar arasında fark bulunmuştur: Bu sonuç bizim çalışmamıza uygunluk göstermektedir.(Yüksel vd,2015:37). Çalışmasında aile içinde şiddet yaşayan ve yaşamayan bireylerin ŞEÖ puanları arasında fark bulmuştur. Şiddet yaşayan bireylerin SEÖ puanları daha yüksektir, bu araştırma sonucu, bizim sonucumuza uygunluk göstermektedir.

Çalışmamızda aile içinde maruz kalınan şiddetin türüne göre, öğrencilerin TCRTÖ ve ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında, puanlar arasında fark bulunamamıştır.

Çalışmamızda aile içinde maruz kalınan şiddetin şekline göre, öğrencilerin TCRTÖ puanları karşılaştırıldığında, puanlar arasında fark bulunmuştur. Puanlar karşılaştırıldığında, dayağa maruz kalanlar ile azarlananlar arasında, dayağa maruz kalanlar ile aşağılananlar arasında fark bulunmuştur. TCRTÖ yönünden en düşük puan dayağa maruz kalanlarda saptanmıştır.(K:Çetinkaya,2013:34). Çalışmasında aile içinde şiddete maruz kalma şeklinin en fazla oranda azarlanma olduğunu saptamıştır.

Çalışmamızda, aile içinde maruz kalınan şiddetin şekline göre bireylerin ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında, ŞEÖ puanı yönünden fark bulunamamıştır.

Çalışmamızda aile içinde şiddete şahit olma durumuna göre bireylerin TCRTÖ puanları karşılaştırıldığında, puanlar arasında fark olduğu saptanmıştır. Bu soruya evet diyenler ile hayır diyenler arasında, nadiren diyenler ile hayır diyenler arasında TCRTÖ puanı yönünden fark vardır. (K.Çetinkaya,2013:33). Çalışmasında aile içinde şiddete şahit olma durumuna göre TCRTÖ puanlarının karşılaştırılması sonucunda puanlar arasında fark saptamıştır. Aile içinde şiddete şahit olan bireylerin TCRTÖ puanları daha yüksektir. Bu sonuçta, bizi çalışmamızla benzerlik göstermektedir.

Çalışmamızda aile içinde şiddete şahit olma durumuna göre ,öğrencilerin ŞEÖ puanları karşılaştırıldığı da fark bulunamamıştır.(K.Çetinkaya,2013:33).Çalışmasında, aile içinde şiddete şahit olma durumuna göre bireylerin ŞEÖ puanları arasında fark olduğu bulunmuştur.Bu soruya evet diyenler ile hayır diyenler arasında fark vardır.Bu soruya evet diyenlerin ŞEÖ puanı yüksektir,

Araştırmamızda, arkadaşlarla ilişki durumuna göre TCRTÖ puanları karşılaştırılması sonucu puanlar arasında fark bulunmuştur. Arkadaşlarıyla ilişkileri iyi olanların TCRTÖ puanları yüksektir,

Araştırmamızda, arkadaşlarla ilişki durumuna göre ŞEÖ puanları karşılaştırılması sonucu puanlar arasında fark bulunamamıştır.

Çalışmamızda, güncel olayların şiddeti ekileme durumuna göre, bireylerin TCRTÖ ve ŞEÖ puanlarının karşılaştırılması sonucunda bir farklılık bulunamamıştır.

Çalışmamızda, aile içinde şiddet görmenin şiddet üzerine etkisi araştırıldığında, TCRTÖ puanı yönünden farklılık bulunmuştur. Aile içinde şiddet görme durumuna evet cevabı veren bireylerin puanları daha yüksektir.

Çalışmamızda, aile içinde şiddet görmenin şiddet üzerine etkisi var mıdır sorusuna göre, bireylerin ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında fark bulunamamıştır.

Çalışmamızda aile reisi ne anlam ifade eder sorusuna göre bireylerin TCRTÖ ve ŞEÖ puanları karşılaştırıldığında fark bulunamamıştır.

Araştırmamızda, kadın ve erkeğin yetiştirilmesinde kültürün etkisi araştırıldığında TCRTÖ puanları yönünden fark bulunamazken, ŞEÖ yönünden fark bulunmuştur.

V. DEĞERLENDİRME ve SONUÇ

1) Kız öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği puanları erkek öğrencilerden daha yüksektir. Bu da kız öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin eşitlikçi tutuma sahip olduğunu, erkek öğrencilerin ise toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin geleneksel tutuma sahip olduklarını gösterir.

2) Erkek öğrencilerin şiddet eğilim ölçeği puanları kız öğrencilerden daha yüksektir. Erkek öğrencilerin şiddet eğilim ölçeği puanları 41-60 puan arasında 45 olarak belirlenmiştir. Bu puanda bize erkeklerin şiddet eğilimlerinin fazla olduğunu göstermektedir. Kız öğrencilerin puanları ise 21-40 arası puan aralığında 39,25 olarak bulunmuştur. Bu da bize kız öğrencilerin şiddet eğilimlerinin az olduğunu göstermektedir.

3)Yaş yönünden Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği farklılık göstermemiştir. Yaş grupları ele alındığında öğrencilerin genellikle toplumsal cinsiyet rolleri yönünden eşitlikçi duruma sahip olduklarını göstermektedir. Şiddet eğilim ölçeği yönünden yaş gruplarına göre farklılık bulunmamasına rağmen öğrencilerin fazla şiddet eğilimi olduğu saptanmıştır.

4)Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği puanları bölümlere göre fark göstermemiştir. Genellikle toplumsal cinsiyet rolleri açısından eşitlikçi tutuma sahiptirler. Şiddet eğilim ölçeğine bakıldığında ise genellikle öğrencilerin şiddet eğilimleri fazla olarak gözlenmiştir.

5) Oturulan bölgenin (kent, ilçe, köy)Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği üzerine etkisi vardır. Görüldüğü gibi oturulan bölgeye göre yaşamlarını uzun süre köyde geçirenlerin toplumsal cinsiyet rolleri yönünden geleneksel tutuma sahip olduğu görülmektedir.

6) Gelir düzeyi Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği puanını etkilemektedir. Gelir düzeyi düşük olan çocuklarının toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin geleneksel tutuma sahip olduğu gelir düzeyi yüksek olanların ise toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin eşitlikçi tutuma sahip olduğu saptanmıştır.

7) Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği aileden alınan sosyal desteğe göre farklılık göstermektedir. Ailesinden iyi düzeyde sosyal destek alan bireylerin toplumsal

cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanları daha yüksektir. Ailesinden orta ve kötü sosyal destek alanlar toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin geleneksel tutuma sahiptirler.

8) Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği aileden alınan maddi desteğe göre farklılık göstermektedir. Ailesinden iyi düzeyde maddi destek alan bireylerin toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanları daha yüksektir. Ailesinden orta ve kötü maddi destek alanlar toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin geleneksel tutuma sahiptirler.

9) Şiddet Eğilim Ölçeği aileden alınan maddi desteğe göre farklılık göstermektedir. Ailesinden iyi düzeyde maddi destek alan bireylerin şiddet eğilim ölçeği puanları daha azken, orta ve kötü destek alanların şiddet eğilimleri fazladır.

10) Öğrencilerin büyük bir bölümü aile reisi erkek olmalıdır cevabını vermişlerdir. Bu maddede erkekler toplumsal cinsiyet rolleri yönünden geleneksel yapıya sahip iken kız öğrencileri eşitlikçi görüşe sahiptir.

11) Kültürel farklılıkların şiddet eğilimi üzerine etkisi vardır. Bu soruya hayır cevabı verenlerin şiddet eğilimlerinin fazla olduğu saptanmıştır. Bu soruya kimsen cevabını verenlerin ise şiddet eğilim ölçeği puanları çok az olarak saptanmıştır. Farklı kültürlerde yaşayan kişiler göreceli bir bakış açısına sahip olduğu için şiddet eğilime bakış açıları da farklı olmaktadır.

12) Öğrencilerin büyük bir bölümü şiddete maruz kalmışlardır. Bu soruya hayır cevabı verenlerin şiddet eğilimleri az iken evet ve nadiren diyenlerin şiddet eğilimleri fazladır. Buradan da şu şekilde bir sonuca varılmaktadır. Şiddet gören kişi ileride ki hayatında şiddet uygulayan bireylere dönüşebilmektedir.

Aile içinde şiddete maruz kalanların toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları geleneksel yapıya sahipken hayır diyenlerin ise eşitlikçi tutuma sahip oldukları gözlenmiştir.

13) Öğrenciler en fazla sözel şiddete maruz kalmaktadır. Şiddetin en yaygın olan biçimi sözel şiddet olduğu söylenebilir. Hakaret içeren sözcükler günümüz bireylerinin sık karşılaştığı bir sözel şiddet türüdür.

14) Aile içinde şiddete maruz kalma durumunun Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği ve Şiddet Eğilim Ölçeği puanları üzerine etkisi vardır. Aile içinde şiddete maruz kalan bireylerin toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği puanı düşük, Şiddet Eğilim

Ölçeği puanı ise yüksektir. Burada ters bir orantı vardır. Şiddete uğrayan bireylerin toplumsal cinsiyet kavramı hakkında ılımlı olması beklenmeye bilir. Bireyler yaşadıkları şiddet olayları karşısında katı ve uzlaşması zor bir kişiliğe bürünebilir ve şiddet uygulama konusunda daha aktif bir hal alabilirler.

15) Arkadaşlarla ilişki durumunun Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği puanı üzerine etkisi vardır. Arkadaşlarla iyi ilişkisi olan bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği puanları daha yüksektir. Bu da bizlere arkadaşlarıyla ilişkisi iyi olan bireylerin toplumsal cinsiyet rollerini tutum puanlarının eşitlikçi yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Araştırma sonucunda erkeklerin daha gelenekselci olduğu ve şiddet eğilimlerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu nedenle toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin yapılacak bilgilendirici ve eğitici programlara öğrencilerin daha fazla katılımı sağlanabilir ve erkeklere özel şiddetle ilgili bir takım programlar hazırlanabilir. Ayrıca üniversite öğrencilerine yönelik şiddet ve şiddetin neden olduğu olumsuzluklar hakkında konferanslar düzenlenebilir ve danışmalık hizmetleri ya da rehberlik hizmetleri veren birimler kurulabilir. Aile içi şiddet konusunda aileleri bilgilendirme, etkileme, yönlendirme ve harekete geçirme ve aile içi şiddeti önlemede toplumu bilgilendirmek amacıyla çeşitli eğitimler verilmelidir.

KAYNAKÇA

AKBAŞ Aliye, **Aile Şiddet**, Doğu Batı, C/S: 43, 1996.

ARSLAN Esra, **Benlik Kavramı ve Bireyin Yaşamındaki Etkileri**, M.Ü. Marmara
Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, C/S: 4/1992.

AYDIN Betül, **Benlik Kavramı ve Ben Şemaları**, M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim
Bilimleri Dergisi, C/S: 8/1996.

AYAN Sezer, **Aile ve Şiddet**, Ütopya Yayınevi, Ankara: 2010.

_____ Sezer, **Aile İçinde Çocuğa Yönelik Şiddet**, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora
Tezi, Sivas: 2007.

BAŞAR Fatma, **DEMİRCİ** Nurdan, **Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği ve Şiddet**,
Kashed, C/S:2/1, 2015.

BULUT Meryem Berfin, **Üniversitesi Öğrencilerinin Aile İçi Şiddete Yönelik
Tutumları**, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, C/S:17/3, 2015.

CANGÖZ İncilay, **İletişim Fakültesi Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet
Farkındalığı ve Cinsiyetçi Şiddetle İlgili Görüşleri**, İleti-ş-im, 2013.

ÇELİKKALELİ Öner, **AVCI** Raşit, **Üniversite Öğrencilerinin ve Toplumsal
Cinsiyet Rollerine Göre Bağlama Biçimlerinin İncelenmesi**, Bilgisayar ve
Eğitim Araştırma Dergisi, C/S:4, 2016.

ÇETİNKAYA-KODAN Semanur, **Üniversite Öğrencilerinin Şiddet Eğilimlerinin
ve Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi**, C/S:1/2,
2013.

DERYA-AKSOY Yeşim, vd., **Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumların**

Cinsel Tabulara Etkisi, Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimler Dergisi C/S: 6/1, 2017.

DÜŞMEZ İhsan, Çocuk Gelişimi Bölümü Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rolü

Tutumlarının İncelenmesi, The Journal of Academic Social Science Studies, C/S: 47, 2016.

DÖKMEN Zehra Y., Toplumsal Cinsiyet (Sosyal Psikolojik Açıklamalar), Remzi

Kitapevi, İstanbul: 2015.

ERDAL Cengiz, Medyanın Efendisi Şiddet, Doruk Yayıncılık, İstanbul: 2012.

EREN Erol SİYEZ Didem vd., Üniversite Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet

Algısının Toplumsal Cinsiyet Rolü ve Cinsiyet Değişkenlerine Göre İncelenmesi, E. Uluslararası Araştırma Dergisi, C/S:8/1, 2017.

GÖLDAĞ Battal, Öğrencilerin Şiddet Eğilimi Düzeyleri ve Değer Algıları, Türk

Bilim Araştırma Vakfı, C/S:8/4, 2015.

GÖKKAYA BİLİCAN Veda, Türkiye’de Kadına Yönelik Ekonomik Şiddet, C.Ü.

İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 2011.

GÜNAY Salih, Sosyal Psikoloji, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara: 2012.

GÜZEL Aysun, Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Rollerini: Tutumları ve İlişki

Faktörleri, Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, C/S:5/4, 2016.

HÖKEREKLİ Hayati, Çocuk ve Gençlerde Şiddet Olgusu ve Önlenmesine Yönelik

Öneriler, Değerler Eğitim Dergisi, 2007.

KAHRAMAN Ahmet Burak, TUNÇDEMİR Nihan vd., Üniversite Öğrencilerinin

Toplumsal Cinsiyet Algıları, Sosyal Bilimler Dergisi, C/S:4, 2015.

KARABACA Aynur, **ÇETİNKAYA-KODAN** Semanur, **Üniversite Öğrencilerinin**

Şiddet Kabul Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlik Açısından İncelenmesi,
Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi, C/S:1/1, 2015.

KOCACIK Faruk, **Şiddet Olgusu Üzerine,** C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi,
C/S:1, 2004.

KÖKNEL Özcan, **Bireysel ve Toplumsal Şiddet,** Altın Kitapları Basımevi, İstanbul:
1996.

KULUÇTU Arzu, **KARAHAN** Nazan, **Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Cinsiyet**
Rolleri, Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Şiddet Eğilimleri Arasındaki İlişkinin
İncelenmesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, C/S:5/8, 2016.

LORENZ Konrad, **Saldırganlığın Spontanlığı,** Cogito Dergisi, C/S: 6/7, 1996.

LÖKNELİHAN, **BAŞOĞUL** Ceyda vd., **BAŞOĞLU** Aile İçi Şiddetin Çocuk
Üzerindeki Etkileri ve Psikososyal Desteğin Önemi Psikiyatride Güncel
Yaklaşımlar, Current Approaches in Psychiatry, C/S:8/2, 2016.

MİCHAUD Yves, **Şiddet,** Çev.: Cem Muhtaroglu, İletişim Yayınları, İstanbul:1991.

ÖNGEN Burcu, **AYTAÇ** Serpil, **Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet**
Rollerine İlişkin Tutumları ve Yaşam İlişkisi, Sosyoloji Konferansları,
C/S:48/1, 2013.

ÖNDER Ömer, **YALÇIN** Ayşe Saba vd., **Sağlık Kurumları Yöneticiliği Bölümü**
Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet İlişkin Tutumlar, Ankara Sağlık Bilimleri
Dergisi, C/S:15, 2010.

ÖZKAN İshak, **Benlik Saygısını Etkileyen Etkenler,** Düşünen Adam, C/S:15, 1994.

PALABIYIKOĞLU Refia, **Medya ve Şiddet,** Kriz Dergisi, C/S:2, 1996.

SEÇGİNFadime, **TURAL**Ayşegül vd.,**Sınıf Öğretmenliği Bölümü Öğretmen**

Adaylarının Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumları,Journal of New
WoldSciences Academy C/S:6/4, 2011.

ŞENOL Dolunay, **MAZMAN** İbrahim, **Çocuğa Uygulanan Şiddeti Türkiye Özelinde**

Sosyolojik Bir Yaklaşım, Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi C/V:16/26,
2014.

UÇAR Tuğba, **DERYA-AKSOY** Yeşim vd.,**Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal**

Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumları ve Şiddet Davranışları, C/S:26/3, 2017.

TAŞKIN Lale, **Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği**, Ankara Sistem Ofset Matbaa,

2009.

TEZCAN Mahmut, **Bir Şiddet Ortam Olarak Okul**, Cogito, C/S: 6-7, 1996.

TEZEL Ayfer, **Çocuğa Yönelik Şiddet**, Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksek okulu

Dergisi, C/S:5/1, 2002.

VEFİKULUÇAY Duygu, **EROĞLU** Kafiye vb.,**Kafkas Üniversitesi Son Sınıf**

Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Bakış Açıları,

Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi, C/S:18/1, 2007.

YAKUPOĞLU Mehmet Mukadder, **Ahlak ve Şiddet**, Göçebe Yayınları, İstanbul:

1997.

YAKUTHüseyin,**Lise Öğrencilerinde Dindarlık ve Şiddet Eğilimi İlişkisi**, Sosyal

Bilimler Enstitüsü, İsparta, 2012

YANIK Ayşegül, **HAMBABA** Zeynep, **SONGÜR** Sevinç, **AYALTI** Büşra, **DOĞAN**

Meral, **Kadına Yönelik Şiddet Davranışların Değerlendirilmesi: Türkiye’de Kanıt**, 2014.

YAYCI Levent, **DÜŞMEZ** İhsan, **Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyet Rollerini**

Tutumları ve Atılganlık Düzeylerinin Bazı Demokografik Özelliklere Göre İncelenmesi, Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi C/S:18/1, 2016.

YAZICI Tarkan, **Müzik Öğretmeni Adaylarının Toplumsal Cinsiyet Rollerine**

İlişkin Tutumları, Akademik Barış Dergisi C/S:54, 2016.

YÜKSEL Ayşegül, **ENGİN** Esra vd., **Hemşirelik Öğrencilerinin Şiddet**

Eğilimlerinin İncelenmesi, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C/S:8/41, 2015.

ZEYNELOĞLU Simge, **Kafkas Üniversitesi Son Sınıf Öğrencilerinin Toplumsal**

Cinsiyet Rollerine İlişkin Bakış Açıları, Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi, C/S:18/1, 2007.

ZEYNELOĞLU Özge, **Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Erkeklik Olgusu**, Eğitim

Kitap, Ankara: 2013.

İNTERNET KAYNAKÇASI

<http://docs.neu.edu.tr/staff/fatmagul.cirhinlioglu/SosyalPsikoloji>, (2012) **Erişim Tarihi:**
10.10.2017

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5a5e042cc94252.94880807, **Erişim Tarihi:** **15.09.2017**

EKLER

DEMOGRAFİK SORULAR

1. Cinsiyet
1) Kadın   2) Erkek
2. Yaş grubunuz
1) 17-20   2) 21-24   3) 25-28
3. Üniversiteye başlamadan önce yaşadığınız yerleşim yeri
1) Kent   2) İlçe (kaza)   3) Köy
4. Ailenizin aylık geliri
1) 891 az   2) 891-1500   3) 1501-2500   4) 2501 ve daha fazla
5. Babanızın eğitim düzeyi
1) Okur yazar değil   2) Okur yazar   3) İlköğretim   4) Lise   5) Üniversite
6. Annenizin eğitim düzeyi
1) Okur yazar değil   2) Okur yazar   3) İlköğretim   4) Lise   5) Üniversite
7. Babanızın mesleği
1) Memur   2) İşçi   3) Serbest meslek   4) Çiftçi   5) Emekli   6) İşsiz
8. Annenizin mesleği
1) Memur   2) İşçi   3) Serbest meslek   4) Çiftçi   5) Emekli   6) Ev hanımı
9. Ailenizden aldığınız sosyal destek nasıldır?
1) İyi   2) Orta   3) Kötü
10. Ailenizden aldığınız maddi destek nasıldır?
1) İyi   2) Orta   3) Kötü
11. Öğrenim kredisi veya burs alıyor musunuz?
1) Evet   2) Hayır
12. Cinsiyetin toplumsal yaşam üzerinde etkisi var mıdır?
1) Evet   2) Kısmen   3) Hayır
13. Cinsiyet olarak kadın ve erkek eşit midir?
1) Evet   2) Kısmen   3) Hayır
14. Size göre aile reisi kim olmalıdır?
1) Erkek   2) Kadın
15. Şiddet eğiliminin cinsiyet ile ilişkisi var mıdır?
1) Evet   2) Kısmen   3) Hayır
16. Kültürel farklılıklar sizce şiddet eğilimini artırır mı?
1) Evet   2) Kısmen   3) Hayır
17. Aile içinde şiddete maruz kaldınız mı?
1) Evet   2) Nadiren   3) Hayır
18. Aile içinde maruz kalınan şiddetin türü nedir?
1) Sözel   2) Duygusal   3) Ekonomik
19. Maruz kaldığınız şiddetin şekli nedir?
1) Dayak   2) Azar   3) Aşağılanma   4) Küf

20. Aile içinde şiddete şahit oldunuz mu?
1) Evet   2) Nadiren   3) Hayır
21. Arkadaşlarınızla ilişkileriniz nasıldır?
1) İyi   2) Ne iyi ne kötü   3) Kötü
22. Güncel olaylar sizce şiddeti tetikler mi?
1) Evet   2) Kısmen   3) Hayır
23. Ailesinde şiddet gören kişinin şiddet eğiliminde artış olur mu?
1) Evet   2) Kısmen   3) Hayır

TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ TUTUM ÖLÇEĞİ

Tutum İfadeleri	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
1. Kızlar, ekonomik bağımsızlıklarını kazandıklarında ailelerinden ayrı yaşayabilmelidir.					
2. Erkeğin evde her dediği yapılmalıdır.					
3. Kadının yapacağı meslekler ile erkeğin yapacağı meslekler ayrı olmalıdır.					
4. Evlilikte çocuk sahibi olma kararını eşler birlikte vermelidir.					
5. Bir genç kızın evleneceği kişiyi seçmesinde son sözü baba söylemelidir.					
6. Kadının erkek çocuk doğurması onun değerini artırır.					
7. Kadının doğurganlık özelliği nedeniyle, iş başvurularında erkekler tercih edilmelidir.					
8. Ailede ev işleri, eşler arasında eşit paylaşılmalıdır.					
9. Kadının yaşamıyla ilgili kararları kocası vermelidir.					
10. Kadınlar kocalarıyla anlaşamadıkları konularda tartışmak yerine susmayı tercih etmelidir.					
11. Bir genç kız, evlenene kadar babasının sözünü dinlemelidir.					
12. Ailenin maddi olanaklarından kız ve erkek çocuk eşit yararlanmalıdır.					
13. Çalışma yaşamında kadınlara ve erkeklere eşit ücret ödenmelidir.					
14. Bir erkeğin karısını aldatması normal karşılanmalıdır.					
15. Kadının çocuğu olmuyorsa erkek tekrar evlenmelidir.					
16. Kadının temel görevi anneliktir.					
17. Evin reisi erkektir.					
18. Dul kadın da dul erkek gibi yalnız başına					

yaşayabilmelidir.					
19.Bir genç kızın, flört etmesine ailesi izin vermelidir.					
20.Ailede kararları eşler birlikte almalıdır.					
21.Bir kadın akşamları tek başına sokağa çıkabilmelidir.					
22.Eşler boşandığında mallar eşit paylaşılmalıdır.					
23.Kız bebeğe pembe, erkek bebeğe mavi renkli giysiler giydirilmelidir.					
24.Erkeğin en önemli görevi evini geçindirmektir.					
25.Erkeğin maddi gücü yeterliyse kadın çalışmamalıdır.					
26.Evlilikte, kadın istemediği zaman cinsel ilişkiyi reddetmelidir.					
27.Mesleki gelişme fırsatlarında kadınlara ve erkeklere eşit haklar tanınmalıdır.					
28.Evlilikte erkeğin öğrenim düzeyi kadından yüksek olmalıdır.					
29.Bir kadın cinsel ilişkiye evlendikten sonra yaşamalıdır.					
30.Ailede erkek çocuğun öğrenim görmesine öncelik tanınmalıdır.					
31.Erkeğin evleneceği kadın bakire olmalıdır.					
32.Alişveriş yapma, fatura ödeme gibi ev dışı işlerle erkek uğraşmalıdır.					
33.Erkekler statüsü yüksek olan mesleklerde çalışmalıdır.					
34.Ailede kazancın nasıl kullanılacağına erkek karar vermelidir.					
35.Bir erkek gerektiğinde karısını dövmelidir.					
36.Evlilikte gebelikten korunmak sadece kadının sorumluluğudur.					
37.Bir kadın hastaneye gittiğinde kadın doktora muayene olmalıdır.					
38.Evlilikte erkeğin yaşı kadından büyük olmalıdır.					

ŞİDDET EĞİLİM ÖLÇEĞİ

	Şiddet Eğilim Ölçeği	Hiç Uygun Değil	Biraz Uygun	Uygun	Çok Uygun
1.	Hoşuma gitmeyen bir olay karşısında hemen sinirlenirim.				
2.	Doğru olduğuna inandığım konularda eleştirilmek beni sinirlendirir.				
3.	Rahatsız olduğum durumlar karşısında sinirlendiğimde kendimi kontrol edemiyorum.				
4.	Duygusal ya da fiziksel rahatsız edildiğimde fiziksel olarak karşılık verme isteği duyarım.				
5.	Sinirli olduğumda bir şeyler kırma isteği duyarım.				
6.	Arkadaşlarım, annem, babam, vb. insanlarla çok sık tartışmaya girerim.				
7.	Hak etmiş olanlara layık oldukları ceza verilmelidir.				
8.	Eğer beğenmediğim bir şey olursa en yakınım ile bile tartışırım.				
9.	Bence hayvanların av maksadıyla vurulmasında bir sakınca yoktur.				
10.	Diğerlerinin saldırılarına karşı güçlü bir arkadaş grubu mutlaka olmalıdır.				
11.	Eğer saldırıya uğramışsam aradan geçen zamana bakmaksızın aynı şekilde karşılık veririm.				
12.	İnsan çevreden gelecek tehditlere daima hazır olmalıdır.				
13.	Bu dünya da en önemli şey diğerlerinden güçlü olmaktır.				
14.	Sık sık kavga ederim.				
15.	Bazı insanlara karşı zor kullanılabileceğini inanırım.				
16.	Bazı hallerde insanlara karşı zor kullanılabileceğine inanırım.				
17.	Kavgaları seyretmek hoşuma gider.				
18.	İnsanların benden korkması hoşuma gider.				
19.	Bazen başkanlarına zarar verme isteği duyarım.				
20.	Sokakta başıboş dolaşan hayvanlar ortadan kaldırılmalıdır.				

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Gizem ÇINAR

Uyruğu : TC

Doğum Tarihi ve Yeri : 03.08.1989 SİVAS

e-posta: gzm8379@gmail.com

EĞİTİM

Derece Kurum Mezuniyet Yılı

Lisans Cumhuriyet Üniversitesi 2013

Yüksek Lisans Cumhuriyet Üniversitesi 2018

İŞ TECRÜBESİ

Tarih Kurum Görev

2014 Çalışma Ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi Vatandaş Temsilcisi

Yabancı Dilin Adı KPDS ( ) ÜDS ( ) TOEFL ( ) EILTS ( )